

Gorenjski Glas

PETEK, 5. JANUARJA 2024

LETO LXXVII, ŠT. 2, CENA 2,80 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Reševalnega vozila niso dočakali

Zavrnitev prevoza z reševalnim vozilom Zdravstvenega doma Kranj kljub jasnemu opisu simptomov kapi je bila nesprejemljiva in je pripeljala do tragičnega izida, je prepričana in pretresena Petra Bilban, hči pokojne 65-letne Mire. Zaradi razjasnitve okoliščin dogodka bodo v ZD Kranj izvedli izredni notranji strokovni nadzor.

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranj – Kot je pojasnila Petra Bilban iz Šenčurja, so 5. decembra lani poklicali nujno medicinsko pomoč Zdravstvenega doma (ZD) Kranj zaradi skrb vzbujajočega zdravstvenega stanja njene mame Mire, ki je novembra zbolela za hudim vnetjem sinusov in bila en teden hospitalizirana na ljubljanski Kliniki ORL. Po odpustu iz bolnišnice in le dan po ponovnem pregledu se je zdravstveno stanje njene mame, ki je bila tiste dni pri hčerki

v Šenčurju, močno poslabšalo. »Mami je kazala jasne znake kapi. Ni več mogla govoriti niti vstati iz postelje. Kljub jasnemu opisu njenega stanja in njeni nemoči sem naletela na nepripravljenost in ignoranco reševalcev. Na vse moje prošnje, naj pošljejo ekipo, so odgovarjali, naj se obrnem na osebnega zdravnika. Razložila sem, da nimamo časa za to, saj je bilo očitno, da gre za nujen primer.«

Ker takojšnjega odziva reševalcev ni bilo, kot je opozorila Petra Bilban, in ko so ji

rekli, da se bo pripeljala dežurna zdravnica, sta se z očetom nemudoma odločila za lastno ukrepanje in sta Miro prenesla v avto in sama odpeljala v Ljubljano, kjer so ugotovili, da je utrpela več kapi. »Dejstvo, da smo se morali zateči k lastni rešitvi, namesto da bi lahko računali na strokovnost in skrb za bolnike, je nesprejemljivo. Zavedam se, da je komunikacija v stresnih situacijah zahtevna, vendar to ne opravičuje pomanjkljive odzivnosti in zavračanja nujne pomoči.«

▶ 2. stran

Ker takojšnjega odziva reševalcev ni bilo in ko so ji rekli, da se bo pripeljala dežurna zdravnica, je Petra Bilban z očetom mamo Miro prenesla v avto in sama odpeljala v Ljubljano. / Foto: Tina Dokl

Lisičke dvanajstič v Kranjski Gori

»Morda je kazalo, da se podajamo v misijo nemogoče, a zdaj je to vse pozabljeno, proga je dobro pripravljena,« je pred šestdeseto Zlato lisico zagotovil vodja priprave proge Janez Slivnik.

KLARA MRAK

Kranjska Gora – Zlata lisica bo v Kranjski Gori namesto v Mariboru že dvanajstič, in sicer petič zapovrstjo. Na vitranško strmino se bodo podale štiri Slovenke: Andreja Slokar, Ana Bucik, Neja Dvornik in Nika Tomšič. Oba tekmovalna dneva, v soboto in nedeljo, se bosta tekmi začeli s prvo vožnjo ob 9.30, finalna vožnja pa bo ob 12.30. Meta Hrovat, ki je bila na domačem hribu dvakrat tretja, letos ne bo tekmovala, saj se zaradi zdravstvenih težav še ni vrnila na treninje na snegu.

▶ 8. stran

Da bosta proga in zaščita na njej ustrezni, natančno skrbi skoraj sto ljudi. / Foto: Gorazd Kavčič

Zmagi v Beljaku in rumena majica Nike Prevc

VILMA STANOVNIK

Beljak – »Zelo sem zadovoljna z današnjimi skoki, predvsem pa s tem, da imam zdaj rumeno majico,« je po sredini tekmi v Beljaku povedala 18-letna smučarska skalka iz Dolenje vasi v Selški dolini Nika Prevc. Članica kranjskega Triglava je namreč z veliko prednostjo dobila sedmo tekmo letošnje sezone svetovnega pokala in s tem prevzela vodstvo v skupnem seštevku. Prav tako je s tretjo zmago med najboljšimi smučarskimi skalkami sveta poskrbela, da je znova zadonela slovenska himna. Uspeh sta dopolnili Nika Križnar na šestem mestu in z rezultatom kariere Katra Komar na osmem

mestu, točke pa je dobila tudi Ema Klinec na 21. mestu.

Tako Nika Prevc kot številni navijači so bili nato znova navdušeni po včerajšnji tekmi, ko je Nika znova skočila res imenitno. Vodila je že po prvi seriji, tudi v težkih vremenskih razmerah pa je krepko premagala vse konkurentke, slavila zmago ter zaslužen obdržala rumeno majico najboljši. Ob Zdravljici je na tretji stopnički zmagovalnega odra stala še odlična Nika Križnar. Ema Klinec je osvojila 21., Katra Komar pa 23. mesto.

V moški konkurenci se z današnjimi kvalifikacijami v Bischofshofnu nadaljuje 72. novoletna turneja, ki bo po jutrišnji tekmi dala dobitnika zlatega orla.

AKTUALNO

Z novim letom obvezni zdravstveni prispevek

Dopolnilno zdravstveno zavarovanje je nadomestil obvezni zdravstveni prispevek. Zaposlenim ga bodo prvič trkali od januarske plače.

2

GORENJSKA

Gorenjski glas v letu 2024

V leto 2024 vstopamo brez podražitve časopisa, saj so se cene tiska k sreči umirile. Izšlo bo 105 številčk časopisa Gorenjski glas, ena več kot običajno.

5

EKONOMIJA

Novosti pri regulaciji cen

Na področju regulacije cen naftnih derivatov se v novem letu ne obetajo novosti, s prvim januarjem pa so v veljavi nekatere spremembe pri regulaciji cen elektrike in zemeljskega plina.

9

GG+

Letos tudi operni Kosobrin

Tenorista Klemena Torkarja iz Zgornjih Gorij se mnogi najprej spominjajo kot pevca narodnozabavnega Ansambla Storžič. Kasneje je vzljubil opero in že nanizal lepo število opernih vlog.

14

VREME

Danes se bo postopno pooblačilo. Jutri bo oblačno in deževno. V nedeljo bo oblačno, padavine bodo oslabele in ponehale.

5/6 °C

jutri: oblačno in deževno

91770352666025

VSAK PRVI IN TRETJI PETEK V MESECU

Kupon za brezplačni mali oglas

Brezplačen je mali oglas z besedilom do 80 znakov. Ugodnost velja samo za naročnike časopisa Gorenjski glas. Kuponi so veljavni pol leta. Mali oglas brez kupona zaračunavamo po ceniku, z 20 % popustom za naročnike. Kupon ni veljaven za objavo pod šifro ali z navedbo: naslov v oglašnem oddelku. **Brezplačnega malega oglasa ne morejo uveljavljati pravne osebe (tudi s. p.).** Oglase sprejemamo na naslov Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj, po telefonu 04/201 42 47 ali po e-pošti malioglas@g-glas.si; za torkovo številko Gorenjskega glasa do petka do 14. ure in za petkovo številko do srede do 14. ure. V malooglasnem oddelku smo vam na razpolago v ponedeljek, torek, četrtek in petek od 8. do 15. ure, v sredo od 8. do 16. ure.

MALI OGLAS

januar 1/24

Naročam objavo malega oglasa z naslednjim besedilom:

- prodam kupim oddam najamem
 podarim iščem nudim zamenjam

RUBRIKA:

Vsebina:

Tel.: ___ / ___ - ___ - ___

Nečitljivih kuponov
ne objavljamo.

Mobitel: ___ / ___ - ___ - ___

Ime, priimek in naslov naročnika časopisa:

V nedeljo bo
pravoslavni božič

JOŽE KOŠNJEK

Kranj – Verniki katoliške in evangeličanske veroizpovedi, ki se ravna po gregorijanskem koledarju, so praznovali božič 25. decembra. Večina pravoslavnih cerkva pa upošteva julijanski koledar, po katerem sta največja praznika, božič in novo leto, trinajst dni kasneje. Tako bodo verniki Srbske pravoslavne cerkve in verniki Makedonske pravoslavne cerkve svetega Klimenta Ohridskega, ki sta leta 2022 kot samostojni cerkvi znova vzpostavili sodelovanje in imata v Sloveniji okoli 50.000 vernikov, letošnji božič praznovali v nedeljo, 7. januarja. Na predvečer tega dne bo tudi končan šest tednov trajajoči post, ki se običajno začne 28. novembra. V postnih dneh je prepovedano uživanje hrane

živalskega izvora, poleg mesa tudi jajc in mlečnih izdelkov.

Praznovanje se začne na tako imenovani badnji večer – letos bo v soboto, 6. januarja – z bogoslužjem in z blagoslovitvijo badnjih oziroma hrastovih dreves ali vej. Na praznični dan 7. januarja pa se po jutranji maši družina skupaj s prijatelji zbere za bogato obloženo mizo, na kateri ne sme manjkati pogača česnica z v njej skritim novčičem, ki osreči enega za prazničnim omizjem. Pravoslavno novo leto pa bo v nedeljo, 14. januarja.

Božič bodo tradicionalno počastili tudi na Gorenjskem živeči verniki obeh pravoslavnih cerkva. Bogoslužji bosta v soboto zvečer v cerkvi svetih Boštjana, Fabijana in Roka na Pungertu v Kranju in v bližnji rožnenski cerkvi.

Reševalnega vozila niso dočakali

1. stran

Petra Bilban se sprašuje, kako na nujni medicinski pomoči ZD Kranj niso prepoznali opisanih očitnih znakov kapi, ki se pogosto oglašujejo tudi v javnosti s pozivom, da ko jih prepoznaš, takoj pokliči 112, saj šteje vsaka minuta.

Petra Bilban in njen oče sta Miro odpeljala najprej na ljubljansko Kliniko ORL, od tam pa so jo premestili na Nevrološko kliniko. Kot je povedala, so tam ugotovili, da je doživela več močnih kapi. »Zato so jo še isti dan, ko so jo sprejeli, dali v koma in iz te kome se ni zbudila.«

Bilbanova je razočarana nad odzivom direktorice ZD Kranj. »V svojem odgovoru mi je napisala, da nujnih reševalnih prevozov pacienti in svojci ne moremo naročati sami. Kar ne drži, ker je šlo

Petra Bilban:

»Verjamemo, da bi javnost morala biti obveščena o tej zgodbi, saj se tiče varnosti pacientov in ustreznega odziva na nujne zdravstvene primere.«

za nujno pomoč, kar navaja tudi zakon o pacientovih pravicah. Kako mi lahko kaj takega sploh napišejo? Kdo pa potem lahko naroči reševalno vozilo? Njihova pojasnila in zavračanje odgovornosti za napačne odločitve poudarjajo potrebo po preiskavi ravnanja te ustanove in odgovornosti za tragedijo, ki se je zgodila,« je dodala Petra Bilban.

Kot je še povedala Bilbanova, se je v sredo prvič sestala z varuhom pacientovih pravic, predvidoma naslednjo sredo naj bi imeli sestanek s strokovno komisijo, uro in lokacijo ji bodo iz ZD Kranj še

Lili Gantar Žura, direktorica ZD Kranj / Foto: Tina Dokl

sporočili. »Ne bomo obupali, zahtevali bomo zdravstveni nadzor, uporabili bomo tudi vsa razpoložljiva pravna sredstva. Prepričana sem, da so bile kršene mamine osnovne pravice in bo moral nekdo za to odgovarjati.«

Odziv Zdravstvenega doma Kranj

»Glede dogodka lahko pojasnim, da smo v ZD Kranj po prejemu pritožbe s strani svojcev takoj podali pisni odgovor. Zaradi razjasnitve okoliščin dogodka bomo izvedli izredni notranji strokovni nadzor. Poleg tega bomo v skladu z določili zakona o pacientovih pravicah sklicali prvo obravnavo. Več pojasnil o dogodku v tem trenutku še ne moremo podati,« je povedala direktorica ZD Kranj Lili Gantar Žura, ki svojcem izreka iskreno sožalje ob izgubi.

V pisnem odgovoru ZD Kranj na pritožbo svojcev, ki nam ga je posredovala Bilbanova, med drugim navajajo: »V nujni medicinski pomoči ZD Kranj smo 5. 12. 2023 ob 7.17 prejeli vaš klic, da naročate reševalno vozilo. Po prošnji po pojasnitvi zakaj, ste povedali, da je vaša mati

zadnje 3 tedne bolna, da je bila pred 1 tednom hospitalizirana v kliniki za ORL zaradi sinuzitisa, sedaj pa se je stanje poslabšalo. Povedali ste, da ne more vstati iz postelje, težje govori in ima glavobol. Iz konteksta je bilo razbrati, da je stanje že dalj časa slabo. Ker je bilo razbrati iz pogovora, da gospe v tem času ni pregledal še noben zdravnik, je bilo svetovano, da se obrnete na ambulanto izbranega osebnega zdravnika oz. gospo pripeljete na pregled v ambulanto za nujno medicinsko pomoč. Rekli ste, da boste gospo pripeljali na pregled. V tem času je osebje ambulan-te za NMP tudi kontaktiralo ambulanto njenega izbranega zdravnika. Ob 7.42 ste ponovno klicali in povedala, da ste v vmesnem času klicali na kliniko za ORL, kjer svetujejo 'hitro' napotnico in da jo mora priti iskat reševalno vozilo. Nato ste govorili tudi z urgentno zdravnico, ki je po pogovoru z vami odredila hišni obisk dežurne zdravnice. Dežurna zdravnica je prišla na hišni obisk k vaši mami ob 8.11, takrat pa nikogar ni bilo več doma. Poklicala vas je in izvedela,

da ste gospo z lastnim prevozom odpeljali v Ljubljano.«

Kot so v odgovoru še zapisali, nujnih reševalnih prevozov pacienti in svojci ne morejo naročati sami. »Nujni reševalni prevoz odredi zdravstveno osebje v skladu s svojimi kompetencami glede na zdravstveno stanje pacientov. Za oceno zdravstvenega stanja pa je potreben jasen opis simptomov in tudi časovno okno trajanja težav. Na žalost je bilo iz vašega telefonskega klica razbrati, da gre za stanje, ki traja 3 tedne in se je sedaj poslabšalo. Iz podatkov ni bilo možno z veliko verjetnostjo sumiti, da gre za nujno stanje. Povsem pravilno je, da takega pacienta v razmeroma kratkem času pregleda zdravnik, kar je bilo tudi odrejeno. Pacientov brez ustrezne zdravniške napotnice tudi ni možno prepeljati na specialistični pregled. Odrejanje napotitev in terapije na daljavo brez kliničnega pregleda za paciente, ki jih ne poznamo, je nestrokovno. Že tekom pogovora vam je bilo večkrat pojasnjeno, da zdravstvene obravnave gospe nismo zavrnili in jo bomo obravnavali ali v ambulanti za NMP ali v sklopu hišnega obiska.«

Opozorilna stavka zdravnikov

Za torek je napovedana enodnevna opozorilna stavka zdravnikov in zobozdravnikov.

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranj – Sindikat zdravnikov in zobozdravnikov Fides je za torek, 9. januarja, če ne pride do sporazuma z vlado, napovedal enodnevno opozorilno stavko, za 15. januar pa začetek splošne stavke zdravnikov in zobozdravnikov do preklica.

»Stavka je mila oblika tega, kar bo sledilo, če se v zdravstvu ne bo nič zgodilo,« je že pred časom na

slabe razmere v zdravstvu opozoril predsednik Fidesa Damjan Polh. Med razlogi za začetek stavke poudarjajo tudi zavlačevanje s plačno reformo in zapostavljanje zaposlenih ob vse več dodatnih nalogah in obremenitvah. Prav tako opozarjajo na prisilne ukrepe, ki jih po njihovi oceni uva-ja zdravstveni interventni zakon, pa tudi na zapiranje oddelkov in ambulant kot posledico pomanjkanja

zdravnikov in drugih zdravstvenih delavcev. Sklep o začetku splošne stavke zdravnikov in zobozdravnikov, ki bo 9. januarja potekala od 7. do 21. ure, je na decembrski seji sprejel glavni odbor sindikata.

Iz Splošne bolnišnice Jesenice so sporočili, da na dan opozorilne stavke lahko pride do zamika predvidenih časov obravnav, morebitnega triažiranja in pre-naročanja. »Če se določene

obrnave ne bodo izvajale, bodo posamezniki o tem obveščeni po telefonu, hkrati pa bodo prejeli tudi nov termin obravnave,« so še pojasnili v jeseniški bolnišnici. Na Kliniki Golnik je sestanek glede organizacije dela na dan stavke napovedan šele danes dopoldne, včeraj dopoldne do zaključka časopisne redakcije tudi še ni bilo informacij, kako bo opozorilna stavka potekala po gorenjskih zdravstvenih domovih.

Darilo

izžrebanemu naročniku časopisa

Gorenjski Glas

Knjigo prejme MATIJA MARKIČ iz Sr. vasi pri Šenčurju.

Z novim letom obvezni zdravstveni prispevek

Dopolnilno zdravstveno zavarovanje je z novim letom nadomestil novi obvezni zdravstveni prispevek. Od prvega januarja tako zdravstvene storitve in medicinske pripomočke, ki jih je prej krilo dopolnilno, v celoti krije obvezno zdravstveno zavarovanje.

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranj – Zavarovalne police, ki so jih zavarovalnici sklenili pri eni od zavarovalnic, ki izvajajo dopolnilno zdravstveno zavarovanje, so samodejno prenehale veljati konec decembra lani. Zavarovane osebe, ki so imele pred tem urejeno obvezno in dopolnilno zavarovanje, zaradi sprememb ne bodo deležne nobenih plačil ali doplačil, poudarjajo na Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZZS). Zavarovancem tudi v zvezi s prekinitvijo polic ni treba storiti ničesar, zadnja premija dopolnilnega zavarovanja, ki jo je treba plačati, je premija za december 2023. »Zavarovane osebe opozarjamo, naj ne nasedajo različnim zavajajočim ponudbam, da je treba v izogib plačilom ali doplačilom po 1. januarju 2024 skleniti dodatna zdravstvena zavarovanja, saj obvezno zdravstveno zavarovanje po 1. januarju v celoti krije košarico pravic v enakem obsegu, kot jo je pred tem obvezno in dopolnilno zdravstveno zavarovanje,« opozarjajo na ZZZS.

Prispevek znaša 35 evrov mesečno

Prvi mesec, za katerega je treba plačati obvezni zdravstveni prispevek, je januar 2024, plačilo zapade v februarju. Zaposlenim bodo torej prispevek trgali od januarске plače, ki bo izplačana v februarju. Za obdobje od vključno januarja 2024 do vključno februarja 2025 znaša obvezni zdravstveni prispevek 35 evrov mesečno, usklajevali ga bodo enkrat letno.

Obveznega zdravstvenega prispevka ni mogoče odpisati, odložiti ali plačati po obrokih. Zavarovane osebe so zavezane plačati prispevek, kot je določeno v zakonu, pri čemer prenos obveznosti plačila zdravstvenega prispevka na drugo fizično ali pravno osebo ni mogoče.

Način plačevanja

Več kot 99 odstotkov vseh prispevkov za obvezno zdravstveno zavarovanje bo tudi v primeru novega obveznega zdravstvenega prispevka pobirala republiška Finančna uprava na podlagi obračunov davčnega odtegljaja

Obveznega zdravstvenega prispevka ni mogoče odpisati, odložiti ali plačati po obrokih. Zavarovane osebe so zavezane plačati prispevek, kot je določeno v zakonu. / Foto: Nik Bertonec

in na podlagi obračunov prispevkov za socialno varnost za samostojne zavezance za prispevke.

Za zaposlene bo obvezni zdravstveni prispevek plačeval delodajalec, ki bo znesek 35 evrov kril iz plače zaposlenega. Za upokoјence bo od pokojnin prispevek plačeval Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije. Republiški zavod za zaposlovanje pa bo plačeval prispevek od denarnih nadomestil za brezposelnost pri posameznikih, ki so bili pred začetkom uveljavljanja te pravice zavarovani kot osebe v delovnem razmerju.

Skladno z zakonom bo ZZZS neposredno pobiral obvezni zdravstveni prispevek za manjši del zavezanec. Ocenjujejo, da je teh oseb približno 96 tisoč. Zavod bo tem ljudem febru-

»Zavarovane osebe opozarjamo, naj ne nasedajo različnim zavajajočim ponudbam, da je treba v izogib plačilom ali doplačilom po 1. januarju 2024 skleniti dodatna zdravstvena zavarovanja, saj obvezno zdravstveno zavarovanje po 1. januarju v celoti krije košarico pravic v enakem obsegu, kot jo je pred tem obvezno in dopolnilno zdravstveno zavarovanje.«

arja posredoval univerzalni plačilni nalog tako, da bo povečal znesek običajnega prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje še z obveznim zdravstvenim prispevkom. Med drugim gre za osebe s stalnim prebivališčem v Sloveniji, zavarovane pri tujem nosilcu zdravstvenega zavarovanja. Med posamezniki, katerim bo obvezni zdravstveni prispevek pobiral ZZZS, so tudi tujci, ki se izobražujejo ali izpopolnjujejo v Sloveniji, prav tako osebe s stalnim prebivališčem v Sloveniji, ki

si same plačujejo prispevek za obvezno zdravstveno zavarovanje.

Spremembe tudi pri obveznem zavarovanju

Z novim letom se je začela uporabljati tudi večina sprememb in dopolnitev pravil obveznega zdravstvenega zavarovanja ter sprememb sklepa o medicinskih pripomočkih. Večje število določil se spreminja in usklajuje zaradi preoblikovanja dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja, zlasti z vidika opustitve doplačil, pojasnjuje na ZZZS.

Spremenjena pravila uveljavljajo nekatere novosti glede pravic do zdraviliškega zdravljenja, prav tako glede pravic do zdravil in živil na recept. Med drugim se zaradi ustrežnejše zdravstvene obravnave črta koli-

činska omejitev za predpis zdravil pri akutnih stanjih. Z enega na tri leta se podaljšuje veljavnost obnovljive naročilnice in odpravlja omejitev nakupa medicinskega pripomočka pri dobavitelju, kjer je zavarovana oseba prvič prejela medicinski pripomoček na obnovljivo naročilnico.

Ena izmed najpomembnejših novosti je uvedba napolnjenosti brez časovne veljavnosti, ki bo veljala do konca zdravstvene obravnave na sekundarni oziroma terciarni ravni, kar bo opredelil

napotni zdravnik. Pred uveljavitvijo tega v praksi pa mora Nacionalni inštitut za javno zdravje najprej zagotoviti informacijsko podporo, predvidoma bo to v dveh mesecih.

Prav tako še ne bodo začele veljati določene novosti na področju medicinskih pripomočkov, kjer so potrebni večji posegi v informacijske sisteme tako na strani ZZZS kot tudi izvajalcev in dobaviteljev. Te spremembe se bodo začele uporabljati 1. oktobra letos.

Začasni klicni center

»ZZZS bo v ponedeljek, 8. januarja, vzpostavil začasni klicni center za informacije o obveznem zdravstvenem prispevku, ki ga bo za samoplačnike pobiral ZZZS. Na voljo bosta posebni (ločeni) telefonski številki, ki ju te dni še vzpostavljajo. Do tedaj pa zagotavljamo te informacije v okviru obstoječega kontaktnega centra ZZZS, s katerim zagotavljamo zavarovanim osebam tudi druge informacije iz obveznega zdravstvenega zavarovanja. Ostalim zavarovanim osebam svetujemo, da se glede novega obveznega zdravstvenega prispevka z vprašanji najprej obračajo na ustanovo, ki jim izplačuje njihov dohodek, od katerega jim bo ta ustanova tudi obračunala nov prispevek (delodajalec od plače, Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje od pokojnine, Zavod RS za zaposlovanje od nadomestila za brezposelnost, Center za socialno delo za prejemnike denarne socialne pomoči ...),« je povedal Damjan Kos, vodja Sektorja za informiranje in odnose z javnostmi na ZZZS.

K

KOMENTAR
SUZANA P. KOVAČIČ

Po koliko je (ne)zdravje

Novi obvezni zdravstveni prispevek, ki od novega leta dalje nadomešča dopolnilno zavarovanje, se mi zdi, vsaj na prvo žogo, bolj tehnično dejstvo (razen diskriminacije vplačevanja, pa o tem v nadaljevanju), če gledam narij z vidika pacientke, ki naj bi verjela v to, da v javnem, nekateri pravijo državnem zdravstvenem sistemu, kot ga imamo, ne bom za kakšno storitev še bolj prikrajšana. Čas bo pokazal, ali je bila odločitev odločevalcev prava. Verjetno pa obvezni zdravstveni prispevek – tudi po mnenju Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZZS) – ne bo odpravil predolgih čakalnih vrst za določene zdravstvene obravnave, na katere je zdaj treba čakati tudi več let. »Sprememba pomeni prehod iz sistema prostovoljnega plačevanja dopolnilnega zavarovanja v sistem obveznega zavarovanja, pri čemer zakonodajalec, ministrstvo za zdravje, ni eksplicitno navedel neposrednega vpliva sprememb na sistemске težave čakalnih vrst,« pojasnjujejo na ZZZS. Bomo videli, koliko zupanjanja v zdaj veljavni dodatni obvezni sistem zdravstvene košarice dobrin nam bo, pacientom, to prineslo.

Novi obvezni zdravstveni prispevek je vsaj leto dni za vse enak, 35 evrov znaša mesečno. Nanj so se pripravljali, solidarnost do socialno (posledično finančno) šibkejših pa zanemarili. Najmanj za leto dni, ko ga

bodo znova uskladili z rastjo povprečne bruto plače v preteklem letu; morebiti pa ga naredijo pravičnejšega. Čistilka na primer, in z velikim spoštovanjem do tega podcenjenega poklica prepogosto z minimalno plačo, za obvezni zdravstveni prispevek zdaj prispeva mesečno enako kot nekdo, ki ima 35 evrov tako mimogrede v žepu, pa jih sploh ne pogreša.

Tu je še napovedana stavka zdravnikov; za 9. januarja opozorilna stavka, kasneje splošna, če se ne spremeni na bolje tudi zanje. Takole so med drugim prebivalstvu sporočili v sindikatu Fides: »Prosimo vas, da razumete stisko naših zdravnikov, sester in vseh sodelavcev, ki jih država postavlja na prvo bojno linijo v premajhnem številu, preslabo opremljene in še slabše organizirane. Postavlja jih v stanje, ki ga odločevalci nikoli ne vidijo in ne občutijo, saj živijo nad njim. Naj ostane boj z boleznijo in poškodbami skupen cilj vsaj bolnikov in osebja. Skušamo vam najbolje pomagati v razmerah, v katere smo bili poslani in v katerih številni vztrajamo.«

Saj veste, kako pravijo: upanje umre zadnje. Naj krepitev enakosti v zdravju – in človečnosti vseh vpletenih – postane tudi pomembna politična prioriteta in naj ne izpade niti najmanj klišejsko, ko vam predam svojo novoletno misel v luči trenutnih razmer: v letu 2024 vam iz srca želim zdravja!

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE
Urška Peternel, Simon Šubic

UREDNIŠTVO
NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertonec, Alenka Brun, Ana Jagodic Dolžan, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Maša Likosar, Klara Mrak, Urška Peternel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Nika Toporiš, Ana Volčjak Aleksič
stalni sodelavci:
Jože Košnjek, Cveto Zaplotnik, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA
Jernej Stritar, IlovarStritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK
Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA
Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE
Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek, petek, od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 17.000 izvodov / Redne priloge: Vikend, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Tiskarsko središče d. o. o. / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: torek 2,50 EUR, petek 2,80 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Umrli je likovni umetnik Nejš Slapar

MARJANA AHAČIČ

Kranj – Iz Zveze društev likovnih umetnikov Slovenije so sporočili, da je v 79. letu starosti umrl likovni umetnik Nejš Slapar. Slikar in

slovenskih pokrajin, je njegovo likovno delovanje izhajalo iz grafičnega oblikovanja, kjer je vedno znova preizkušal nove tehnične in oblikovne rešitve. Prvič je razstavljal leta 1968 v Prešernovi hiši v

Nejš Slapar / Foto: Gorazd Kavčič

grafik je bil simbol kranjskih likovnikov ter gorenjske conceptualne umetniške scene iz 70. in 80. let prejšnjega stoletja. Slapar se je rodil leta 1945 v Stražišču, kjer je tudi živel in ustvarjal. Kot navaja spletni leksikon Obrazi

Kranju, skupaj pa je pripravil več kot sto samostojnih razstav in več kot petdeset skupinskih razstav doma in v tujini. Bil je tudi predsednik Likovnega društva Kranj, deloval pa je še na področju filma in glasbe.

Višja cestnina za predor Karavanke

Jesenice – Z novim letom se je podražila cestnina za uporabo cestnega predora Karavanke. Vožnja za vozila z največjo dovoljeno maso 3,5 tone po novem stane 8,20 evra in je dražja za 40 centov. Za vozila cestninskega razreda R1 (vozila, katerih največja dovoljena masa ne presega 3,5 tone) se je vrednost neprenosljive točkovne karte zvišala na 36,70 evra. Po oceni ministrstva za infrastrukturo bo uskladitev Družbi za avtoceste v RS letos zagotovila približno šeststo tisoč evrov dodatnih cestninskih prihodkov.

Prostori pošte v Zgornjih Gorjah na prodaj

Pošta Slovenije načrtuje prodajo svoje nepremičnine v Zgornjih Gorjah. Občina Gorje ob tem namerava uveljavljati predkupno pravico, s čimer so se strinjali tudi gorjanski svetniki.

MAŠA LIKOSAR

Zgornje Gorje – Kot je na decembrski seji gorjanskega občinskega sveta pojasnila podžupanja Danijela Mandeljc, je bila na spletni strani Pošte Slovenije objavljena namera prodaje prostorov pošte v Zgornjih Gorjah za približno 150 tisoč evrov. »Prostori pošte in parkirišča ob njej so del občinske stavbe, ki je v polovični lasti Občine Gorje,« je pojasnila.

Na podlagi odloka ima Občina Gorje predkupno pravico za nakup omenjene nepremičnine. »Del nepremičnine, ki je v prodaji, predstavlja tudi parkirišča ob stavbi na vaškem trgu. Z vidika javnega interesa bi bilo najbolje, da se lastništvo tam ne drobi, zato župan predlaga, da se uveljavlja predkupna pravica,« je pojasnila in dodala, da bodo v prostorih ohranili dosedanje dejavnosti.

Občinskemu svetu so zato v potrditev predložili sklep, da Občina Gorje uveljavlja predkupno pravico in pooblasti župana, da občinski upravi naloži pripravo rebalansa proračuna 2024, s katerim bo zagotovila sredstva za nakup nepremičnine in vse druge potrebne dejavnosti. Svetniki so s sklepom soglašali,

Nepremičnina Pošte Slovenije v Zgornjih Gorjah je predvidena za prodajo. / Foto: Primož Pičulin

pri čemer so opozorili na teoretično možnost dražitve nepremičnine, kar bi lahko zvišalo kupnino.

»Če bi bila kupnina bistveno višja in bi odstopala od tiste, ki je bila objavljena, bi svetnike o tem obvestili in jih pozvali, da se opredelijo, ali se predkupna pravica uveljavlja tudi pri višji ceni,« je pojasnil direktor gorjanske občinske uprave Primož Tomše Zorč. Ob tem je dodal, da Pošta Slovenije občine še ni obvestila o nameri.

»Na spletni strani smo kasneje opazili, da objave ni več, kar lahko pomeni, da se je nekdo že javil, da bo nepremičnino kupil. Občina Gorje pa ni oddala nobene ponudbe.« Na Pošti Slovenije so potrdili, da je omenjena nepremičnina v Zgornjih Gorjah predvidena za prodajo. Zadev, ki so v prodajnem postopku, pa ne morejo komentirati.

Poštna poslovalnica v Zgornjih Gorjah se je z majem preoblikovala v

pogodbeno pošto. V njej je zaživel tudi turistično-informativni center, ki deluje pod okriljem Turističnega društva Gorje in podjetja Soteska Vintgar. Kot je pojasnil direktor podjetja Bojan Traven, želijo v prostorih razširiti programske koncepte. »A to lahko storimo le, če smo lastniki objekta, zato smo izkazali interes, da nepremičnino kupimo. Se pa zavedamo, da ima Občina Gorje predkupno pravico,« je povedal Traven.

V spomin Valentinu Kokalju, 4. del

DANIJELA BAKOVNIK

Le kratka družinska sreča

Poročil pa se je Zormanov Tine dokaj pozno – 24. novembra 1937. Ženo Rozalijo si je pripeljal iz Ljubnega pri Podnartu (v občini Radovljica). Domačini so se spominjali, da je bila Tinetova žena zelo dobra in prijazna, redoljubna in delavna ženska, toda bila je šibkega in krhkega zdravlja. Marca 1939 se je rodila hčerka Albinca, junija 1940 pa še sin Alojzij Karel. Takrat pa se je vse usodno zapletlo. Fantek je živel le nekaj tednov (umrl je 31. julija 1940). Samo nekaj mesecev kasneje (6. aprila 1941) pa je umrla tudi njegova mati, Tinetova žena Rozalija, ki jo je bila ob sinovem rojstvu zadela možganska kap. Ženi na bolezen in smrt sta bili za Tineta hud življenjski

Tine s svojo družinico

udarec, huda življenjska preizkušnja.

Druga svetovna vojna, narodnoosvobodilno gibanje in ustanovitev Odbora OF za Visoko in Luže

Prav ob izbruhu druge svetovne vojne na naših tleh je tako Valentin Kokalj postal vdovec, skrbeti pa je moral za tri mladoletne otroke – poleg njegove dveletne hčerke sta namreč pri njem živela tudi Anči in Edo, otroka njegove sestre Neže, ki ju je kot tovarniška delavka v Trziču sama zelo težko preživljala. Ta skrb in naloga, zraven pa še globoka vera, so mu dale moč, da se ni prepustil osebnim žalostim, temveč je dokaj normalno živel in delal naprej. A že kmalu so se domačim obveznostim pridružile še nove dolžnosti, ki so njegovemu

ZORMANOV MLIN NA VISOKEM

Tinetov najljubši konj Kadorna

življenju dale nov smisel in pomen.

Valentin Kokalj je bil (kot že omenjeno) globoko veren, izjemno dober in pošten človek, hkrati pa tudi zaveden Slovenec, ki je ljubil domačo zemljo in njene ljudi, slovenski jezik in slovensko pesem. Kot mlinar in kulturnik je poznal vse ljudi v okolici, družil se je

z vsemi ljudmi, med njimi pa so zaradi tedanjih družbenih in gospodarskih razmer prevladovali revnejši kmetje, manjši obrtniki in delavci, zato je dobro poznal tudi njihove stiske in težave. In želel si je, da bi prav za te male, delavne ljudi nastopili boljši in pravičnejši časi.

(Se nadaljuje)

Gorenjski glas v letu 2024

V prestopnem letu 2024 bo izšlo 105 številčk časopisa Gorenjski glas, ena več kot običajno.

MARIJA VOLČJAK

V leto 2024 vstopamo brez podražitve časopisa, saj so se ob koncu lanskega leta cene tiska k sreči umirile. Lani je energetska kriza cene papirja oziroma tiska pognala v nebo, časopis smo podražili januarja in nato še enkrat maja, drugače ni šlo. Upajmo, da se bo letos inflacija umirila, napovedi, da smo se izognili recesiji, namreč niso povsem zanesljive.

Naročniki imajo visoke popuste

Naročniška prodaja časopisa ima 98-odstoten delež, kar pomeni, da so popustov deležni skoraj vsi kupci časopisa. Zanj odštejete bistveno manj od cene, ki je napisana na naslovnici časopisa.

Največji, kar 25-odstotni popust imate letni naročniki, ki naročnino plačate na začetku leta. Letni naročniki za torkov časopis plačate 1,88 evra, za petkovega 2,10 evra.

Polletni naročniki imate 20-odstotni popust in za torkov časopis plačate 2,00 evra, za petkovega 2,24 evra.

Pri mesečni naročnini ste deležni 10-odstotnega popusta, kar pomeni, da za torkovo številko časopisa plačate 2,25 evra, za petkovo 2,52 evra.

Darila bomo poslali po pošti

Plačniki letne naročnine, ki nam celotno kupnino zaupate že na začetku leta, ste deležni posebne pozornosti, saj nam s tem omogočate mirno poslovanje tudi na začetku leta, ki je oglasno skromnejši.

Tudi letos vam bomo darila poslali po pošti, kar ste v zadnjih letih zelo dobro sprejeli, saj vsi ne morete priti v uredništvo, še težje v tem času, ko razsajajo virusi in je veliko ljudi bolnih. Pripravili smo praktično darilo, ki je enako za vse.

Nov čezmejni projekt

Posebno pozornost namenimo slovenski manjšini na avstrijskem Koroškem, poleg redne petkove rubrike Med sosedi bo še naprej izhajala priloga Karavanke, ki jo izdajamo skupaj z Mohorjevo družbo iz Celovca in je na obeh straneh meje zelo dobro sprejeta.

Jeseni smo začeli nov triletni čezmejni projekt Lingua, ki je namenjen narečjem in vzgoji kadra za dvojezične vrtece. Za Gorenjski glas je to že tretji evropsko financiran projekt, vodilni partner je tokrat Mohorjeva družba iz Celovca, na slovenski strani sodeluje še Ljudska univerza Škofja Loka.

V projekt vstopamo s svojo mrežo lokalnega tiska, izdajamo namreč 25 občinskih in krajevnih časopisov in revij. Naši novinarji so veliko na terenu, v okviru čezmejnega projekta bodo raziskovali narečja in napisali dvesto člankov ter posneli video gradivo. Posebna pozornost bo namenjena ziljskemu narečju, ki je značilno za Ziljsko dolino v Avstriji, Kanalsko dolino v Italiji in Rateče v Sloveniji; za ziljsko narečje bo razvito digitalno orodje za pretvorbo govora v besedilo. Prepričana sem, da bomo pri ustvarjanju baze znanja o narečjih našli še več zanimivih povezav.

Trideset publikacij

Pri Gorenjskem glasu 32 zaposlenih izdaja 30 publikacij, na vsakega torej pride ena, kar je res veliko. Veliko dela imamo torej in brez tega ne bi uspešno poslovili. Večkrat lahko slišite, da so tiskani mediji v krizi, da se selijo na splet, toda za splet je značilna navidezna brezplačnost, pri kateri oglasi »skačejo« na vseh koncih in krajih, da še brati ne moreš.

Slovenija je ena redkih držav, kjer tiskani mediji niti po izbruhu pandemije niti ob energetske krizi

nismo bili deležni državne pomoči. Ker pomoči ni, nekateri časopisi že napovedujejo, da bodo ugasnili luč.

Pri Gorenjskem glasu o tem ne razmišljamo, še manj govorimo. Dokler bomo imeli toliko zvestih naročnikov, se za prihodnost ne bojimo, dokler bomo deležni zaupanja večine gorenjskih občin, s katerimi sodelujemo pri izdajanju revij in časopisov, nas pomanjkanje dela ne skrbi.

Prav pa bi bilo, da bi država tako kot druge v Evropski uniji pomagala tisku, saj bo brez njega nastala praznina, ki bo škodovala demokraciji.

Resen tudi spletni časopis

Gorenjski glas je resen časopis, takšen je tudi naš spletni časopis, saj ni pravega razloga, da bi zanj pisali neumnosti, ki jih je na spletu tako ali tako dovolj. Že za lansko leto smo vam obljubili nov spletni časopis, vendar se je projekt zaradi bolezni zaposlenih, ki so ključni za njegovo uvedbo, nekoliko zavlekel, zagnali ga bomo letos. Tudi brez tehnološke posodobitve se je naš spletni časopis zelo izkazal ob lanskih avgustovskih poplavih, ko je dosegel trikrat toliko obiskovalcev kot običajno.

Izračun naročnin

Leto 2024 je prestopno, zato bo izšlo 105 številčk Gorenjskega glasa; v prvem polletju bo izšlo 52 številčk, v drugem polletju 53 številčk. Cena torkove številke časopisa bo znašala 2,50 evra, cena petkove številke časopisa pa 2,80 evra.

1. LETNA naročnina

53 torkovih številčk po 2,50 EUR	132,50 EUR
52 petkovih številčk po 2,80 EUR	145,60 EUR
	278,10 EUR
25 % popusta	69,53 EUR
plačilo znaša	208,57 EUR

2. LETNA naročnina – samo petki

52 petkovih številčk po 2,80 EUR	145,60 EUR
25 % popusta	36,40 EUR
plačilo znaša	109,20 EUR

3. POLLETNA naročnina – prvo polletje

26 torkovih številčk po 2,50 EUR	65,00 EUR
26 petkovih številčk po 2,80 EUR	72,80 EUR
	137,80 EUR
20 % popusta	27,56 EUR
plačilo znaša	110,24 EUR

4. POLLETNA naročnina – drugo polletje

27 torkovih številčk po 2,50 EUR	67,50 EUR
26 petkovih številčk po 2,80 EUR	72,80 EUR
	140,30 EUR
20 % popusta	28,06 EUR
plačilo znaša	112,24 EUR

5. POLLETNA naročnina – samo petki (prvo in drugo polletje)

26 petkovih številčk po 2,80 EUR	72,80 EUR
20 % popusta	14,56 EUR
plačilo znaša	58,24 EUR

6. MESEČNA naročnina (8 številčk) – februar, junij, september, november

4 torkove številke po 2,50 EUR	10,00 EUR
4 petkove številke po 2,80 EUR	11,20 EUR
	21,20 EUR
10 % popusta	2,12 EUR
plačilo znaša	19,08 EUR

7. MESEČNA naročnina (9 številčk) – januar, april, julij, december

5 torkovih številčk po 2,50 EUR	12,50 EUR
4 petkove številke po 2,80 EUR	11,20 EUR
	23,70 EUR
10 % popusta	2,37 EUR
plačilo znaša	21,33 EUR

8. MESEČNA naročnina (9 številčk) – marec, maj, avgust

4 torkove številke po 2,50 EUR	10,00 EUR
5 petkovih številčk po 2,80 EUR	14,00 EUR
	24,00 EUR
10 % popusta	2,40 EUR
plačilo znaša	21,60 EUR

9. MESEČNA naročnina (10 številčk) – oktober

5 torkovih številčk po 2,50 EUR	12,50 EUR
5 petkovih številčk po 2,80 EUR	14,00 EUR
	26,50 EUR
10 % popusta	2,65 EUR
plačilo znaša	23,85 EUR

Gorenjski glas skrbi za zdravje bralcev

GREGA FLAJNIK

Že leta 2005 smo v podjetju Gorenjski glas ustanovili tekaško skupino. Njen glavni namen je bil družbeno aktiviranje bralcev ob zmerni telesni aktivnosti. Tekači smo se pod vodstvom Janeza Ferlica ne glede na letni čas dobivali dvakrat tedensko. Organizirali smo tudi nekaj odmevnih gorenjskih tekaških prireditev.

Danes smo najbolj aktivni cestni kolesarji, ki se v toplejših mesecih leta dobivamo enkrat tedensko. Na srečanju prekolesarimo do sedemdesetkilometrov, zaradi

Glasovi cestni kolesarji lani oktobra na Krasu / Foto: Grega Flajnik

varnosti pa izbiramo stranske, manj prometne ceste. Pred kolesarjenjem se razdelimo v manjše skupine, da smo čim manj moteči za preostale udeležence v prometu, vsak kolesar pa lahko

najde po zahtevnosti primerno skupino. Organiziramo večdnevne spomladanske priprave, katerih glavni namen je, da se po zimskem premoru spet navadimo kolesarjenja v skupini. Sezono smo zaključili z oktobrskim izletom na Kras in še zadnjič doživeli toplejše vremenske pogoje.

V Gorenjskem glasu podpiramo tudi kolesarske popotnike. Zanje vsako leto organiziramo večdnevne izlete v okolici. Ti izleti so nekaj posebnega, saj se zberejo popotniki, ki radi aktivno spoznavajo nove kraje in se družijo s podobno mislečimi. V desetih

letih druženja smo se podali v vse sosednje države in dnevno v povprečju prekolesarili okrog osemdeset kilometrov. Ob večerih pa vedno najdemo čas tudi za veselo druženje.

Organiziramo tudi enodnevne izlete po Sloveniji. Našim bralcem omogočimo, da si v prijetni družbi ogledajo morda manj znane kotičke naše dežele. Izlete pa vedno organiziramo tako, da se lahko prijavijo tudi starejši bralci.

Hvaležni smo podjetju Gorenjski glas, da podpira aktivno preživljanje prostega časa in spoznavanje novih krajev v prijetni družbi.

Prve Glasove tekačice še danes ponosno oblečejo dres Gorenjskega glasa.

Nova priložnostna znamka Pošte Slovenije

Posebno poštno znamko, izdano ob stoti obletnici ustanovitve prvega zavarovanega območja, Alpskega varstvenega parka, predhodnika Triglavskega narodnega parka, boste lahko spoznali in uporabili na Bledu na posebnem dogodku.

Dogodek s predstavitvijo znamke pripravlja Pošta Slovenije v sodelovanju s Filatelistično zvezo Slovenije. Potekal bo 26. januarja, na dan tako imenovanega prvega žiga, ob 17. uri v Infocentru Triglavsko roža na Bledu. Ob tej priložnosti bo tudi odprtje razstave znamk na temo Triglavski narodni park in Evropski nacionalni parki ter razglednic na temo Slovenska planinska pot.

Žig prvega dne na Pošti Bled

Znamka oziroma poštne pošiljke bodo ta dan na Pošti Bled žigosane s pripadajočim žigom prvega dne, ki bo na pošti na voljo še naslednjih 14 dni. Priložnostna znamka s podobo Triglava bo izšla v nominalni vrednosti B, kar zadošča za pošiljanje navadnih pisem in razglednic v domačem prometu.

V jubilejnim letu v javnem zavodu Triglavski narodni park pripravljajo raznolik program, s katerim želijo k zaznamovanju pritegniti čim širši krog ljudi. Častno pokroviteljstvo nad programom je prevzela predsednica Republike Slovenije dr. Nataša Pirc Musar.

Kaj bomo zaznamovali v letu 2024

Prvega julija 1924 je bila podpisana zakupna pogodba med upravljavcem zemljišč (sicer v posesti Kranjskega verskega zaklada), Direkcijo šum v Ljubljani ter obema pobudnikoma za ustanovitev parka: Muzejskim društvom za Slovenijo in Slovenskim planinskim društvom. S tem je bilo za dvajset let zavarovanih 1.400 hektarov ozemlja v Dolini Triglavskih jezer.

Za novonastalo zavarovano območje je bilo sprva uporabljeno ime Alpski varstveni park, leta 1926 pa je botanik Fran Jesenko v dnevniku Jutro ponosno pisal o Triglavskem narodnem parku – in ime je obveljalo. Do leta 2010 je bil park nekajkrat povečan in danes obsega skoraj 84.000 hektarov ozemlja, ki se razteza v osem občin. V Triglavskem narodnem parku, ki je še vedno edini narodni park v Sloveniji, živi blizu 2.350 prebivalcev.

Uspeh mladega dirigenta

Na nedavnem tretjem mednarodnem tekmovanju zborovskih dirigentov Romano Gandolfi je mladi dirigent Tom Varl z Bohinjske Bele dosegel odlično tretje mesto. Prejel je posebno nagrado svetovno priznanega dirigenta Stephena Laytona, ki je vsebovala povabilo na sodelovanje z omenjenim dirigentom in spremljanje njegovega dela z različnimi evropskimi profesionalnimi zbori ter mentorstvo. Na tekmovanje je bilo prijavljenih 63 tekmovalcev v starosti od 18 do 40 let z vsega sveta. Omenjeno tekmovanje sodi med težja, saj vsebuje kar 47 skladb iz različnih glasbenih obdobj. V finale so bili sprejeti trije dirigenti, ki so skupaj z enim izmed vodilnih švedskih zborov En kör nastopili na zaključnem koncertu. Tom Varl sicer obiskuje drugi letnik magisterija iz zborovskega dirigiranja na Kraljevem glasbenem konservatoriju v Aarhusu na Danskem. Tomov uspeh je velik dosežek za Slovenijo, saj je eden redkih slovenskih dirigentov, ki se udeležujejo tovrstnih tekmovanj na svetovni ravni.

Izjemen uspeh mladega dirigenta Toma Varla

Več informacij na:
www.e-bled.si,
www.bled.si

Zimska doživetja Bleda

Ko pomislimo na Bled, se v misli prikrade slavn peterica – kremna rezina, jezero z otokom, pletna, elegantni fijakarji in Blejski grad –, ki je obiskovalcem na voljo vse dni v letu. S svojo avtentično držo je Bled mnogo več kot atrakcija z razglednice. Z rajsko podobo prevzame ob prvem pogledu, z lego v srcu Julijskih Alp pa povabi, da vstopimo skozi široko odprta vrata v sezono zimskih aktivnosti.

Trajnostno in brezskrbno do smučič: Bled Ski Bus

Do 3. marca 2024 oziroma v času obratovanja smučič je Bled z organiziranimi prevozi povezan s smučišči na Voglu, Pokljuki in v Kranjski Gori. Bled Ski Bus na izbrano destinacijo potnike popelje ob predhodni najavi s spletnim obrazcem. Povezljivost s smučišči in poključkim športnim centrom obiskovalcem nudi široko izbiro zimskih aktivnosti s privilegijem vsakodnevnne menjave zimske destinacije.

Majhne razdalje – velike zimske avanture

Na drsanje vabi blejsko drsališče z edinstvenim razgledom na grad in jezero. Vse do konca zimskih počitnic bo na spodnji ploščadi Trgovskega centra Bled postavljen inovativno in trajnostno drsališče iz sintetičnega ledu, ki je namenjeno drsanju z običajnimi drsalkami, možna je izposoja, vstopnine ni. Za izkušnjo osemdesetih let prejšnjega stoletja v petkov disko z drsalkami vabi Ledena dvorana. Planota Pokljuka v osrčju Triglavskega narodnega parka predstavlja izjemen poligon za smučarski tek, saj so ob zadovoljivi zimski odeji urejene proge praktično povsod, enako velja za sankanje, nešteto je priložnosti za zimsko pohodništvo pa tudi krpljanje.

Bled, v srcu Julijskih Alp / Foto: Jošt Gantar

Rikli v praksi

Velneška ponudba na Bledu odseva zakonitosti zdravljenja po metodi Arnolda Riklji v povezavi vode, zraka in sonca. Po nornem dnevu za sprostitvev na Bledu poskrbijo velneški centri, ki vključujejo savne, masaže, bazene in programe za dobro počutje v hotelih Astoria, Kompas, Rikli Balance, Rose, Grand Hotel Toplice in Triglav.

Slavnostni zaključek praznične Zimske pravljice z Bled Gourmet

Bogat program Zimske pravljice bo potekal do 14. januarja, s koncerti ob koncih tedna

in otroškimi programom ob nedeljskih dopoldnevih. Slavnostni zaključek sledi na kulinaricnem doživetju Bled Gourmet, ki združuje šest blejskih kuharskih mojstrov, šestodni meni z vinsko spremljavo in premierno predstavitev Blejske penine ob spremljavi francoskih šansonov harmonikarja Gašperja Primožiča ter pevke in igralke Lare Jankovič.

Blejska kulinarika, navdihnena s sestavinami in prehranskimi izdelki z Bleda in okolice, certificiranimi pod blagovno znamko Blejski lokalni izbor, se bo predstavila v soboto, 27. januarja, ob 19. uri v Grand Hotelu Toplice. Vstopnice so že na voljo.

Moja dežela – lepa in gostoljubna

Turistično društvo Bled je tudi letos izvedlo akcijo Moja dežela – lepa in gostoljubna. V poletnem času je komisija v nekaj dneh po dolgem in počez prehodila Bled in nato s pomočjo množice posnetih fotografij izbrala tiste, ki so se za urejenost svoje hiše, balkona, penziona ali hotela najbolj potrudili.

Priznanja so podelili skupaj s Turističnim društvom Bohinjska Bela. Na Bohinjski Beli so jih prejeli: Klemucovi, Skminčevi, Žvegljovi, Cimpermanovi in družina Pogačar. Prejemniki na Bledu: Toni Vidic s Prežihove ceste, družina Žerovc z Mlinske, Marta Burja, Za gradom, družini Pretnar in Skrinjar s Triglavske, Šlibar in Požun z Aljaževe, Ukaj s Poljšiške, družine Kovač, Zupan, Jakun in Pogačnik z Valvasorjeve ulice, družina Colja s Kolodvorske, Soklič s Prečne, Rauh Ferjan z Jermanke, Elmira Umyarova s Partizanske, družina Potočnik z Grajske in Potočnik z Rikljirove, družina Mežan s Prešernove ceste, Rozi Špilak z Mladinske, Martina Pretnar z Griča, družina Ulčar s Trubarjeve, Rostohar s Cankarjeve, Legat, Na Jasi, družina Kapus s Koritenske, Čuk z Gozdarske, Bojan Turk s Čopove, družina Mulej z Gradnikove, Lah z Gregorčičeve in družine Kobilica, Kerčmar in Vampelj z Rožne ulice. Priznanji za najlepše urejen

penzion sta prejela Penzion Kaps in Alp penzion, priznanje za najlepše urejen hotel pa je prejel Bled Rose Hotel ter Pavlina Drol in Renata Pernuš.

Nagrajene so tudi zimske okrasitve

Priznanja za zimske okrasitve so letos prejela družine: Kobilica z Rožne, Pretnar s Triglavske in Turel z Mlinske ceste.

Vse dobitnike priznanj sta nagovorila predsednik Ludvik Kerčmar v imenu Turističnega društva Bled in Ana Antloga v imenu Turističnega društva Bohinjska Bela, oba pa sta se jim zahvalila za njihovo skrb in trud preko celega leta, saj urejenost posameznega doma pomeni tudi velik prispevek k urejenosti celotnega kraja.

Zapora ceste na Mlinem

Občina Bled bo 8. januarja začela graditi nov konzolni pločnik na Mlinem. V času izgradnje je predvidena polovična zapora navedenega odseka državne ceste, zapora bo urejena s semaforizacijo. Za pešce bo v času izvedbe veljala popolna zapora, tako da hoja okrog jezera ne bo možna. Za sprehajalce bo namreč zaprt del poti med pristaniščem Mlino in Vilo Beli dvor (pri tunelu). Okoli jezera bo nameščena ustrezna signalizacija z opozorilom za pešce. Preostali del sprehajalne poti ob jezeru bo normalno prehodan. Izvajalec gradbenih del je Gorenjska gradbena družba. Dela bodo predvidoma končana do poletne turistične sezone.

Občina Bled bo 8. januarja začela gradnjo novega konzolnega pločnika na Mlinem.

Dobrodošli na Blejskem gradu!

Na Bledu vas še do sredine meseca pričakuje praznično razsvetljeni in ozaljšani Blejski grad z bogato stalno in občasno razstavno vsebino. V januarju in februarju ga lahko obiščete vsak dan med 8. in 18. uro.

Blejski grad je v teh dneh še odet v praznično okrasje in luči, zato vas vabimo, da ne zamudite nepozabnega vtisa, ki ga na vsakega obiskovalca naredijo zunanji grajski prostori. Grajske terase in zidovje ob vhodu v Viteško dvorano, kapela in lapidarij so prizorišča, ki jih je za postavitev instalacij iz recikliranih, ročno izdelanih čipk pod naslovom Umetniška vozlišča izbrala multimedijška umetnica Eva Petrič. V Galeriji Stolp si v sklopu razstave lahko ogledate konceptualno razstavo fotografij, ki povezuje vse točke, vsa umetniška vozlišča, kot jih imenuje umetnica.

V grajski kapeli se instalacija čipk Zanka neskončnosti dopolnjuje z vokalom umetnice in jaslicami, ki jih od leta 2018 tradicionalno postavljajo domačini Zdenka Pintar, Davorin Bernard in Lojze Ropret. Poleg fresk pa je tu še kip Matere božje z detetom, delo kiparja

Foto: Sanja Despotović

Slavka Oblaka, ki je s kipom poskrbel, da je obiskovalec povsem vpet v doživljanje celotnega sakralnega prostora.

Razstava Umetniška vozlišča Eve Petrič bo na ogled do 4. februarja, in sicer vsak dan v odpiralnem času gradu.

Odlično obiskane prireditve v Festivalni dvorani

Praznični december na Bledu tako kot drugod po Sloveniji kar prekipeva od številnih prireditev. Med najbolj obiskanimi so bile letos številne, ki so jih skupaj s partnerji pripravili v Zavodu za kulturo Bled. Tokrat v sliki predstavljamo le nekatere izmed njih.

Slovesnost ob 150. obletnici rojstva prof. dr. Josipa Plemlja / Foto: Mirko Kunšič

Na otroški baletni predstavi La Fontainove basni / Foto: Boris Pretnar

Koncert Vlada Kreslina z zbori DO RE MI / Foto: Boris Pretnar

Veliki božični koncert Zavoda za kulturo Bled / Foto: Boris Pretnar

Obisk Blejskega gradu v letu 2023

V Zavodu za kulturo Bled smo v lanskem letu ponovno zabeležili 400.000 obiskov. Največ obiskovalcev je prišlo iz Slovenije, sledijo ZDA, Južna Koreja, Madžarska, Velika Britanija, Nemčija, Hrvaška, Češka, Nizozemska in Francija. Vračajo se gostje, ki so že prej bili na prvem mestu po obisku, torej Američani, Angleži in turisti iz sosednjih držav – Madžarske, Italije in Hrvaške, jeseni pa so se začeli vračati tudi gostje iz Južne Koreje.

Na Blejskem gradu so lani uvedli elektronsko prodajo vstopnic e-ticketing, kar omogoča tudi rezervacijo turističnega obiska gradu po urah, če bi bilo ob naraščanju obiska v prihodnje to potrebno.

Ob pripravi občasnih razstav na Blejskem gradu v zavodu opažamo, da se posledično tudi zato zanimanje za Blejski grad na trgu veča. Na Blejski grad vabimo in privabimo take umetnike, ki tisočletnemu prostoru s svojimi deli dodajo vrednost. Tudi na ta način podaljšujemo turistično sezono, saj je ob koncih tedna obisk gradu enak obisku v poletni sezoni.

Ples z graščakom

Vabimo vas na Ples z graščakom, ki bo v nedeljo, 7. januarja 2024, ob 11. uri na zgornji grajski terasi.

Na Blejskem gradu lahko leto zaključite ali začnete s plesom. In to ne katerim koli, ampak s Plesom z graščakom. S peštrim programom se obiskovalkam in obiskovalcem na tej prireditvi predstavi kostumirana grajska srednjeveška skupina KD IS viteza Gašperja Lambergarja. Prirčno vabljeni!

Foto: Boris Pretnar

Razstava Koledar Bled 2024

V dvorani nad grajskim muzejem je še vedno na ogled razstava Koledar Bled 2024. Avtorji fotografij so Jošt Gantar, Aleš Krivec, Mirko Kunšič in Miro Zalokar. Ob njihovih fotografijah celoto tvorijo tudi detajli perorisb iz cikla Sledovi civilizacije (1985–1990) akademskega slikarja Janeza Ravnika. Razstavo si lahko ogledate do 29. februarja. Koledar je še na voljo za nakup na spletu in pri blagajni gradu

Napovedujemo

Slovesnost ob slovenskem kulturnem prazniku in uvodni koncert festivala AS

Na Prešernov dan, 8. februarja, vas v Zavodu za kulturo Bled vabimo na slovesnost ob slovenskem kulturnem prazniku. Z uvodnim koncertom se bo ob 20. uri v Festivalni dvorani Bled začel letošnji festival AS, slovesnost pa bo z recitalom Prešernove poezije obogatil dramski igralec Gregor Čušin.

Džezovsko obarvan glasbeni program pripravlja Kulturno društvo Sekvoja, ki tega dne začenja osmo izvedbo festivala AS na Bledu. Mladinskemu saksofonskemu orkestru SOS se tokrat pridružujejo mednarodno uveljavljeni saksofonisti. Dirigenta bosta Lev Pupis in Domen Koren. Na sporedu bodo dela džezovskih skladateljev Phila Woodsa, Jureta Pukla in Joeja Zawinula ter dveh klasičnih skladateljev, ki sta se spogledovala z džezom. Erwin Schulhoff je svojo najbolj znano skladbo Hot-Sonate (1930) napisal pod močnim vplivom takrat novega glasbenega sloga, ki je prihajal iz Amerike. Poslastica večera bo skladba Bled, majhen košček nebes na zemlji, ki jo je belgijski skladatelj in saksofonist Alain Crepin napisal pod vtisom s svojega gostovanja na festivalu AS. Solisti na koncertu bodo: Arno Bornkamp, Nicolas Prost, Gerald Preinfalk, Saksofonski kvartet ADA in Jure Pukl. Glasbeni program bo obogatila Prešernova poezija v interpretaciji dramskega igralca Gregorja Čušina. Prireditve bo povezoval Bojan Pogačnik.

V času trajanja festivala AS med 8. in 11. februarjem bo v predverju Festivalne dvorane Bled na ogled skupinska razstava del članic in članov slikarskega društva Atelje Bled, posvečena osrednjemu slovenskemu kulturnemu prazniku.

Klemenčičeva in Vidmar sta prvaka

VILMA STANOVNIK

Rudno polje – Tik pred novoletnimi prazniki so se na Pokljuki naši biatlonci pomerili za državne naslove v individualni preizkušnji. Moške je čakalo 12,5 kilometra teka in štirje strelski postanki. Tekma v članski konkurenci je bila izjemno izenačena, saj so bili na startu vsi najboljši, ki so zaključevali tridnevni sklop priprav pred nadaljevanjem sezone svetovnega pokala. Za mesta na odru za zmagovalce so se med seboj najbolj udarili Toni Vidmar (SK Brdo), Jakov Fak (ŠD Pokljuka) in Miha Dovžan (ŠD Gorje). Vsi trije so imeli le eno napako na strelišču, najhitrejši v teku pa je bil Toni Vidmar, ki je bil za slabi dve sekundi hitrejši od Mihe Dovžana. Jakov Fak je bil malce počasnejši od mlajših kolegov in je zasedel tretje mesto.

V ženski konkurenci je bila najboljša Polona Klemenčič (TSK Triglav Kranj), ki je zgrešila le dva strela. Popolnoma enak strelski izkupiček je imela tudi Lena Repinc (SD Bohinj), ki je na drugem mestu zaostala več

kot minuto. Še minuto počasnejša je bila Živa Klemenčič (TSK Triglav Kranj), ki je na koncu zasedla tretje mesto. Anamarija Lampič (TSK Triglav Kranj) je zgrešila kar sedem strel in je bila šesta.

Že v sredo pa je naša biatlonska reprezentanca odpovala na prizorišče novih tekem svetovnega pokala v Oberhof. Tradicionalno nemško prizorišče, ki slovi po izjemno zahtevnih razmerah, tokrat gosti tekme v sprintu, zasledovanju in klasičnih štafetah. Slovenske barve bodo v moški konkurenci zastopali Jakov Fak, Toni Vidmar, Lovro Planko in Miha Dovžan. Moški bodo tudi začeli tekmovalni spored. Zaradi pretoplega vremena so bili organizatorji primorani spremeniti načrt tekmovanja. Moški sprint je bil včeraj prestavljen na danes. Danes je na sporedu tudi sprint za ženske, za našo ekipo pa bodo tekmovali Anamarija Lampič, Polona in Živa Klemenčič ter Lena Repinc. Jutri bo v Oberhofu dan za obe zasledovanji, v nedeljo pa sta na sporedu štafetni tekmi.

Jan Oblak je najboljši

VILMA STANOVNIK

Škofja Loka – V 16. izboru športnega dnevnika Ekipa SN je bil za najboljšega slovenskega nogometaša leta 2023 izbran vratar slovenske reprezentance in Atletica Madrid Jan Oblak. Slovenski kapetan Jan Oblak je reprezentančnega soigralca Benjamina Šeška premagal za tri točke. Sicer pa je bil 30-letni Škofjeločan Oblak doslej največkrat prvi v izboru, najboljši pa je bil še v letih 2015, 2016, 2017, 2018, 2020 in

2021. Na tretjem mestu je letos Jaka Bijol.

V konkurenci mladih nogometašev je prvo mesto osvojil Šeško, drugo pa Žan Vipotnik. Trener leta je Matjaž Kek, ki je premagal Luko Elsnerja, trenerja Le Havra. Še drugič zaporedoma je naziv najboljšega igralca v Prvi ligi Telemach osvojil kapetan Olimpije Timi Max Elšnik.

Drugič so podelili tudi naziv najboljšega nogometašice leta in še drugič je slavila Lara Prašnikar. Drugo mesto je osvojila Mateja Zver, tretje pa Kaja Korošec.

V pokalu visok poraz košarkarjev Triglava

Kranj – V športni dvorani Planina je minulo sredo potekala prva letošnja tekma v Pokalu Spar za košarkarje. Domača ekipa ECE Triglav je v prvi četrtfinalni tekmi gostila moštvo Cedevite Olimpije. Gostje iz Ljubljane so pod vodstvom novega glavnega trenerja Zorana Martiča z rezultatom 52 : 103 zabeležili zanesljivo zmago. Druga četrtfinalna tekma bo predvidoma v ponedeljek, 12. februarja, v Stožicah. Naslednja četrtfinalna tekma v Pokalu Spar je na sporedu v torek, 9. januarja, ko Šenčur v domači dvorani v Šenčurju, z začetkom tekme ob 18. uri, gosti Kansai Helios Domžale. Prav tako v sredo je prvo letošnje tekmo lige Nova KBM odigral LTH Castings. Gostoval je v Novem mestu, na koncu pa so se visoke zmage veselili domači košarkarji. Krka je namreč zmagala z visoko razliko 101 : 64. Za novomeško ekipo je bila to 12. zmaga v sezoni in ostaja na vrhu prvenstvene lestvice, LTH Castings je še naprej na tretjem mestu lestvice. V 15. kolu bodo Škofjeločani v domači dvorani gostili ekipo Hopsi Polzela. Tekma je na sporedu v soboto, 13. januarja, ob 19. uri v dvorani Poden v Škofji Loki.

Vse je pripravljeno za šestdeseto Zlato lisico

Z dvema tekmama na Gorenjskem se ta konec tedna nadaljuje sezona svetovnega pokala v alpskem smučanju. Prvo prizorišče ženskih tekem v letu 2024 je Kranjska Gora, kjer je že vse pripravljeno za šestdeseto Zlato lisico.

KLARA MRAK

Kranjska Gora – »Proga je glede na razmere vrhunsko pripravljena in želimo si le, da napovedane padavine ne bi preveč vplivale nanjo in bi zdržala tudi tekmovalke z višjimi startnimi številkami. Pričakujemo obiskovalce iz Slovenije, Italije, Avstrije, Hrvaške in Slovaške,« je na sredini novinarski konferenci dejal Tomaž Šušteršič, generalni sekretar 60. Zlate lisice. Prijavljenih je 95 tekmovalk za veleslalom in 82 za slalom, prihajajo pa iz 27 držav.

Najodgovornejši za izvedbo tekmovanja je vodja priprave proge Janez Slivnik. »Naredili smo vse, kar se je dalo. Izkoristili smo prav vsako snežinko, ki jo imamo, da je proga pripravljena za tekme,« je dejal Slivnik. Danes sicer ne bodo izpeljali treninga za udeležence Zlate Lisice. Prav tako v Kranjski Gori niso mogle trenirati, zato so se nazadnje pripravljale v Sankt Michaelu, kjer so bili pogoji zelo dobri.

Pričakujejo vrhunsko tekmovalke

Miha Verdnik, vodja panoge alpsko smučanje, pričakuje vrhunsko

Proga je vrhunsko pripravljena, organizatorji pa upajo, da ne bo kakšnih posebnih vremenskih presenečenj. / Foto: Gorazd Kavčič

tekmovalke. »S pripravo proge sem zelo zadovoljen. Vedel sem, da bo tako, takoj ko smo se odločili, da za vodjo postavimo Janeza Slivnika. Takrat je bilo jasno, da nič ne bo prepuščeno naključju, in tako danes to tudi je,« je prepričan Verdnik. Da bodo svoje najboljše predstave v sezoni pokazale prav v Kranjski Gori, pa pričakuje tudi od štirih tekmovalk, ki bodo na Zlati lisici zastopale slovenske barve. To bodo Andreja Slokar, Ana Bucik, Neja Dvornik in Nika Tomšič.

Brez Mete Hrovat

Meta Hrovat, ki je bila na domačem hribu dvakrat tretja, letos ne bo tekmovala. Za najboljšo Slovenko na veleslalomskih in slalomskih progah v pretekli sezoni Ano Bucik letošnja sezona še ne poteka po načrtih. Najboljša je bila na uvodni tekmi z 11. mestom v Söldnu. Proga v Kranjski Gori ji ustreza, pred dvema letoma je bila peta na slalomu, na lanskih veleslalomih pa osma in deseta. »Tekma v Kranjski Gori je ena izmed tistih, ki se jih najbolj veselim,

saj sem tu že večkrat dobro tekmovala. Upam, da mi bo uspelo unovčiti te občutke in bom dobro tekmovala ter se veselila v cilju,« je dejala Bucikova. Andreja Slokar po izpuščenju pretekli sezoni še lovi prave občutke po poškodbi kolena. »Zelo težko je reči, kaj bo v Kranjski Gori. Sem zelo stroga sama do sebe in sem redko zadovoljna,« je pojasnila. Slalom ji za zdaj gre bolje kot veleslalom, čeprav njen trener Boštjan Božič verjame, da bo znova odlična v obeh disciplinah.

Lahkih tekem na prvenstvu ne bo

To pred odhodom na evropsko prvenstvo v rokometu, ki se naslednji teden začneja v Nemčiji, pravi kapetan naše rokometne reprezentance, Škofjeločan Jure Dolenc.

VILMA STANOVNIK

Škofja Loka – Minuli torek so člani naše rokometne reprezentance začeli sklopni del priprav na letošnje evropsko prvenstvo, ki bo med 10. in 28. januarjem potekalo v Nemčiji. Našo reprezentanco uvodne tri tekme čakajo v Berlinu, ta konec tedna pa bodo varovanci selektorja Uroša Zormana v Poreču odigrali zadnji pripravljalni tekmi s Črno goro in Hrvaško.

»Priprave na letošnje evropsko prvenstvo so se začele že pred prazniki, ko smo igrali tudi pripravljalno tekmo z Avstrijo in zmagali s 34 : 33. Sedaj nas danes in jutri čakata še dve tekmi,

Kapetan naše rokometne reprezentance Jure Dolenc

/ Foto: Gorazd Kavčič

nato pa se bomo odpravili proti Nemčiji, saj imamo prvo tekmo že 11. januarja.

Pomerili se bomo s Ferski-otoki, ki so dobra ekipa, saj imajo veliko mladih igralcev, dva igrata tudi v Kielu in Berlinu. Tako tekma zagotovo ne bo lahka. Nato naš čaka obračun s Poljsko, ki sicer ni več na nivoju izpred let, še vedno pa lahko premaga vsakogar. Sledila bo tekma z Norveško, ki pa je favorit naše skupine. Tako naša skupina zagotovo ni lahka, vendar trenutno razmišljamo le o tem, kako zmagati na prvi tekmi,« je povedal kapetan naše reprezentance, Škofjeločan Jure Dolenc.

»Naš osnovni cilj je, da se v skupini uvrstimo na enega od prvih dveh mest, nato pa bomo videli, kako bo

tekmovalke potekalo naprej. Ekipa na prvenstvu, sploh tiste, ki bodo prišle v drugi del, bodo vse močne in lahkih tekem ne bo. Zato bomo šli korak za korakom in skušali na vsaki tekmi igrati po najboljših močeh in zmagati,« je tudi povedal 35-letni Dolenc, sicer član francoskega Limogesa.

»Letos večjih težav zaradi poškodb nisem imel in tudi nisem izpuščal tekem. Zlasti dobro se počutim zadnji mesec, naša ekipa je trenutno na petem mestu, kar je za klub lep uspeh,« je še povedal Jure Dolenc, ki si je za pomemben cilj tega leta zadal tudi uspešne kvalifikacije za olimpijske igre in nastop v Parizu.

Novosti pri regulaciji cen

Na področju regulacije cen naftnih derivatov se v novem letu ne obetajo novosti, s prvim januarjem pa so v veljavi nekatere spremembe pri regulaciji cen elektrike in zemeljskega plina.

ALEŠ SENOŽETNIK

Kranj – Novo leto prinaša nekatere spremembe tudi na področju državnega blaženja energetske draginje.

Kot smo na kratko že poročali, je vlada podaljšala regulacijo maloprodajnih cen električne energije za gospodinjstva, ne pa tudi za male poslovne odjemalce, zaščitene odjemalce, javne zavode in srednja ter mala podjetja, kot je to veljalo v minulem letu. Tudi za gospodinjstva pa cenovna kapica ne velja več za sto odstotkov, temveč za devetdeset odstotkov porabljene elektrike. V praksi to pomeni, da bodo gospodinjstvi odjemalci deset odstotkov porabljene elektrike plačevali po tržni ceni, medtem ko bo cena za preostalih devetdeset odstotkov določila vlada. Do konca letošnjega leta gospodinjstvi odjemalci ne bodo plačevali prispevka za zagotavljanje podpor proizvodnji električne energije v soprodukciji z visokim izkoristkom in iz obnovljivih virov energije.

Od 1. januarja dalje so v uporabi tudi nove najvišje dovoljene drobnoprodajne

Novo leto prinaša nekatere spremembe tudi na področju državnega blaženja energetske draginje. Fotografija je simbolična. / Foto: Gorazd Kavčič

cene zemeljskega plina. Uredba, s katero je vlada omejila cene, velja za gospodinjstve odjemalce in tudi za skupne gospodinjstve odjemalce in distributerje toplote prek sistemov daljinskega ogrevanja do konca kurilne sezone 30. aprila. Nova cena brez DDV znaša 59,90 evra za megavatno uro, pred tem pa je znašala okoli 73 evrov. Kot so konec oktobra, ko je bil ukrep sprejet, izračunali na ministrstvu za okolje, podnebje

in energijo, bo zaradi ukrepa v januarju prihranek povprečnega gospodinjstva okoli 13 odstotkov oz. 12,30 evra glede na takrat veljavne cene.

Do nadaljnjega pa ostaja enaka regulacija cen naftnih derivatov. Kot so za STA pojasnili na ministrstvu za okolje, podnebje in energijo, sprememb na tem področju ni pričakovati. Tako bodo vsaj do prenehanja uredbe 20. junija, najverjetneje pa dlje, ostale regulirane cene

95-oktanskega bencina in dizelskega goriva zunaj avtocest, prav tako pa tudi kurilnega olja. Cene vlada po metodologiji določa na 14 dni. Od včeraj, ko so v veljavo stopile nove cene, je treba na servisih zunaj avtocest za liter neosvinčenega 95-oktanskega bencina odšteti 1,393 evra oz. 1,4 centa več, za dizelsko gorivo pa 1,430 evra oz. 1,2 centa več kot prej. Za 1,2 centa se je podražilo tudi kurilno olje, in sicer na 1,082 evra.

DOBRO JE VEDETI

Za katere dohodke je treba vložiti napoved

CVETO ZAPLOTNIK

Medtem ko zavezancem za plačilo dohodnine že vrsto let ni treba vložiti napovedi za odmero dohodnine od dohodkov iz zaposlitve, iz dejavnosti ter iz osnovne kmetijske in gozdarske dejavnosti, pa morajo še vedno sami vložiti napoved za odmero dohodnine od dohodkov iz kapitala in iz oddajanja premoženja v najem, od obresti pri denarnih depozitih in od dobička, doseženega pri odsvojitvi izvedenih finančnih instrumentov. Za leto 2023 je zadnji rok za vložitev napovedi 28. februar.

Napoved za odmero dohodnine od obresti na denarne depozite pri bankah in hranilnicah, ustanovljenih v Sloveniji in v drugih državah Evropske unije, morajo vložiti le zavezanci, ki so lani dosegli več kot tisoč evrov obresti.

Napoved morajo vložiti tudi zavezanci, ki so lani odsvojili vrednostne papirje in druge deleže ter investicijske kupone. Če so opravili več kot deset transakcij, jo morajo vložiti v elektronski obliki preko sistema

eDavki; v primeru, da so opravili do deset transakcij, pa jo lahko oddajo tudi na obrazcu v papirni obliki. V davčni napovedi lahko uveljavljajo zmanjšanje pozitivne davčne osnove od dobička, ki so ga dosegli s prodajo vrednostnih papirjev in drugih deležev, investicijskih kuponov in nepremičnin, za izgubo, ki so jo dosegli pri prodaji tovrstnega kapitala in nepremičnin.

Finančna uprava poziva k vložitvi napovedi za odmero dohodnine tudi zavezance – fizične osebe, ki so lani drugim fizičnim osebam oddale v najem premoženje ali nepremično premoženje. Pri teh dohodkih lahko uveljavljajo tudi dejanske stroške, zahveke za zmanjšanje davčne osnove morajo vložiti do 28. februarja.

Napoved morajo vložiti tudi zavezanci, ki so lani prodali izvedene finančne instrumente, pridobljene 15. julija 2008 ali kasneje. Če so opravili več kot deset transakcij, jo morajo vložiti preko sistema eDavki, v primeru manjšega števila transakcij pa jo lahko oddajo tudi na papirnatem obrazcu.

Prvi forum tveganega kapitala

ALEŠ SENOŽETNIK

Trbovlje – Na prvem forumu tveganega kapitala so udeleženci iskali rešitve za izboljšanje trenutnega stanja slovenskega sistema zagonskih podjetij. Kot je povedal državni sekretar na ministrstvu za gospodarstvo, turizem in šport Matjež Frangež, bo ministrstvo vodilo delovni proces definiranja in implementacije rešitev v tesnem sodelovanju z deležniki ekosistema zagonskih podjetij.

Po njegovem mnenju je treba strniti vrste, narediti akcijski načrt za implementacijo ključnih rešitev po vzoru najambicioznejših evropskih držav. Poudaril je nekaj projektov, ki se že posvečajo omenjenim težavam okolja zagonskih podjetij, in sicer osnutek zakona o udeležbi delavcev pri dobičku, novo reformo za razbremenitev dela in projekt za uvedbo učinkovitega sistema za privabljanje talentov.

Da mora Slovenija uveljaviti globalno primerljive

rešitve, ki so značilne za industrijo zagonskih podjetij in tveganega kapitala, se je strinjala tudi Irena Menter iz agencije Spirit Slovenija. Za krepitev industrije tveganega kapitala so ključne predvsem olajšave za investiranje v tvegan kapital in ustrezne sistemske rešitve, ki bodo vstop v tvegan kapital omogočale denimo tudi pokojninskim skladom in drugim večjim institucionalnim investitorjem. V razpravi so poudarili še druge ukrepe, kot je posvečanje

več pozornosti izobraževanju tehnološkega kadra ter vzpostavitvi t. i. regulatornega peskovnika za najsodobnejše tehnologije.

Z 41 evri investicij tveganega kapitala na prebivalca se Slovenija uvršča na rep evropskih držav, saj zaostaja za evropskim povprečjem, ki znaša približno 150 evrov na prebivalca. Tako je Sloveniji uspelo ustvariti le 238 zagonskih podjetij na milijon prebivalcev, kar je občutno pod evropskim povprečjem, ki znaša 550.

Rast cen se umirja

Ljubljana – Rast cen se v zadnjih mesecih umirja. Inflacija na letni ravni je bila decembra 4,2 odstotka, decembra 2022 pa je denimo znašala 10,3 odstotka.

Padec prodaje nepremičnin

ALEŠ SENOŽETNIK

Ljubljana – Kot kažejo zadnji objavljeni podatki republiškega statističnega urada, so se stanovanjske nepremičnine v tretjem četrtletju minulega leta podražile za 0,7 odstotka, na letni ravni pa je podražitev znašala 5,7 odstotka.

Na letni ravni so se najizraziteje podražila nova

stanovanja, pri katerih so cene poskočile za 10,7 odstotka, sledile so rabljene družinske hiše (za 7,9 odstotka) in rabljena stanovanja (za 4,1 odstotka). Cene novih družinskih hiš pa so se znižale (za 7,5 odstotka).

Skupno je bilo v tretjem lanskem četrtletju prodanih 2.397 stanovanjskih nepremičnin, kar je bilo manj po drugem četrtletju

leta 2020, ko je bilo prodanih 2.216 stanovanjskih nepremičnin. Če izzamemo obdobje, ki ga je v prejšnji meri zaznamovala pandemija covid-19, pa število prodaj vse od obdobja pred desetletjem ni bilo tako nizko. V zadnjem četrtletju leta 2013 je bilo denimo prodanih 2.285, v prvem četrtletju 2014 pa 2.345 stanovanjskih nepremičnin.

Skupna vrednost vseh v tretjem četrtletju prodanih stanovanjskih nepremičnin v Sloveniji je bila 341,4 milijona evrov, kar je bilo približno enako kot v četrtletju prej in približno 15 odstotkov manj kot v istem četrtletju lani. Večina prodanih nepremičnin je bila rabljena. V tretjem četrtletju je bilo denimo prodanih približno sto novih stanovanjskih nepremičnin, njihova skupna vrednost pa je znašala 25,8 milijona evrov.

ZN

Obvestilo o odprtju odvetniške pisarne Žiga Novak

Obveščam vas, da sem v Kranju, na Koroški cesti 2, v stavbi Stare pošte, v 3. nadstropju odprl odvetniško pisarno.

Nudim vam pravno svetovanje in zastopanje s področij pogodbenega, odškodninskega, dednega, stvarnega, delovnega, upravnega, gospodarskega, potrošniškega in prekrškovnega prava ter prava intelektualne lastnine.

Dosegljiv sem od ponedeljka do petka na telefonski številki 031 325 545 ali elektronskem naslovu ziga@op-novak.si.

ZN
ODVETNIK

NAJ VAŠ PRAVNI PROBLEM POSTANE MOJA SKRBE.

Na sodiščih za eno uro prekinili delo

Sodniki in tožilci so včeraj protestirali zaradi nespoštovanja ustavne odločbe glede sodniških plač in s tem tudi tožilskih, ki so nanje vezane.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Na slovenskih sodiščih so včeraj ob 10. uri za približno eno uro prekinili delo in na protestnih shodih izrazili nestrinjanje z nespoštovanjem ustavne odločbe glede sodniških plač. Glavnih obravnav in sej

nizke, da je s tem prišlo do kršitve načela sodniške neodvisnosti in načela delitve oblasti, saj prejemajo predstavniki ostalih dveh vej oblasti občutno višja plačila. Izvršilna in zakonodajna veja oblasti bi morali skladno s šestmesečnim rokom, ki ga je ustavno sodišče določilo v

Protestni shod je potekal tudi na kranjskem okrožnem sodišču. / Foto: Gorazd Kavčič

niso preklicali, so jih pa prekinili v vsaki posamezni zadevi posebej, o čemer so odločali predsedniki senatov. Ti so prisotne tudi obvestili, koliko časa bo prekinitve konkretne zadeve trajala, so pojasnili na vrhovnem sodišču. Druge službe sodišč in javne knjige so tudi v času protestnih shodov poslovale nemoteno, so se pa sodnikom z enourno prekinitvijo dela pridružili tudi tožilci.

Protestni shodi sodnikov in tožilcev so potekali zaradi nespoštovanja ustavne odločbe, s katero je ustavno sodišče ugotovilo, da so predpisi, ki urejajo plače sodnikov, v nasprotju z ustavo. »Plače sodnikov so tako

svoji odločbi, neustavni položaj odpraviti do 3. januarja 2024, vendar se to ni zgodilo. Sodniki zato protestirajo proti kršenju pravnega reda, s čimer pozivajo k spoštovanju pravne države in vladavine prava,« so pojasnili na vrhovnem sodišču.

Po besedah predsednice Slovenskega sodniškega društva Vesne Bergant Rakočević so o protestu obvestili tudi svetovno in evropsko sodniško združenje. Včeraj popoldne je glavni odbor društva odločal o nadaljnjih ukrepih. V sodniškem društvu so pripravili tudi protestno izjavo, ki so jo na včerajšnjih protestnih shodih tudi prebrali.

Plaz odnesel tri gornike

V vzhodni grapi Tošca je v torek kložasti plaz odnesel tri gornike. Dva sta se pri tem poškodovala in so ju s helikopterjem Slovenske vojske prepeljali v jeseniško bolnišnico. Na pomoč je s soslednjega hriba poklicala priča nesreče.

SIMON ŠUBIC

Srednja vas – V torek okoli poldneva je v vzhodni grapi Tošca v občini Bohinj kložasti plaz odnesel tri alpiniste, pri čemer sta se dva poškodovala. »Po podatkih, s katerimi razpolagamo, so trije gorniki plezali vzhodno grapo v Tošcu. Eden izmed njih je zaslišal pok, nakar je vse tri zajel in odnesel snežni kložasti plaz,« je pojasnil Roland Brajič s Policijske uprave Kranj.

Posredovali so gorski reševalci Gorske reševalne službe (GRS) Bohinj in dežurna

ekipa Helikopterske nujne medicinske pomoči s helikopterjem Slovenske vojske. »35-letni gornik in 27-letna gornica sta se v plazu lahko poškodovala in so ju s helikopterjem prepeljali v jeseniško bolnišnico. Tretji, 31-letni gornik, se ni poškodoval in se je sam vrnil v dolino,« so še sporočili s Policijske uprave Kranj in dodali, da so bili vsi trije gorniki primerno obuti in oblečeni, nosili so čelade, s seboj so imeli tudi cepine in plezalne pasove.

»Bili so v grapi, ko jih je kložasti plaz odnesel, a k

Gornike, ki jih je presenetil kložasti plaz, so pomagali rešiti gorski reševalci iz Bohinja. / Foto: GRS Bohinj

sreči ni nikogar zasulo. Ponesrečeni gorniki sami niso mogli poklicati na pomoč, saj niso imeli signala. K sreči je nesrečo prijavil očividec s soslednjega hriba, ki je opazil, da je plaz odnesel tri ljudi. V nasprotnem primeru bi moral nepoškodovani gornik najprej poskrbeti za poškodovana kolega, nato pa se peš odpraviti do lokacije, kjer bi imel signal,« je povedal vodja intervencije in načelnik GRS Bohinj Miha Arh.

Kot je dodal Arh, gre pri kložastem plazu za sprijet

napihan sneg, ki ga veter odnaša iz privetnih predelov in ga nalaga na zavetrne. »V visokogorju je zapadlo do pol metra snega, a je tudi zelo močno pihalo, tako da na nekaterih privetnih predelih snega sploh ni, drugje pa so nastale klože. Te pa so za gornike nevarne, saj lahko hitro sprožijo plaz. Treba je torej vedeti, od kod piha in kje se sneg nalaga,« je pojasnil. Kot je dodal, je precej pihalo tudi v torek. »Prav zaradi vetra in megle je bilo helikoptersko reševanje precej zahtevno.«

Helikoptersko reševanje je bilo zaradi vetra in megle zahtevno. / Foto: GRS Bohinj

Kovačeva toži Vasleta zaradi tvita

Direktorica Inštituta 8. marec Nika Kovač zasebno toži upokojenega novinarja Vinka Vasleta zaradi kaznivnega dejanja razžalitve, ki naj bi ga storil z objavo tvita pred letom dni. Vasle krivdo zavrača.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Na kranjskem okrožnem sodišču je bil v sredo razpisan predobravnavni narok zoper upokojenega novinarja in nekdanjega direktorja Radia Slovenija Vinka Vasleta, ki je obdolžen kaznivnega dejanja razžalitve na družbenih omrežjih. Kazensko tožbo je podala zasebna tožnica Nika Kovač z Inštituta 8. marec, potem ko je Vasle 10. januarja 2022 na Twitterju, zdaj omrežju X, ob fotografiji, na kateri stoji Kovačeva pred mikrofoni, v ozadju pa so članice Inštituta 8. marec, zapisal: »Kaj ti je deklica, da si tolk fu*****? Nič mi ni, sam tableta mi včas' popusti.« Predobravnavnega naroka niso opravili, ker se ga Vasle ni udeležil, po besedah njegovega zagovornika Radovana Cerjaka zaradi bolezni. Kot je dodal, obdolženčeva prisotnost na predobravnavnem naroku niti ni obvezna, če krivdo zavrača. Sodnik Uroš

Ferjan je tako začetek glavne obravnave razpisal za 29. januar, sojenje pa bo na zahtevo obrambe potekalo pred sodnim senatom.

Pooblaščenka zasebne tožnice, odvetnica Katarina Mervič iz Odvetniške pisarne Senica, je v sodni spis vložila dodaten dokazni predlog. »Z njim zasebna tožilka dokazuje, da se sporni tvit ni nanašal morebiti na kakšno drugo osebo, ki je v ozadju fotografije, ampak da je nedvomno letel na zasebno tožilko, ki jo obdolženi sistematično in kontinuirano napada na Twitterju. Prav tako s tem dokaznim predlogom zasebna tožilka dokazuje namen obdolženca po zaničevanju zasebne tožilke,« je ob tem pojasnila.

Odvetnik Cerjak je odgovoril, da po bežnem pregledu vloženega dokaznega predloga ne razume, s čim naj bi ta potrjeval, da se je sporni tvit nedvoumno nanašal na Niko Kovač. »Če je zasebna tožilka menila, da naj bi jo obdolženi

Zapuščajo sodišče: Nika Kovač (spredaj desno) s svojo odvetnico Katarino Mervič, v ozadju odvetnik Radovan Cerjak, ki zagovarja Vinka Vasleta. / Foto: Simon Šubic

sistematično napadal, kot je bilo razumljeno iz besed pooblaščenke, bi morala to skoz zasebno tožbo uveljavljati na sodišču. Tudi sicer se spis in naj bi imele neko dokazno vrednost, sploh ne

nanašajo na sporni tvit, ki je predmet zasebne tožbe. Vse navedbe v teh listinah sploh niso predmet zasebne tožbe in ni jasno, kaj naj bi se z njimi sploh lahko dokazovalo,« je Cerjak ugovarjal predlaganemu dokazu.

Komunala Radovljica, d. o. o., objavlja
prosto delovno mesto:

SMETAR (m/ž)

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- II. stopnja izobrazbe,
- vozniško dovoljenje B-kategorije,
- fizične sposobnosti,
- znanje slovenskega jezika.

Delovno razmerje bo sklenjeno **za določen čas 6 mesecev**.

Kandidati, ki izpolnjujejo pogoje, naj pisne prijave z dokazili pošljejo do **11. 1. 2024** na naslov: **Komunala Radovljica, d. o. o., Ljubljanska c. 27, 4240 Radovljica**, z oznako »Prijava na razpis – smetar«.

Mislimo **zeleno!**

GG+

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
ZGODBE
RAZGLLED

Tovarne v vrtincu podob

Kraji na območju današnje občine Radovljica imajo tudi bogato industrijsko tradicijo. Veriga, Almira, Sukno, Elan, Iskra in Plamen so le nekatera od najbolj znanih imen, katerih dediščino ohranjajo v Muzejih radovljiške občine. Pred dobrim letom so izdali knjigo z naslovom *Tovarne v vrtincu podob*, ki jo zdaj dopolnjujejo z razstavo na prostem. Konec leta so jo na ogled postavili pred tovarno Veriga v Lescah.

MARJANA AHAČIČ

Vse skupaj se je začelo pred leti s smrtjo dveh radovljiških fotografov, Adija Finka (1925–2018) in Ivana Pipana (1929–2017), katerih sorodniki so vse nju-

razstave povedala kustosinja Mestnega muzeja Radovljica Katja Kreutz Praprotnik.

»Najprej je nastala manjša razstava, a na nesrečo ravno v času covida-19, zato smo pripravili katalog, ki pa je počasi prerasel v obsež-

Veriga pa še živi,« je povedala ob odprtju. V prihodnjih mesecih jo bodo postopoma postavili na lokacijah vseh devetih tovarn, ki so predstavljene v knjigi.

Žalostna devetdeseta

Kot je v uvodu v knjigo pojasnila direktorica Muzejev radovljiške občine dr. Petra Bole, so se s prehodom v samostojnost Slovenije v devetdesetih in z nastopom gospodarske krize nekatere prej uspešne tovarne, predvsem tekstilne, zaprle ali zmanjšale svoje poslovanje. »Za njimi so ostali brezposelni delavci, prazni objekti ter pozabljene delavske veščine, tehnologija in znanje. Ostalo pa je še mnogo več, shranjeno med drugim tudi v spominih nekdanjih zaposlenih, v stavbah, predmetih, pričevanjih ...« je med drugim zapisala knjigi na pot.

Spomini so oživali

»Nastanku knjige in razstave je botrovalo več razlogov. Med njimi je prav gotovo na prvem mestu zbirka umetniških fotografij Adija Finka in Ivana Pipana, ki sta med drugim posnela številne zanimive motive iz tovarniškega življenja in sistematično dokumentirala delovanje vseh tovarn v naši občini,« še poudarja Petra Bole.

Drug, prav tako pomemben razlog za nastanek knjige pa so, pravi, spomini, ki so oživali, ko so se v Muzejih radovljiške občine ob zbiranju

Vida Markovc, nekdanja predsednica Fotografskega društva Radovljica, kustosinja Mestnega muzeja Radovljica Katja Kreutz Praprotnik in direktorica Muzejev radovljiške občine Petra Bole / Foto: Gorazd Kavčič

no fotografsko gradivo predali Fotografskemu društvu Radovljica. Tedanja predsednica društva Vida Markovc je bila pobudnica ideje, da njuno zapuščino, v kateri je tudi ogromno fotografij industrijske dediščine, hrani muzej, je na odprtju

nejšo knjigo z naslovom *Tovarne v vrtincu podob*. Da bi bogato industrijsko dediščino na fotografijah Pipana in Finka lahko predstavili širši javnosti, smo se odločili še za razstavo, ki bi jo lahko postavili na prostem, pred tovarnami. Vseh žal ni več,

Razstavo z naslovom *Tovarne v vrtincu podob* so najprej postavili na območju tovarne Veriga v Lescah. / Foto: Gorazd Kavčič

predmetov in spominov ter pripravljanju razstav srečevali z nekdanjimi delavci tovarn Veriga in Almira. »Takar smo se srečali tudi z nostalgijo posebne vrste – hrepenjem po nekdanjih časih, časih bratstva, enotnosti in delavske povezanosti, kajti lepega se vsi radi spominjamo, stiske, pomanjkanje, krivice tistega časa pa radi pokopljemo v temo zgodovine.«

Zanimivi pogovori z ljudmi

Katja Kreutz Praprotnik je avtorica petih prispevkov v monografiji. »Res

izjemno je, sploh z današnje perspektive, kako so podjetja, kakršna je bila Veriga, vplivala na tako rekoč vse vidike življenja v kraju. V Almiri, na primer, je bilo pogosto zaposlenih več generacij iste družine – očetje, sinovi, hčere ... Tu je bilo še sindikalno življenje, ki je posegalo tako na področje kulture, športnih prireditvev in posebej znotraj tekstilne industrije priljubljenih tekmovanj kot v družbeno življenje,« je povedala ob izidu knjige, ki jo bodo v torek, 23. januarja, predstavili tudi v radovljiški knjižnici.

»S predstavljeno dediščino želimo spodbuditi nadaljnje raziskovanje industrijske dediščine kot ene izmed temeljnih dediščin moderne in postmoderne dobe. Ta je v radovljiški občini v zadnjih sto letih radikalno posegla v življenjski prostor in okolje, v način življenja – in ga zaznamovala družbeno in socialno. Oblikovala je kulturo in identiteto lokalnega okolja ... Mi pa smo zavezani, da ohranimo ta pomembni del svoje identitete, ohranjamo pričevanja preteklosti in jih s ponosom prenašamo naprej,« pa poudarja direktorica Muzejev radovljiške občine Petra Bole.

Kultura

Tenorista Klemena Torkarja se mnogi spominjajo kot pevca Ansambla Storžič. **Stran 14**

Obletnice

V letu 2024 bomo priča številnim velikim dogodkom in obletnicam. **Stran 15**

Zanimivosti

Za častnega občana Tržiča so v letu 2023 imenovali Jerneja Kosmača. **Stran 16**

Od petka do petka

Predstavnik Slovenije v Varnostnem svetu Združenih narodov Samuel Žbogar na slovesnosti postavitve slovenske zastave / Foto: MZEZ/omrežje X

Predsednica republike se je na silvestrovo srečala tudi z brezdomci v zavetišču v Ljubljani. / Foto: Nebojša Tejić/STA

Notranji minister Boštjan Poklukar in generalni direktor policije Senad Jušić na obisku na Policijski postaji Bled

/ Foto: Policija

Slovenija nestalna članica Varnostnega sveta ZN

SIMON ŠUBIC

V New Yorku izobesili slovensko zastavo

S 1. januarjem se je Slovenija kot nestalna članica za obdobje 2024–2025 pridružila Varnostnemu svetu Združenih narodov (VSZN). Na sedežu ZN v New Yorku je tako v terek potekala slovenska postavitve zastave ob nastopu njenega mandata; poleg slovenske so izobesili še zastave štirih drugih novih članic ZN, Alžirije, Gvajane, Južne Koreje in Sierre Leone. Posebni predstavnik Slovenije v VS Samuel Žbogar je v govoru na slovesnosti dejal, da bodo delo Slovenije v VS vodili Ustanovna listina ZN, mednarodno pravo, slovenska ustava in zunanja politika miru. Po njegovih besedah Slovenija verjame, da je multilateralni sistem, katerega jedro so ZN, edini način za reševanje številnih kriz. »Čeprav nismo naivni in razumemo, da Varnostni svet odseva trenutno stanje svetovnih zadev, pa obenem verjamemo, da je lahko sila za mir in stabilnost,« je dejal. Slovenija bo delovala kot sila dobrega, ostala bo zavezana gradnji zaupanja in bo zastopala globalno zavest, je poudaril in dodal, da Slovenija med svojim mandatom želi več poudarka na preprečevanju spopadov, zaščiti

civilistov, pravicah žensk, podnebni in vodni varnosti. Premier Robert Golob pa je v izjavi ob nastopu članstva v VS dejal, da je Slovenija mandat začela v času vse večjih izzivov mednarodne skupnosti, zato se bo še naprej intenzivno zavzemala za uravnotežene mednarodne odnose in zaščito najranljivejših. Dodal je, da Slovenija ne bo tiha opazovalka, ampak aktivna udeleženka VSZN. Z vstopom Slovenije v VSZN je zaživele tudi posebna spletna stran buildingtrust.si, ki vsebuje informacije o aktualnem dogajanju v VSZN ter delovanju in pobudah Slovenije v obdobju trajanja njenega mandata, je sporočilo ministrstvo za zunanje in evropske zadeve. Slovenija je tokrat drugič članica VSZN; prvič je bila v obdobju 1998–1999.

Silvestrski obiski dežurnih služb

Za nami je bolj ali manj bučno silvestrovo. Predsednica republike Nataša Pirc Musar je na silvestrski večer obiskala Upravo RS za zaščito in reševanje ter Urad za obveščanje in alarmiranje, Društvo SOS telefon in Zavetišče za brezdomce v Ljubljani. »Danes, ko mnogi proslavljajo, ne smemo pozabiti na tiste, ki so pripravljene žrtvovati svoj čas in varnost,

da bi pomagali drugim,« je ob obisku uprave za zaščito in reševanje zapisala na omrežju X. Delo dežurnih služb je po njenih besedah bistveno za nemoteno delovanje družbe tudi ob praznikih, zato se je ob tej priložnosti zahvalila gasilcem, reševalcem, policistom, vojakom in vsem, ki so najdaljšo noč v letu skrbeli za varnost in zaščito prebivalcev. Premier Robert Golob je na predvečer novega leta obiskal ljubljansko urgenco in ob tej priložnosti dejal: »Ko sem danes obiskal urgenco, sem se lahko spet prepričal o tistem, kar v resnici vsi vemo, a o tem premalo govorimo. O srčnosti, požrtvovalnosti in predanosti osebja, ki včasih tudi v zelo težkih razmerah oskrbuje paciente v glavnem mestu.« Zahvalil se je tudi drugim reševalnim in zdravniškim ekipam po državi za njihovo delo. Minister za notranje zadeve Boštjan Poklukar in generalni direktor policije Senad Jušić pa sta na silvestrovo tradicionalno obiskala dežurne policijske enote po Sloveniji, in sicer Policijsko upravo Novo mesto ter policijski postaji Bled in Ljubljana Center.

Novoletni poslanci

Slovo od starega leta je tudi priložnost za novoletne poslanice. Premier Robert Golob je v svoji med drugim

poudaril skupno odgovornost za varno in spodbudno okolje, v katerem bodo lahko otroci razvijali ustvarjalnost in samostojnost. Pozval je k povezanosti, spoštovanju in optimizmu pri oblikovanju prihodnosti za naslednje generacije. Želi si, da bi bilo leto 2024 leto priložnosti za vsakega. »Skupaj gradimo družbo, ki naj temelji na medsebojnem spoštovanju in razumevanju,« je pozval. Omenil je analizo nevladnih organizacij Save the Children, po kateri je Slovenija že nekaj časa do otrok najprijaznejša država na svetu. »Prizadevajmo si, da tako tudi ostane,« je zapisal Golob, ki si želi, da otroci odraščajo ob spoštovanju človekovih pravic in osebnega dostojanstva, v demokratični in varni državi, v družbi, kjer se vsak posameznik počuti sprejetega in cenjenega. Predsednica RS Nataša Pirc Musar pa je med drugim v novoletni poslanici spomnila na avgustovske poplave: »Silna moč narave ni izbirala. Voda je odnašala vse, kar ji je stalo na poti. Tudi človeško življenje.« Zaželela si je, da bi bilo leto 2024 leto miru. »Narava ne izbira. Ljudje pa lahko. Izberimo dobroto, solidarnost in človečnost. Tako bo vsak od nas pustil pečat, zaradi katerega bo svet boljši in nekdo srečnejši.«

Slovinci v zamejstvu (936)

Tončijeve pesmi domovine

JOŽE KOŠNJEK

med sosedi

Tonč Feinig, po domače Martinčev iz Sveč v Rožu, je eden od najbolj znanih koroških glasbenikov. Zaključil je študij klavirja in se izpopolnjeval tudi v džezovski petju, poleg tega pa ima tudi didaktično izobrazbo za poučevanje. Poznan je tudi v Sloveniji, saj že dolgo na koncertih spremlja Vlada Kreslina. Sodeloval je tudi v Kreslinovih jubilejnih decembrskih koncertih v Ljubljani.

Tonč, ki mu lepša življenje kmetovanje na domači kmetiji v Svečah, je decembra izdal novo zgoščenko z naslovom Songs from Home ali Pesmi domovine po slovensko. Na njej je enajst pesmi, v katerih sodeluje enajst glasbenic in glasbenikov, glavno pevsko vlogo pa opravlja Tonč sam.

Tako je na zgoščenko uvrstil legendarno koroško ponarodelo pesem N'mav čez izaro in Avsenikovo Po sončnih livadah, ki ima po njegovih besedah tudi nekaj avtobiografskega. Sam je pred manj kot dvema letoma postal oče. Seveda na pa zgoščenko ne manjka legendarna Ko bi jaz šuštar bil. Zgoščenko je posvetil prezgodaj umrli sestri Tatjani Feinig, eni od najbolj poznanih Svečank, pevki, profesorici na Dvojezični trgovski akademiji v Celovcu in eni od najbolj dejavnih članic sveškega Slovenskega kulturnega društva Kočna.

V Celovcu so decembra sklenili praznovanje 70-letnice delovanja Slovenskega kulturnega društva Celovec, čigar ustanovitelj je bil Karl Rojšek. Njegovo delo

so nadaljevali mnogi meščani slovenskega rodu, sedanja predsednica pa je Natalija Hartman, pranečakinja ustanovitelja društva Karla Rojška.

Mohorjeva knjigarna v Podjuni

Decembra lani so v prvem nadstropju obnovljene blagovnice Zadruga v Pliberku odprli knjigarno Mohorjeve družbe, ki je edina prodajalna knjig na območju Podjune. Na njenih policah je okoli tisoč nemških in slovenskih knjig. »Za nas je pomembno, da naša Zadruga poleg živil ponuja tudi duhovno hrano,« je povedal njen predsednik Štefan Domej. Direktor Mohorjeve Franc Kelih pa je povedal, da je nova knjigarna v Pliberku direktno

Tonč Feinig iz Sveč je zaigral in zapel tudi na praznovanju 35-letnice Kmečke izobraževalne skupnosti, ki je bilo v Šentpetru v Rožu. / Foto: Jože Košnjek

povezana s sistemom naročanja knjig, ki omogoča njihovo dostavo v 24 urah. Opažajo namreč, da imajo v času digitalizacije in elektronskih knjig ljudje vedno rajši knjigo, ki jo vzamejo v roke, jo berejo in občutijo.

Vodja Mohorjeve knjigarne v Celovcu Miha Kreutz je poudaril, da želijo knjige, ki jih imajo v glavnem mestu, ponuditi tudi podeželju. V Pliberku in okolici je namreč še veliko slovensko govorečih.

Po svetu

Vidni in nevidni svet

Slovenije po svetu ne zastopajo le naša uradna predstavništva, ampak tudi številni posamezniki, ki se odlikujejo z delom na svojih poklicnih področjih in hkrati promovirajo Slovenijo. Tak je tudi 77-letni filozof Evgen Bavčar ...

MIHA NAGLIČ

Kako diši Pariz

Dvojni doktor Evgen Bavčar je filozof, umetnik, esejist, pisatelj, kulturnik in borec za pravice slepih. Vid je izgubil pri enajstih letih. Živi in deluje v Parizu. Evropski parlament ga je leta 2016 razglasil za državljana Evrope. Ko sem pred 40 leti dlje časa bival v Parizu, sem ga imel priložnost tudi osebno spoznati. V tem zapisu pa povzemam nekaj njegovih spoznanj, ki jih je oktobra 2023 izrekel v intervjuju za Radio Slovenija. Kako doživlja aktualni Pariz? »Občuti se pričakovanje olimpijskih iger. Smešen se mi zdi slogan 'Pariz vas ljubi'. Seveda, Pariz nas ljubi, samo če prinesemo polno denarnico. Vse je usmerjeno v olimpijado, hkrati pa se višajo cene stanovanj, vse se je in se še bo podražilo. Seveda pa še zmeraj uživam v številnih kulturnih dogodkih, trenutno je zelo aktualna razstava o Van Goghu.« Je res, da Pariz diši? »Ja, Pariz je bil zelo bogat vo v njih, ko sem prišel tja, zdaj pa postaja vse bolj uniformen. Pravo tem pripravljam prispevek za nemško revijo. Nekoč so posamezne četrti imele svoje prepoznavne vonje, v Latinski četrti je dišalo

po orientu, bogatejše četrti so se vonjale drugače. Ko sem kot študent prišel v Pariz, mi je v nos udaril vonj močnih francoskih cigaret, tega je zdaj manj. Spremenili so se tudi parfumi, vedno več je sintetičnih. In tako Pariz diši povsem drugače kot nekoč.« Kako pa doživlja aktualni problem migracij? »Migracije so zelo kompleksen problem. Čeprav so rešitve znane, zanje ni politične volje. Težave bi morali reševati tam, kjer nastajajo. Evropa, ki se ponaša s tem, da je nosila kulturo v svet, bi morala v ta isti svet prenesti tudi ekonomsko pravičnost. Nikoli ni prepozno, ampak začeti bi morali pri izvoru. Ljudem, ki na primer bežijo iz Afrike, bi Evropa lahko dala svobodo tudi v njihovih deželah. Svobodo in pravico do hrane, svobodo do pravične eksistence. Ampak Evropa žal preveč gleda izključno na svoje interese v Afriki. Veliko tamkajšnjih prijateljev mi je tudi priznalo, da so njihovi diktatorji še veliko slabši od kolonialistov, in to je začaran krog. Mene je vedno zanimala tudi notranja migracija. Torej ljudje, ki so mislili drugače in so morali zaradi tega v tišino, v individualnost. So navzoči v družbi, vendar so v notranjem umiku. O tem se ne govori veliko, mislim sem, da

bo Evropa to ukinila, ampak ni. Da se morajo pisatelji in intelektualci skrivati in govoriti v metaforah, ni v redu. Tudi v Sloveniji imamo kar nekaj notranjih emigrantov, ki zaradi svojih misli ne sodijo v splošno politično korektnost.«

Prijateljstvo z Milanom Kundero

Bavčar se je v Parizu seznanil tudi s češko-francoskim pisateljem Milanom Kundero (1929–2023). »Bila sva velika prijatelja. Zame se je zavzel, ko sem bil pred sodiščem in predvsem ob osamosvajanju Slovenije, ko je v podporo naši nastajajoči državi v časniku Le Monde objavil odmeven tekst z naslovom 'Treba je rešiti Slovenijo.' Bil je velik duh. Ko sem bil v Parizu, sem poklical njegovo ženo in ji povedal, kako veliko praznino občutim, odkar Milana ni več med nami. Bil je globok mislec, ki ni mislil samo na literaturo, mislil je na modrost sveta, mislil je na boljši svet. Kundera je mislil tisto najbolj plemenito Evropo. Bil je človek izjemnih dimenzij. Moj svet je bolj prazen, odkar Milana ni več.« Sta se pogosto srečevala? »Ja, večkrat. Redno sva govorila tudi po telefonu. Živel je zelo diskretno, boril se je za pravico do zasebnosti.

Pri nas recimo težko ločimo med zasebno in javno sfero, kar niso znali niti na Češkem, ko je on živel še v Pragi. Proti temu se je boril tako, da smo le redki prijatelji vedeli, kje dejansko živi. Bil je zelo diskreten človek, to mi je bilo pri njem zelo všeč, ampak če sem mu pisal in ga za kaj prosil, se je vedno odzvanja njegov glas, ko je šlo za slovensko neodvisnost. Rekel je, Evgen, razloži mi, kaj se dogaja v Sloveniji. In se je takoj aktiviral. Imel je izkušnjo praške pomladi, ko so zatrli češko liberalizacijo. Tudi Slovenci bi morali bolj obnavljati našo pomlad, da ne bi bila vsak dan v naših domovih samo prek radijske kukavice. Da bi nadaljevali blaženo in veličastno stvar naše neodvisnosti.«

Vidni in nevidni svet

Kako pa doživlja razliko med vidnim in nevidnim svetom, med svetom, kot ga vidijo slepi, in svetom, kot ga vidimo »videči«? »Naš svet je neviden, ampak je zelo obsežen in pomemben. Moja misel je, da se nevidni svet širi v istih proporcijah kot vidni svet. Moramo verjeti v ta nevidni svet, če hočemo napredovati.« (Vir: intervju Luke Hvalca na MMC RTV SLO)

Evgen Bavčar (1946) je filozof, umetnik, esejist, pisatelj, kulturnik in borec za pravice slepih. In fotograf: ta fotografija je njegov avtoportret. / Foto: Wikipedija

Češko-francoski pisatelj Milan Kundera (1929–2023) se je rodil v Brnu, umrl v Parizu. Tu se je z njim srečal tudi filozof Evgen Bavčar. / Foto: Wikipedija

Bavčar se je že v času Jugoslavije uveljavil kot ambasador slovenske kulture v Parizu. Sodeloval je tudi v pariški promociji pisatelja Borisa Pahorja. / Foto: Gorazd Kavčič, Gorenjski glas

Nove knjige (718)

Žirovski slovar

MIHA NAGLIČ

»Misel na žirovski slovar je zorela že zelo dolgo. Prvi dokumentarni podatek o tem je iz leta 1976 v gradivu akademikinje ddr. Marije Stanonik o kmetovanju Ivana Potočnika. Sicer pa narečno razčlenjena slovenščina Slovincem zagotovo toliko pomeni, da se v vsakem narečju najde kdo, ki je kdaj pomislil, da bi zapisal besede svojega govora. Jezikoslovec etimolog Marko Snoj večkrat poudarja: 'Slovinci smo to, kar smo, po svojem jeziku. Narečje je mati jezika, jezik pa je mati naroda.' Posreden dokaz za to trditev so tudi številni ljubiteljski narečni slovarji, krajši zapisi krajevnih govorov ali pa obdelave etnološko pomembnih tem, v katerih je evidentirano narečno

besedje. /.../ Neposreden povod za začetek operativnih pripravljanih del pri projektu Žirovski slovar je bila razstava slovaropisnega dela Ljudmile Bokal v zvoniku žirovske župnijske cerkve z naslovom Skrivnost besede – Slovarji. Razstavo je v okviru Društva ŠmaR Žiri organi-

Milka Bokal in Martin Eniko, Žirovski slovar, Muzejsko društvo Žiri, Žiri, 2023, 392 strani

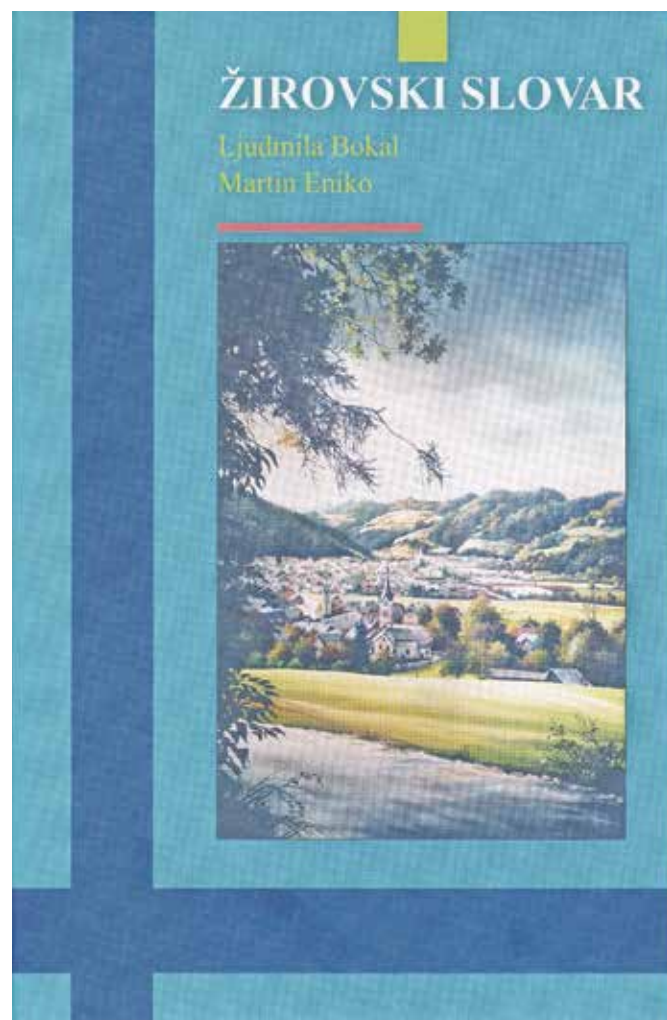
ziral Jože Stanonik in je bila odprta od 8. do 15. februarja 2015. Kot odmev na razstavo je bil 6. maja 2015 organiziran prvi sestanek o slovarju. Udeležili so se ga: Miha Naglič, Martin Eniko in Ljudmila Bokal. Na njem je bilo sklenjeno, da naj bi bil 'slovar zastavljen strokovno, tako da bi imel poleg sprejetosti

v domačem žirovskem okolju tudi ustrezno mesto med slovenskimi narečnimi slovarji'. Martin Eniko je na sestanku svoje elektronsko laično slovarsko gradivo izročil Ljudmili Bokal, ki je kot leksikografska urednica prevzela strokovno vodenje. V naslednji fazi smo začeli izpisovati

ustrezno leposlovno literaturo žirovskih avtorjev (Breda Karner, Jože Peternelj, Tončka Stanonik, Milena Miklavčič, Izidor Rejc, Matevž Pečelin). Prav tako smo namenili poiskali ustrezne besede iz člankov posameznih števil Žirovskega občasnika. Strokovne članke ddr. Marije Stanonik je izpisala

Ljudmila Bokal. Drugo izpisovanje in računalniški vpis sta prevzela Martin Eniko in Tone Eniko, Martin Eniko tudi abecediranje ...« (str. 9–10)

Avtorica gornjih besed je Milka Bokal, priznana slovenska slovaropiska in (so) avtorica številnih slovarjev, tudi tega. Soavtor slovarja je Martin Eniko, ki je zbral velik del narečnega besedja. Oba sta tudi žirovska rojaka. Žirovski slovar ni prvi med slovenskimi narečnimi slovarji, je pa gotovo med najbolj bogatimi in strokovno urejenimi. Jezikoslovec in slovaropisec Jakob Müller ga je v svojem uvodu pospremil na pot z besedami: »Žirovski slovar ni samo praznični dar Žirovkam in Žirovcem, ampak tudi tehtna obogatitev slovenske leksikografije.«

Kultura

Letos bo zanjo leto zaključkov

Kantavtorica Nataša Vester Trseglav, ki je v letu 2021 osvojila zlato kanto na kantavtorskem festivalu Kantfest, v novo leto vstopa polna pričakovanj. Pripravlja novo ploščo, ki jo bo pospremila tudi z izidom knjige Vsi moji otroci, v kateri se dotakne teme žalovanja.

NIKA TOPORIŠ

Nataša je že dolgo prisotna na glasbeni sceni, kjer s svojim vokalom osvaja srca poslušalcev. Njena pretekla dela razkrivajo globoko čustvenost, povezano s pristnostjo besedil ter glasbeno spremljavo. Kot je pojasnila, je po tiho vedno vedela, da se bo ukvarjala z glasbo. »Moj oče je glasbenik in bilo je le vprašanje časa, kdaj bom sama začela. Na koncu petega razreda sem začela obiskovati glasbeno šolo in se učiti igranja na klavir. Zakaj klavir? Spomnim se, da smo imeli v šoli učitelja, ki nam je dovolil uporabljati tisti ubogi šolski pianino. Glasbilo sem res začutila, takoj me je 'zgrabilo'. Potem pa se je začel pravi proces, da sem prepričala starše, ki so želeli, da igram citre,« je opisala svoje začetke.

Vsi moji otroci

Novo poglavje v njeni karieri pa obljublja še večjo avtentičnost in globlje

umetniško izražanje. Akademsko izobrazena glasbenica ima namreč za leto 2024 velike načrte. Obeta se izid plošče, na kateri so zbrane skladbe, ki jih je ustvarjala v času žalovanja. »Če ne bi bilo glasbe, bi zagotovo potrebovala zdravila. Glasba je moj ventil, in če nekaj časa ne igram, začnem toniti,« je pojasnila ustvarjalka, ki sebe opisuje kot nežno ter občutljivo dušo. Od njene zadnje plošče Panta Rei je minilo že kar nekaj časa, zato pravi, da bo leto 2024 zanjo leto zaključkov. Prihajajočo ploščo bo dopolnila s knjigo Vsi moji otroci, tako skladbe kot tudi zgodba pa se bodo dotikale predvsem minljivosti. »S prejšnjo ploščo, ki sva jo ustvarila s producentom Teodorjem Amanovičem, sem šla v bolj pozitivne vode, saj sem jih verjetno takrat najbolj potrebovala. Vseeno pa se v zadnjem času vse več lotevam teme minevanja. Čas je namreč edino darilo, ki ga lahko damo drugim.«

V knjigi Vsi moji otroci bo

Nataša Vester Trseglav natančno opisala svojo izkušnjo izgube, ki se je ponovila dvakrat, delila z bralci svoje faze žalovanja ter tudi nasvete za ljudi okoli žalujočih. »Žalost sem v prejšnjih obdobjih skrivala. Nisem ji dala prostora in kot bumerang se mi je to vrnilo šele pred tremi leti. Če zdaj pride val žalosti, to sprejemem. Ko sem se drugič srečevala z izgubo, se je zgodilo, da sem nekako ostala sama. Prijatelji so odšli, saj je bilo pretežno tudi zanje. Ne veš, kaj bi rekel, ne smeš primerjati. Včasih je dovolj, da nekdo tiho sedi zraven tebe, te objame in ti da vedeti, da nisi sam.« Poleg plošče in knjige načrtuje tudi predstavo, o kateri pa za zdaj ne želi preveč razkriti.

Natašina hiša glasbe

Nataša je pred kratkim ustanovila tudi Hišo glasbe Nataša, ki svoje uradno odprtje še čaka, vendar delo z mlajšimi in tudi tistimi, ki so že zapustili šolske klopi, pa

Nataša Vester Trseglav se že veseli vsega, kar ji bo prineslo leto. V načrtu so izid plošče, izdaja knjige in predstava oziroma zaključevanje zadanih projektov. / Foto: Nik Bertonec

si vseeno želijo peti, že poteka. Vsako prvo nedeljo pripravlja tudi koncert iz dnevne sobe, naslovljen Muzika, jagode in šampanjec. »Rada igram za ljudi, ne le zase. Pride lahko kdor koli, se družimo. Zanimivo je, kako se spajajo različni mehurčki

ljudi. Vsi so namreč povabljeni, da se nam pridružijo, uživajo v glasbi ter spoznavajo nove ljudi.« Odkar je postala tudi mojstrica hipnoze in tehnik NLP, to vse več uporablja tudi v povezavi z glasbo. »Eden od mojih ciljev je zagotovo ta, da

hipnozo in tehnike NLP usmerim v mlade. Mnogi imajo težave s tremo in pomanjkanjem samozavesti, zato je ključno, da se naučijo meditacije, trenirajo možgane in najdejo svoje cilje.« Hiša glasbe Nataša obljublja tudi to.

Letos tudi operni Kosobrin

Tenorista Klemen Torkarja iz Zgornjih Gorij se mnogi najprej spominjajo kot pevca narodnozabavnega Ansambla Storžič. Kasneje je vzljubil opero in do danes nanizal kar lepo število opernih vlog, med njimi veliko glavnih. V zadnjih letih skupaj z Evo Černe Avbelj uprizarjata tudi opere za otroke.

ALENKA BRUN

December je za gorenjskega tenorista tako rekoč vsako leto prazničen, a delaven. Tudi lani ni bilo nič drugače. »V Cankarjevem domu smo zaznamovali 61. ponovitev opere Veveriček posebne sorte po pravljici Svetlane Makarovič – v njej igram naslovno vlogo. Glavno moško vlogo Eisensteina igram tudi v Straussovem Netopirju in s to predstavo smo gostovali v Slovenskem stalnem gledališču v Trstu ter imeli kar pet ponovitev v Kulturnem centru Janeza Trdine v Novem mestu,« pojasni. Čisto zadnje dni starega leta pa je Klemen Torkar preživel umirjeno, v družinskem krogu.

Novi projekti

Kaj ga čaka v prvi polovici novega leta, nas je zanimalo.

»Lanska jesen se je začela s Sondheimovim muzikalom Mala nočna glasba, skupaj z nosilkama predstave Polono Vetrin in Damjano

Klemen Torkar / Foto: osebnih arhiv (Darja Štravs Tisu)

Golavšek in v produkciji Slovenskega komornega glasbenega gledališča smo muzikal septembra premierno uprizorili v Cankarjevem domu. Ponovili ga bomo 3. in 4. februarja v Kulturnem domu v Radomljah. Nekaj dni kasneje, 10. februarja, bo Cankarjev dom gostil krstno uprizoritev opere Kekec skladatelja Tomaža Habeta, kjer bom nastopil v vlogi Kosobrina. Maja letos potem na oder prihaja opera Kit na plaži, ki je nastala po knjižni predlogi Vinka Möderdorferja. Glasbo in libreto snujeta skladatelj Iztok Kocen in libretist Jakob Barbo ...« našteva. Dotakne pa se tudi že druge polovice letošnjega leta, ko z Evo Černe Avbelj načrtujeta nastop v domačem okolju: v okviru Kroparskega glasbenega abonmaja pripravljata koncert opernih arij in duetov.

Leto obletnic

Lani sta z Evo Černe Avbelj zaznamovala desetletnico gostovanj z opernimi

pravljicami po slovenskih šolah. Skozi leta sta mlajšim učencem predstavila Snežuljčico, Rdečo kapico, Janka in Metko ter Žabjega kralja, starejšim osnovnošolcem in dijakom pa operno predstavo Aplikacija opera, kjer spoznajo najznamenitejše operne arije in duete.

Z Jankom in Metko sta novembra lani sodelovala tudi v otroškem abonmaju v škofjeloškem Sokolskem domu. Vedno znova ju, kot pravi Torkar, razveseli odziv staršev, ki se z otroki udeležijo predstave. Starši jo namreč dojemajo drugače kot otroci, a vsakič v pozitivnem smislu. V Škofji Loki sta se kot glavna akterja tako na oder s končnim priklonom vrnila trikrat, kar je po Torkarjevih besedah zanj posebna nagrada in potrditev, da so njuni projekti kakovostni tako za otroke kot odrasle.

Poleg omenjene desetletnice je deset let dopolnila tudi Muzičarna, Torkarjeva glasbena šola v Gorjah, sam

pa je lani praznoval štirideseti rojstni dan. Praznovanje je pripravil v restavraciji na Šobcu, in sicer v krogu družine, bližnjih sorodnikov, prijateljev in glasbenih kolegov. Seveda brez petja ni šlo. »Ob spremljavi Mojce Prus in Irine Milivojevič so poleg mene zapele še Irena Yebuah Tiran, Katja Konvalinka, Eva Černe Avbelj, Katarina Mala in Urška Hartman. Zaigral je tudi kitarist Danijel Hartman,« pove.

Ob koncu našega pogovora se je Klemen Torkar spomnil še enega koncerta: sodeluje namreč tudi s citrarsko skupino Kulturnega društva Ihan Banda citrarska in z njimi bo nastopil že 20. januarja, ko bodo na ta način v Kulturnem domu Franca Bernika v Domžalah počastili desetletnico njihovega delovanja. »Začnemo ob sedmih zvečer,« se je še hitro dopolnil.

Po slišanjem lahko rečemo le, da pevca čaka pestro glasbeno leto.

Obletnice

Dogodki in obletnice v letu 2024

V novem letu 2024 bomo priča številnim dogodkom pri nas in po svetu. Napovedanih se v glavnem veselimo, nenapovedanih povečini raje ne. Hkrati bomo ob njihovih okroglih obletnicah rojstva ali smrti počastili spomin na nekatere slovenske in svetovne osebnosti ...

MIHA NAGLIČ

V letu 2024 se nam obe-tajo številni dogodki. Mnogi so napovedani in bodo potekali po predvidenih scenarijih. Večine od teh se veselimo. Bojimo pa se tistih, ki niso napovedani in zanje sploh še ne vemo, a je zelo verjetno, da se bodo zgodili. Med njimi so zlasti razne

Zlasti pri tistih, ki so posledica podnebnih sprememb.

Napovedani dogodki

Začnimo kar doma: Slovenija je s prvim januarjem 2024 nastopila dveletni mandat nestalne članice Varnostnega sveta Združenih narodov. Tega dne se bodo geopolitični povezavi BRICS (Brazilija, Rusija, In-

potekal Euro 2024, evropsko prvenstvo v nogometu. Indonezija bo avgusta preselila glavno mesto iz Džakarte v novozgrajeno Nusantaro na Borneu. Novembra naj bi vesoljska odprava Artemis 2 v orbito Lune ponesla človeško posadko, 5. novembra pa bodo 60. volitve predsednika Združenih držav Amerike. V letu 2024 bo po svetu še cela vrsta volitev, a ameriške so gotovo najpomembnejše. Marca bodo predsedniške volitve tudi v Rusiji, a to je le volilna farsa, saj se že vnaprej ve, da se bo dal ponovno izvoliti samodržec Putin ...

Okrogle obletnice

Kaj pa okrogle obletnice v letu 2024? Podobno kot je bilo leto 2023 razglašeno za Tavčarjevo in Ravnikarjevo, je Vlada RS že razglasila leto 2024 za Maistrovo – ob 150. obletnici rojstva in 90. obletnici smrti generala Rudolfa Maistra (1874–1934). O njem vemo že veliko, zato pogledajmo še nekatere druge obletnice. V alpi-

V Parizu se bodo poleti 2024 zgodile 33. poletne olimpijske igre. / Foto: Wikipedia

Portret filozofa Immanuela Kanta (1724–1804), nastal okrog leta 1790 / Foto: Wikipedia

katastrofe, tako naravne kot družbene. Med slednje sodijo zlasti vojne. Nadaljevale se bodo te, ki že trajajo, čisto mogoče je, da izbruhne še kakšna nova. Med naravnimi nesrečami pa nas bodo gotovo tudi letos presenetile nove povodnji, potresi, požari in druge. Sicer pa vse bolj spoznavamo, da smo tudi za naravne nesreče dostikrat sokrivi ljudje.

dijska, Kitajska, Južna Afrika pridružile štiri nove članice: Egipt, Etiopija, Iran in Savdska Arabija. Od 7. do 11. maja bo v Malmöju na Švedskem potekalo 68. tekmovanje za Pesem Evrovizije. Od 6. do 9. junija bodo redne volitve poslancev v Evropski parlament. Od 26. julija do 11. avgusta bodo v Parizu potekale 33. poletne olimpijske igre, že junija pa bo v Nemčiji

Kantov kategorični imperativ se glasi: »Deluj tako, da bo tvoja osebna maksima lahko obveljala kot občni zakon!« Dobesedno tako je ravnal zahodni človek v zadnjih treh stoletjih.

nističnih krogih in najbrž tudi širše bi kazalo primer-no zaznamovati stoto obletnico smrti alpinista in filozofa Klementa Juga (1898–1924). Izstopa tudi dvestota obletnica rojstva pravnika, geografa in politika Petra Kozlerja (1824–1879), ki je leta 1852 izdelal in leta 1861 izdal kapitalni »Zemljovid slovenskih dežel«; ob

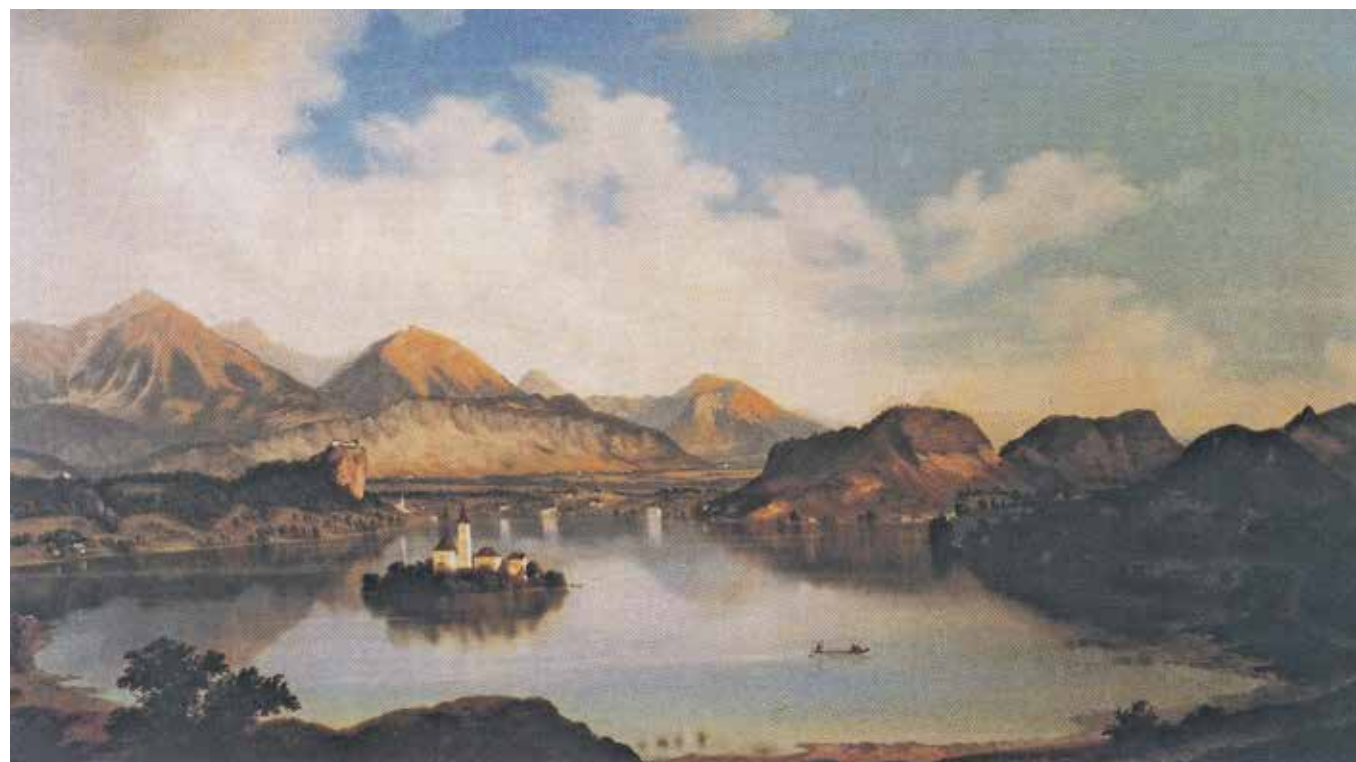
Kaj pa obletnice na svetovni ravni? Najvidnejša bo gotovo tristota obletnica rojstva in 220. obletnica smrti filozofa Immanuela Kanta (1724–1804), enega najvidnejših mislecev novega veka. O njegovem pomenu preberite spodaj nekaj več. Omenimo še dvestoto obletnico rojstva češkega skladatelja Bedricha Smetane

(1824–1884). In stoto obletnico smrti italijanskega opernega mojstra Giacomo Puccinija (1858–1924). Pa stoto obletnico smrti pisatelja Franza Kafke (1883–1924). Že januarja bo minilo sto let od smrti revolucionarja in prvega voditelja Sovjetske zveze Vladimirja Iljiča Lenina (1870–1924), a ga še zdaleč ne bodo počastili tako, kot so ga, dokler je trajal sovjetski imperij. Večjega spomina bo ob petstoti obletnici svoje smrti deležen veliki portugalski pomorščak Vasco da Gama (1469–1524), prvi Evropejec, ki je na plovbi v letih 1497–1499 odkril pomorsko pot do Indije.

Kantovih tristo let

»Doslej so predpostavljali, da se morajo naše sodbe ravnati po predmetih; toda spričo te predpostavke so propadli vsi poskusi, da bi preko pojmov o predmetih a priori dosegli nekaj, s čimer bi se razširilo naše spoznanje. Poskusimo torej enkrat, ali ne bomo pri nalogah metafizike bolje napredovali, če predpostavimo, da se morajo predmeti ravnati po naši razsodbi, kar se sedaj že bolje ujema z zahtevano možnostjo spoznanja predmetov a priori, ki naj o predmetih nekaj ugotovi, preden so nam dani. S tem je prav tako kot s prvimi mislimi pri Koperniku, ki je – potem ko se nebesna gibanja niso dala zadovoljivo pojasniti, dokler je domneval, da vsa množica zvezd kroži okoli opazovalca – poskusil, ali ne bo nemara bolje uspel, če bi si zamislil, da kroži opazovalec, zvezde pa da mirujejo.« / Navedeni odstavek je iz Kritike čistega uma, epohalne knjige, ki jo je leta 1781 objavil

Immanuel Kant, filozof, ki se je rodil pred 300 leti, 22. aprila 1724 v Königsbergu. V tem starem pruskem mestu, ki je zdaj v Rusiji in se imenuje Kaliningrad, je tudi umrl (12. februarja 1804) in svojega rojstnega kraja ni v vseh 80 letih svojega duhovno izredno dejavnega življenja nikdar zapustil. Zato pa je opravič tem večji premik v mišljenju. V filozofiji je naredil to, kar je Kopernik v astronomiji. Predpostavil je, da stvari, kakršne so same po sebi (an sich), sploh ne moremo spoznati; spoznavamo jih takšne, kakršne so za nas, kakor se pojavljajo v apriornih danih pojmovnih ter prostorskih in časovnih strukturah naše zavesti. / Na novo je utemeljil tudi etiko. Njegov kategorični imperativ se glasi: »Deluj tako, da bo tvoja osebna maksima lahko obveljala kot občni zakon!« Dobesedno tako je ravnal zahodni človek v zadnjih dveh stoletjih. Zahodni tip civilizacije se z globalizacijo vsemu svetu vsiljuje kot občni zakon. Vendar je očitno, da smo tu naleteli na odpor. Na tej točki se izkaže, da je še bolj človeško in univerzalno tisto prastaro moralno pravilo, ki mu pravijo tudi zlato: »Ne stori drugemu tega, česar ne želiš, da bi drugi storil tebi.« To pravilo je najmanjši skupni imenovalec svetovnega etosa. Sicer pa Kantov obrat v mišljenju še vedno velja. Duhovno smo še zmeraj na poti, ki jo je kakih deset let pred francosko revolucijo zastavil ta modri mož v sivem mestu ob Baltiku. Tudi v tem pogledu se potrjuje resnica njegovih spoznanj: da mora biti pred prevratom v dejansko-sti obrat v mišljenju.

Blejsko jezero na sliki Marka Pernharta (1824–1871), prvega portretista naših gora / Foto: Wikipedia

Zanimivosti

Dediščina Tržiča mu je najljubša

Za častnega občana Tržiča so v letu 2023 imenovali Jerneja Kosmača, listino o priznanju so mu podelili na decembrski slavnostni akademiji ob občinskem prazniku.

SUZANA P. KOVAČIČ

Jernej Kosmač se je rodil v skromni delavski družini v Tržiču. Vso mladost se je ukvarjal s športom, bil je plezalec, nogometaš, smučar, odbojkar in rokometas.

Osnovno šolo je obiskoval v Tržiču, srednjo strojno v Ljubljani, nato pa leta 1979 ob delu diplomiral na Strojni fakulteti v Ljubljani. Celotno delovno dobo je bil zaposlen v podjetju Iskra, hkrati pa se je začel spogledovati s svojo veliko ljubeznijo – rezljanjem lesa. Tako se je oblikovala njegova druga kariera. Leta 1987 je prvič zasvetila njegova čevljarska luč, leta 1988 pa je na sedmi slovenski in tretji jugoslovanski razstavi domače in umetnostne obrti že prejel naziv mojster domače obrti.

Svoje izdelke je Jernej Kosmač začel predstavljati na številnih razstavah in predstavitev po celi Sloveniji in tujini ter zanje prejel mnoga priznanja. Njegovo delo je bilo ocenjeno

Jernej Kosmač na podelitvi priznanja za častnega občana / Foto: Tina Dokl

kot neprecenljiv dosežek pri ohranjanju domače obrti in spomina na pretekle dosežke. Njegove razstave so ime Tržiča ponesle po vsej Sloveniji in v svet. Hkrati mu je uspelo razvijati izdelke za sodobni čas in jih uvrstiti v svoj prodajni program.

Sodeloval je na odmevnih prireditvah doma in v tujini, hkrati pa je ohranjal stike v svojem lokalnem okolju.

»Meni je najbližja dediščina in rokodelsko ustvarjanje izdelkov iz lesa. Čeprav so izdelke iz lesa delali domala povsod na

Slovenskem in čeprav so mi zelo zanimivi tudi leseni izdelki z drugih območij Slovenije, mi je bila dediščina Tržiča vedno najljubša, največ vredna, najbolj sem jo spoštoval in cenil. Na to sem ponosen. Tu sem se rodil, tu sem odrasčal in tu

sem ustvarjal in še ustvarjam.« je povedal Jernej Kosmač, ki je že 35 let tudi član Turističnega društva Plac Tržič. S svojimi izkušnjami in idejami člane vedno znova spodbuja k razmislekom o novih načinih delovanja.

Kosmač ohranja spomin na pretekle dosežke tržičkih čevljarjev, šušarskih mojstrov, njihovo zgodovino in način življenja v Tržiču,« je prav tako poudarjeno v obrazilni priznanja. Kosmač se je že na slavnostni

»Meni je najbližja dediščina in rokodelsko ustvarjanje izdelkov iz lesa. Čeprav so izdelke iz lesa delali domala povsod na Slovenskem in čeprav so mi zelo zanimivi tudi leseni izdelki z drugih območij Slovenije, mi je bila dediščina Tržiča vedno najljubša, največ vredna, najbolj sem jo spoštoval in cenil. Na to sem ponosen.«

Razvil je razne novosti za društvene prireditve, kot so odprtje Kosmačevega rova ob Dvorani tržičkih olimpijcev v času Mednarodnih dnevov mineralov, fosilov in okolja, postavitve mlaja za plezanje na Šušarski nedelji in podobno.

Pregled njegovih razstav predstavlja dolgoletno življenjsko delo z vrhunskimi dosežki na področju ohranjanja slovenske domače in umetne obrti. »Jernej

akademiji zahvalil vsem tistim, ki so opazili, da ne samo on, ampak tudi drugi občinski nagrajenci delajo v dobro Tržiča, posebno zahvalo je namenil pokojnemu prof. Janezu Šteru, nekdanjemu kustosu v Tržičkem muzeju, ki mu je stal ob strani od začetka. »Želim, da bi mi, Tržičani, znali ohraniti in ceniti naš Tržič še naprej!« je iskrena popotnica novega častnega občana Tržiča Jerneja Kosmača.

On je pevec za vse generacije

Nedavno je pri zavodu Iskreni izšla avtorizirana biografija Rafka Irgoliča z naslovom Nepozabno življenje, pod katero se je podpisal pisatelj Ivan Sivec. Avtor v njej predstavlja zares nepozabno življenje »slovenskega kavboja«, ki je pred kratkim praznoval devetdeseti rojstni dan.

NIKA TOPORIŠ

Rafko Irgolič, rojen 29. decembra 1933, je v slovenskem kulturnem prostoru pustil velik pečat. S svojim glasom je osvajal srca poslušalcev, pesmi pa so hitro ponarodele in še danes živijo v spominu marsikaterega Slovenca. »Z Rafkom sva se

»So stvari v življenju, ki jih je preprosto treba zapisati,« je dejal avtor in ob tem dodal, da je velika sreča, da ima Irgoličeva žena Nada vse spomine skrbno spravljene v albumih, Rafko pa je tudi odličen pripovedovalec, tako da knjige res ni bilo težko napisati. Pisatelj bralce popelje po Irgoličevem

S pesmijo Moj črni konj je Rafko Irgolič želel pokazati in širiti veselje. Prepričan je, da je po vseh teh letih ravno zato še vedno priljubljena. Je pionir slovenske popevke in pevec, ki pravzaprav pripoveduje.

občasno srečevala v Ljubljani ter se vedno pozdravljala. Je izredno skromen ter vljuden; taka velika osebnost – pa tega sploh ne kaže. Z njim sem v preteklosti opravil intervju in dejal mi je, da je bil to njegov najboljši intervju,« je misli o Irgoliču delil Ivan Sivec. Kot je pojasnil, je kasneje razmišljal, da je Rafko Irgolič velika osebnost tako po človeški kot tudi po pevski plati in da je pustil sledi, ki ne smejo biti nikoli pozabljene.

življenju, knjiga pa predstavlja retrospektivo njegovega prispevka slovenski glasbeni krajini. V njej so zbrane različne anekdote, pesmi ter drugi dragoceni zapisi, ki osvetljujejo različna obdobja Irgoličevega ustvarjanja in delovanja.

»To, da sem postal 'prvi slovenski kavboj', je pravzaprav le naključje. V življenju so naključja, ki jih lahko jemljemo kot čudeže. Srečaš prave ljudi in se zgodi. V življenju sem imel več takih

Rafko Irgolič in Ivan Sivec na predstavitvi knjige Nepozabno življenje, ki je pred kratkim potekala v Kulturnem centru Tržič / Foto: Tina Dokl

nepozabnih trenutkov,« je pojasnil Irgolič. Beseda je kakopak nanesla tudi na pesem Moj črni konj, njegovo najbolj priljubljeno popevko, in njen nastanek. »Napotili so me v arhiv poslušati neko melodijo, ali bi jo lahko posneli. Predlagali so mi to pesem in bil sem takoj za. Z

njo smo želeli pokazati eno samo veselje in mislim, da je pomembno, da res kaže veselje do življenja. Zato se je tudi tako ohranila. Posneli smo jo leta 1965 in še danes se vrtil,« je dejal pevec.

Ivan Sivec je Irgoličeve glasbeno ustvarjanje opisal kot pripovedovanje s

petjem. »Malokateremu pevcu je dano to, da na takšen način predstavlja svoja besedila. In besedila so še toliko bolj posebna, saj se zaradi njegove interpretacije dobro razumejo. Vsako besedo, vsak zlog lahko razumete,« je pojasnil pisatelj, Rafko Irgolič pa je

dodal, da če je besedilo pravo in se prekrije z melodijo, glasba pove svoje. Čeprav je v svojem dolgoletnem glasbenem ustvarjanju zapel tudi kakšno tujo pesem, je Irgolič poudaril, da je želel peti slovensko. »Glasbenega udejstvovanja nikoli nisem videl kot profesionalne kariere. Preprosto sem zelo rad pel, to je bil od nekdanj moj najljubši konjiček. Vedno mi je bila glavna družina, in ne glasbena kariera,« je poudaril Irgolič, ki je več kot štiri desetletja opravljal delo zobnega protetika. V knjigi Nepozabno življenje so poleg bogatih zgodb tudi mnoge fotografije, pevec pa je ob tem dejal, da je to, da nekdo napiše knjigo o tebi, zares neverjeten občutek. »Tak, ki ga večina ljudi nikoli ne doživi. Ko odpiram in prebiram to knjigo, se mi kar prikazujejo slike. Res je dobro napisana,« je ob tem dejal pionir slovenske popevke, Ivan Sivec pa je poudaril, da je Irgolič pevec za vse generacije in da bo za zmeraj ostal v naših srcih.

Jaz, midva in mi

Taize Ljubljana

MOJCA LOGAR

profesorica geografije in zgodovine

V Ljubljani je bilo letošnje evropsko srečanje mladih pod imenom Taize Ljubljana. Taize je majhna vas na jugu Burgundije, kjer je brat Roger kmalu po drugi vojni začel ustvarjati prostor molitve, sprave, solidarnosti, srečanja, dela in življenja v skupnosti. Poziva k ljubezni in bratstvu med narodi. Ta duh prenašajo po celem svetu. Za novo leto se množice mladih srečujejo v različnih evropskih prestolnicah, kjer se njihova različnost oplemeniti z upanjem, molitvijo, so glasniki solidarnosti, medsebojne pomoči in

so iskalci notranjega miru. Zdi se, kot da so te besede v današnjem svetu nekaj norega, saj vsak skrbi le zase, za svoje imetje, denar in blagostanje. Stara sem bila 16 let, ko sem prvič obiskala Taize. Potem sem se udeležila novoletnega srečanja v Pragi in Budimpešti. Skupne molitve, pogovori in premišljevanja so name naredili zelo velik vtis. Praktično me to spremlja vse življenje. Udeležila sem se dveh skupnih molitev v Stožicah v Ljubljani. Kot bi se prestavila nazaj v mladost ali pa sploh ne, saj je nekaj od teh pesmi skoraj »ponarodelih« in jih prepevamo na vsakem koraku. Ko se srečujemo z znanci ob novem letu, me ljudje sprašujejo, kako je to videti. Do biš nekakšno pesmarico – nekaj spetih listov s pesmi. V dvorani je demonstra-

Vsi ti mladi so glasniki miru, solidarnosti in upanja.

cijski zbor, orkester in solisti, ki pesmi znajo. Če si pevec, se jih hitro naučiš. Če ti to ne gre, lahko le poslušati in sem in tja kaj zapoješ, lahko pa tudi ne. Meni je že lepo sedeti v množici različnih narodnosti in početi isto stvar, misliti enako. Ker sem jaz sedaj že malo starejša,

za to, da vidim brati, potrebujem svetilko na telefonu, očala, in še prepogosto zgrešim dirigenta, ki pokaže številko pesmi v pesmarici. Tako so mi to prijazno pokazali sosede za menoj. Ko so se molitve končale, sem se obrila k tema dvema dekletoma in sem ju vprašala, od kod prihajata. »Iz Ukrajine,« je bil njun odgovor, »iz mesta Lvov.« To je čisto na zahodu Ukrajine. Kar stisnilo me je pri srcu. Želela sem ju vprašati še kaj, čeprav sem vedela, da prav Ukrajince verjetno vsi sprašujejo, kako je, ali je hudo ... Že sta zaključili študij in delata kot učiteljici angleščine. Nista mogli prehvaliti gostoljubja Slovencev in prikupne majhnosti Slovenije, ki te preprosto očara. Še sem ju vprašala, kako se počutita. In odgovorili sta takole: »Ko gledaš vso to množico mladih, ki so vsi božji dar, vidiš, da svet ni pravičen. Zakaj so nekateri lahko tako brezskrbni. Nas ves čas nekaj skrbi. Z enim ušesom si nenehno prisoten, kje so padle bombe, koliko je mrtvih, kakšna je škoda. Zahodni del Ukrajine mora delovati po svojih najboljših močeh, da gospodarsko podpira celo državo. Ljudje verjamejo v zmago, morajo se boriti, so pa zelo naveličani. Kdaj bo tega konec.«

Uspešni in modri

JANEZ LOGAR

zakonski in družinski terapevt

To je kombinacija, ki si jo želimo in ki nam zagotavlja ravnotežje. Značilnost uspešnih in modrih je, da sproti uspešno rešujejo probleme, da jih svet bogastva ne omači, vzdržujejo dobre odnose z več ljudmi, predvsem pa sami s seboj. Takšni ljudje so vodje za svoje življenje in ne dopustijo, da bi kdorkoli z njimi manipuliral. Večkrat podvomijo o najbolj zakoreninjenih prepričanjih, ne sledijo množici in si upajo ustvariti lastno mnenje. To pa je lastnost, kajne. Reči v množici ovc »Jaz pa mislim drugače« je kar pogumno. Vendar to lahko storimo le, če imamo dovolj znanja. Sicer se sramotimo

in je naše oglašanje pogubno. Zato se uspešni in modri ljudje stalno učijo. Vsakodnevno se učijo. Vedo, da je znanje pot do odličnosti, samozavesti, uspeha. Učenje je tudi stalno izboljšanje že poznanega.

Nikogar ne povečujejo. Kljub svojim dosežkom in uspehu ostajajo uspešni in modri ljudje ponižni. Ne povečujejo sami sebe, prav tako pa ne postavljajo drugih ljudi na pedestal. Razumejo, da je vsak posameznik edinstven, s svojimi močmi in šibkostmi. Na tak način dosežejo, da se drugi ljudje ob njih dobro počutijo – spoštovane. Uspešni in modri so ljudje dejanj. Ne samo besed. Svoje ideje udejanjajo. Male ideje, mala dejanja. Saj poznamo pregovor: Tudi Rim ni bil zgrajen v enem letu. Ti ljudje predvsem ne besedičijo veliko, prepoznamo in cenimo jih bolj po dejanjih. Imajo jasno vizijo in cilje ter si prizadevajo doseči postavljene cilje z vztrajnostjo in odločnostjo. Ni rečeno, da so skromni v potešitvi svojih želja, so pa izvrstni na svojem področju. In če si dober, si lahko (si moraš) tudi kaj privoščiti zase.

In ne nazadnje. Oni znajo ceniti tišino, prosti čas in počitek. Znajo se umiriti. Vedo, da je umirjen

človek mnogo bolj ustvarjalen in uspešen. V tišini se znajo povezati z Biserom v sebi. Cenijo moč tišine – ali v naravi ali v cerkvi ali v savni ali na sprehođu ali na kolesu ali v vrtnarjenju ... In zgodi se ironija – več počivajo, več imajo idej. Več miru navznoter, večji vulkan navzven. Tak človek ne bo izgorel. Pogosto so takšni ljudje zelo hudo mušni. Ne delajo tragedije iz svojih napak. Iz njih se učijo in jih ne zanikajo.

Uspeh je plod ponižnosti, znanja, dela in počitka.

Kombinacija teh sedmih ključnih značilnosti je tista, ki postavlja uspešne in modre ljudi na pot trajnega uspeha in izpopolnjene življenja. Njihova sposobnost dvomljenja, ponižnosti, stalnega učenja, udejanjanja misli ter cenjenja tišine predstavlja navdih za vse nas, ki si prizadevamo doseči svoje najvišje potenciale.

2024. Vsaj malo jih posnemajmo. Vsi lahko postanemo pri sebi modri in uspešni. Malenkosti pri sebi, v naših najbližjih odnosih, v naših družinah nas lahko popeljejo v smer modrosti in uspeha. Za začetek pa opustimo kakšno neumnost, ki jo počnemo že predolgo.

Druga kariera Darka Đurića (1)

MAJA BERTONCELJ

raznolikost in vključevanje

»Leto 1989: napovedano mi je bilo, da bom odvisen od drugih, da ne bom hodil, ne bom plaval, ne bom vozil avta. Leto 2023: obiskal sem štiri kontinente, več kot 10 držav in prevozil 40 tisoč kilometrov. Nauk zgodbe: če si drzneš iti proti toku, se zagotovo povrne. Pomembno: samemu mi seveda ne bi uspelo. Ne bi mi uspelo brez bližnjih pa vseh tistih, ki so verjeli vame, in tudi vseh tistih, ki niso in so mi dali motivacijo, da dokazem svoj prav.« To je zapis Darka Đurića, nekdanjega parašportnika, plavalca, ki se je rodil brez obeh spodnjih okončin in ene roke. Pred leti smo lahko večkrat brali o njegovih športnih uspehih in življenjskih podvigih. Med plavalci invalidi je med drugim postal večkratni svetovni in evropski prvak, dosegel je tudi svetovni rekord. Pred tremi leti in pol, ko je bil star trideset let, je obrnil nov list v življenju in se odločil zaključiti uspešno športno pot.

Za Darkom Đurićem je še eno izjemno leto, ki se ga bo z veseljem spominjal. / Foto: osebni arhiv

»To je bila pravilna odločitev. Dosegel sem, kar sem lahko, motivacije za nadaljevanje nisem imel več. V času koronavirusa sem bil kar nekaj časa brez treninga v bazenu in ga nisem pogrešal, kar je bil tudi znak, da to ni več to,« je povedal na začetku najinega pogovora, v katerem sva se osredotočila predvsem na njegovo drugo

kariero in iskanje lastnih limitov. Kljub svojim telesnim omejitvam ves čas premika meje mogočega.

Ostaja povezan s športom, z letošnjim letom znova nekoliko bolj. »Kmalu po koncu kariere sva s športnim terapevtom Gregom Nahtigalom ustanovila zagonsko podjetje, ki razvija digitalne rešitve v fizioterapiji.

Najbolj sem bil osredotočen na to. Kariera po karieri je vedno zanimiva. Moram reči, da so bila moja leta po karieri zelo intenzivna. Aktivnost ni nič padla, počel sem še več stvari kot prej. K temu so zagotovo pripomogli tudi moji športni dosežki, saj sem že takrat pokazal, da se da, da marsikaj zmorem. Novo leto je prineslo nekaj sprememb. Umikam se namreč iz zgodbe FroomCare, saj bom svoj čas namenjal razvoju paraodbojke in aktivnejšemu motivacijskemu nastopanju. V paraodbojki sem že bil dejaven. V letu 2021 sem bil vodja delegacije na evropskem prvenstvu v Turčiji. Pomagam reprezentanci, tako ženski kot moški. Upam, da se ženska reprezentanca v odbojki sede uvrsti na letošnje paralimpijske igre v Parizu. To je eden večjih ciljev. Ob koncu leta je reprezentanco prvič nagradilo Društvo športnih novinarjev Slovenije. Na prireditvi Športnik leta je bila razglašena za najboljšo ekipo med

športniki invalidi. To je dobra novica za parašport, da je prepoznan kot enakovreden. Parašport do leta 2012 pri nas ni imel kakšne medijske podpore. Preskok so prinesle paralimpijske igre v Londonu, od takrat pa smo na nekako isti ravni. Želimo si enakovrednejše obravnave. Koraki naprej so, a mor-

»Moja leta po karieri so bila zelo intenzivna. Aktivnost ni nič padla, počel sem še več stvari kot prej.«

da za nas prepočasni. Tudi športniki invalidi trdo trenirajo za uspeh, pa se morajo še v letu 2024 boriti za medijski prostor. To ni ravno najboljšo,« se je dotaknil položaja športnikov invalidov.

Šport mu je dal veliko, in kot pravi, je ukvarjanje z njim za invalide zelo pomembno – z več vidikov, ne samo športnega.

(Se nadaljuje)

Iz sveta Petra Colnarja

Luna nagajiva (3. del)

PETER COLNAR

Opice in ljudje

Se spomnimo tega, da je Bog ustvaril vsa živa bitja. Torej tudi opice in ljudi. Kateri prej? Pri katerih je prišlo do večjih napak? Pri opicah? Bi opice, če bi lahko, odgovorile, da ne? Pomislimo. Kdo je povzročil več nasilja in prelijanja krvi v zgodovini? Razmišljamo lahko, ni pa treba odgovoriti ...

Opice so se in se še v naravi borijo za boljše življenje. Tudi človek. Ob tem lahko razmišljamo, kako so v davni ali pa tudi zdaj nastajale

vse večje in večje države. Preprosto. Skupina najmočnejšega (pra)človeka je premagala (pobila?) in si prisvojila vse nasprotnikovo. Pravzaprav je očitno, da se je vse naprej odvijalo po zakonu močnejšega ...

Prehitevajmo. Najmočnejši so si postavili nepremagljive gradove, ki so jih drug drugemu osvajali in si jih podrejali. Ozemlje? Tudi, vendar tudi na življenjsko pravico nad svojimi sužnji ... Oblikovala so se plemena, večja in največja, ki so si prisvajala druga z

»zamorci«, omikani in ljuodožerci ...

Tudi v Evropi so se centri oblikovali okoli najmočnejših nacionalnih državnih skupnosti. Najprej predvsem na nacionalni osnovi, kasneje pa osnovi razumskih humanističnih spoznanj, ki so, če hočemo ali ne, še vedno vodilne, pogosto neuradno oklicane kot jedrske sile ...

Je luna poskrbela, da se je marsikdaj stvar razvijala po svoje? Verjemi, kdor hoče. Ob njeni nagajivosti je obstala (skoraj) vedno »za-

Zato pa še živimo:

Ivan Kacijanar z gradu Katzenstein v Begunjah je bil kranjski deželni glavar in poveljnik krajiške vojske v Hrvaški in Slavoniji. Odlikoval se je v obrambi Dunaja pred Turki. O njegovem življenju je veliko nejasnosti, saj je bil med drugim obtožen tudi izdajstva in umorjen.

najrazličnejšimi razlagami. Barva kože, vera, znanje jezika ... Pojavili so se Afričani, Evropejci, Azijci, črnici,

konitost«, da gre pri razvoju pri oblikovanju sveta predvsem za ljubi kruhek. Tudi na Balkanu.

Splača se biti naročnik Gorenjskega glasa

Pokličite 04/201 42 41
ali pišite: narocnine@g-glas.si

Gorenjski Glas
www.gorenjskiglas.si

Gorenjski priimki

Božič, mali Bog (1. del)

TINO MAMIČ

V teh prazničnih dneh, ki se zaključujejo prav danes s tretjim svetim večerom, 5. januarjem, in tretjim božičem, kot imenujemo

jutrišnji praznik Svetih treh kraljev 6. januarja, se gotovo spodobi pozornost posvetiti kakemu »aktualnemu« priimku. Smrekar, Božiček, Božičnik, Božičko, Božičem, kot imenujemo

v Sloveniji trenutno živi pet žena z imenom Jelka Božič. Moškega, ki bi se imenoval Božo Smrekar, pa trenutno ni nobenega. Ker je priimek Smrekar starejši od mestnega običaja postavljanja okrašene božične smreke, ga na tem mestu ne bomo opisovali. Mimogrede: kje in kdaj je bila postavljena prva božična smreka, je še danes stvar debate zgodovinarjev. Ti kot referenci radi omenjajo dve mesti – estonski Talin (1441) in latvijsko Rigo (1510).

Zato si pogledajmo priimek Božič, ki je izvorni priimek tudi za vse druge na začetku omenjene izpeljanke s tem korenem.

Naj že na začetku razjasnimo dilemo glede slovenstva priimka Božič. Zmotno

Vaš razgled

V mesecih po avgustovski ujmi je sprehod po skoraj desetkilometrski poti okrog posestva Brdo na nekaterih mestih malce adrenalinsko obarvan. Zlasti če se ga lotimo v zgodnjih jutranjih urah ali takrat, ko se že mrači. Če nismo opremljeni s čelno svetilko, se lahko zgodi, da stopimo v jamo, zabredemo v lužo ali kaj podobnega. Krožna pot je sicer zelo priljubljena med tekači, kolesarji in sprehajalci, zato upamo, da bodo poškodbe na makadamu kmalu odpravili. K. M. / Foto: Gorazd Kavčič

Nekateri so (pre)drzni. Res je, da so bila v času predprazničnih nakupov parkirišča po Kranju zelo zasedena. A vsi dobro vemo, da kdor išče, ta najde. Tudi prosto parkirno mesto. Četudi so električni avtomobili, ki so jim namenjena mesta z oznako GreenGo, večinoma bolj majhne sorte, ravno tako kot velike »mrcine« potrebujejo svoj prostor pod soncem. Zato svojega lepega jeklenega konjička drugič parkirajte tja, kjer je zanj primernejše mesto od tega na fotografiji. K. M. / Foto: Gorazd Kavčič

Tržaški stolni zgodovinski arhiv hrani prvi zapis priimka Božič, ki je nastal že stoletje pred tem, ko se je priimek pojavil v osrednji Sloveniji.

Umetelna zapisa priimka Božič iz poročne knjige Župnije Bled leta 1832. Priimek so zapisali kot Woschizh. Knjigo hrani Nadškofijski arhiv Ljubljana (P 1816–1847, Bled, zv. 5, str. 30).

je misliti, da so vsi priimki s končnico -ič neslovenski. Pravzaprav je ta končnica najpogostejša med slovenskimi priimki. Je pa res, da je bil prenekateri Božič nekoč Božič, a se je prilagodil slovenskemu zapisu in si dal dodati še drugo polovico strešice. Ne nazadnje je Božičev na Hrvaškem še enkrat toliko (7244) kot Božičev na Slovenskem (3256). Zunaj Slovenije pa priimka skorajda ne najdemo – na Hrvaškem je 19 ljudi s tem priimkom, na Češkem pet, v Severni Makedoniji in Srbiji pa po dva.

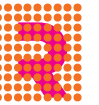
Niso pa vsi Božiči hrvaški. Še več jih je v Srbiji (11.700) in Bosni in Hercegovini (7900). Najdemo jih še v Sloveniji (576), Črni gori (110), na Kosovu (59) in v Severni Makedoniji (9). Iz Božiča in Božiča je v zahodnih državah nastal Božic: v ZDA (808), Nemčiji (631), Avstriji (470), Kanadi (354), Švici (278), Franciji (200), na Švedskem (178), v Italiji (105), Veliki Britaniji (92), Argentini (76) in na Nizozemskem (69).

Po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije, ki vestno popisuje vse slovenske priimke in to objavlja

tudi na internetu (www.stat.si), največ Božičev živi v Ljubljanski kotlini (685). Na ožjem Gorenjskem jih je 231. Število se je v letih spreminjalo: leta 1971 je bilo Božičev 3433, leta 1997 jih je bilo 3651, lani pa 3256. To pomeni, da je na lestvici najpogostejših priimkov v državi na visokem 14. mestu. Še pred poldrugim desetletjem pa je bil celo na 13. mestu. A to je usoda slovenskih priimkov, saj je na lestvici prvih sto najpogostejših slovenskih priimkov vse več tujih (hrvaških, srbskih in albanskih).

(Se nadaljuje)

HUMOR, HOROSKOP

HOROSKOP

TANJA

Oven (21. 3.–21. 4.)

Lepega darila boste deležni, ni pa nujno, da bo materialno. Namenila vam ga bo ljuba oseba, kajti v zraku bodo ljubezen, romantika in harmonija, tako da se vam obetajo lepe urice. Samo tako naprej in kmalu boste na cilju.

Bik (22. 4.–20. 5.)

Tudi pri vas bo vse v rožicah in medvedkih in srčkih. Z boljšo polovico se boste počutili povezane kot že dolgo ne, če pa ste samski, bo to vlogo prevzel prijatelj ali prijateljica, s katero boste obnovili prijateljske vezi. Zanimivo.

Dvojčka (21. 5.–21. 6.)

Podporna energija ljudi v vaši okolici vas bo oblivala s pozitivnimi valovi. Ljudje vas bodo hvalili, bodisi vašo inteligenco, videz ali dejanja, vse besede bodo prijetne. Potrebujete dobrega terapevta, ki je lahko tudi prijatelj, s katerim lahko zacelite rane.

Rak (22. 6.–22. 7.)

Rakci, za vas prihaja obdobje občutljivosti, saj boste menjali oklep. Z mehko sredico boste razmišljali o svojem življenju in spremembah, ki bi jih po svojem mnenju nujno potrebovali. Tudi nekateri ljudje okoli vas bodo izgubili vašo naklonjenost.

Lev (23. 7.–23. 8.)

Obdajal vas bo občutek mirnosti in zadovoljstva, ki vas bo položil v roke družine, prijateljev in vseh oseb, ki so vam drage. Uživali boste v tem času, ki nas vse za trenutek ustavi v sprejemanju topline, ljubezni in veselja. Srečno.

Devica (24. 8.–23. 9.)

Podporne energije vas bodo zavile v topel plašč ljubezni in razumevanja. Zdelo se vam bo, da je čisto vse na tem svetu prav kot že dolgo ne, in z boljšo polovico boste preživeli lepe in tople dni v razumevanju. Uživate v dogajanju.

Tehtnica (24. 9.–23. 10.)

Komunikacija bo šepala, zato bodite previdni z besedami, ki jih uporabljate, in z besedami, ki jih jemljete k sebi. To pomeni, da boste lahko padli v središče govoric, ki ne bodo ravno prijazne do vas, zato se mirno distancirajte.

Škorpion (24. 10.–22. 11.)

Druženje in povezovanje z ljubljenimi osebami bo kot balzam za vašo dušo. Izkoristite ga v celoti in si zacelite vse ranice in razpoke, ki so nastale v zadnjem času. Tudi projekti, bodisi poslovni ali zasebni, vam bodo šli dobro od rok.

Strelec (23. 11.–21. 12.)

Ste v zadnjem obdobju posvetili dovolj časa svojim potrebam in željam ali pa ste jih zamenjali za nekaj, kar naj bi bilo vaše, pa pravzaprav ni in samo možgane hranite z nepotrebno kramo in razmišljanji? Popravite.

Kozorog (22. 12.–20. 1.)

V tem času bodo potekali zdravilni pogovori, ki bodo polni podpore. Na glas govorite o svojih idejah, potrebah in željah, saj bodo okoli vas ušesa, ki vam bodo pripravljena prislusniti in – kar je najpomembnejše – sodelovati pri izvedbi projektov.

Vodnar (21. 1.–19. 2.)

Še vedno razčiščujete svojo notranjost in se ukvarjate s svojimi navadami. Prečešite svojo rutino, kajti nevede se nabere veliko slabih in nepotrebnih stvari, ki vas ovirajo pri doseganju ciljev, po katerih hrepenite.

Ribi (20. 2.–20. 3.)

Vaše besede bodo imele čudežno moč celjenja. Z njimi boste privlačili ljudi okoli sebe, saj se boste nenadoma zdeli razsvetljeni, umirjeni in ljudje bodo iskali vašo bližino, da se od vas navzamejo pozitivnosti in optimizma.

USODNA ZAMENJAVA...

TA JE DOBRA

Muhe prepozna po spolu

Žena pride v kuhinjo in zagleda moža, ki z muholovcem opreza po prostoru.

»Kaj pa delaš?«

»A ne vidiš, da lovim muhe?«

»Pa si že kakšno ujel?«

»Seveda, tri samce in dve samici.«

»Kako pa veš, kateri so samci in katere samice?«

»Tri muhe so bile na pločevinki piva, dve pa na telefonski slušalki.«

Človekov najboljši prijatelj

V televizijskem kvizu v Črni gori voditelj tekmovalcu postavi vprašanje: »Kdo je človekov najboljši prijatelj?«

Tekmovalec vidno zmeden da vedeti, da potrebuje kakšen namig.

»Ima štiri noge,« mu pomaga voditelj.

»Postelja,« takoj izstreli tekmovalec.

Brat ima več sester

Blondinka sedi na klopi v parku in razmišlja:

»Nikakor mi ni jasno, kako imam samo tri sestre, moj brat ima pa štiri.«

Klepet pri sosedi

Reče žena možu: »Grem za pet minut do sosede, ti pa v tem času vsake pol ure pomešaj ričet.«

Hoja ali vožnja

Sveže zaljubljen par na prvem zmenku. Fant vpraša dekle:

»A si pred mano že s kom hodila?«

»Ne, vsi so imeli avto.«

LAŽJI SUDOKU

2			9	1			
		6	4		7	8	
5	3	7	2			4	
9			8	7	4		
	5		6	9		8	
		2		1	4		6
	1			8	3	7	2
7		9			5	8	
		8		6			4

Rešitev:

7	6	5	2	9	1	8	2
1	9	8	2	6	9	1	5
2	7	9	7	6	5	1	9
9	6	7	1	5	2	2	9
2	8	2	6	9	1	5	7
5	1	7	2	9	8	9	6
6	7	1	8	2	7	6	5
8	2	2	6	5	9	6	1
6	5	1	9	6	7	4	8

TEŽJI SUDOKU

5				4	9			1
	7				8			
	1		2			5	7	
	6					4		
1		2				6		7
		7						1
	4	8				5		9
			6					2
7			4	9				8

Rešitev:

8	5	1	2	6	7	9	6	2
7	2	2	9	9	1	5	6	
9	6	2	9	6	1	8	7	2
5	1	6	9	2	6	2	8	7
2	6	7	5	9	2	6	1	
2	8	7	2	6	5	9	6	
6	7	9	2	7	1	8	6	
8	2	2	6	5	9	6	1	
6	5	1	9	6	7	4	8	2

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravil B. F.

NAGRADNA KRIŽANKA

Knjiga vas podučí o tem, kako prepoznati, gojiti ter nabirati najpogostejše cvetlice, zelišča in plevele, izvedeli pa boste tudi, katere zdravilne lastnosti nosijo v sebi in na kakšen način si z njimi lahko pomagate.

mehka vezava, dimenzije: 25 x 20 cm, 176 strani

23
EUR

* Poštšina

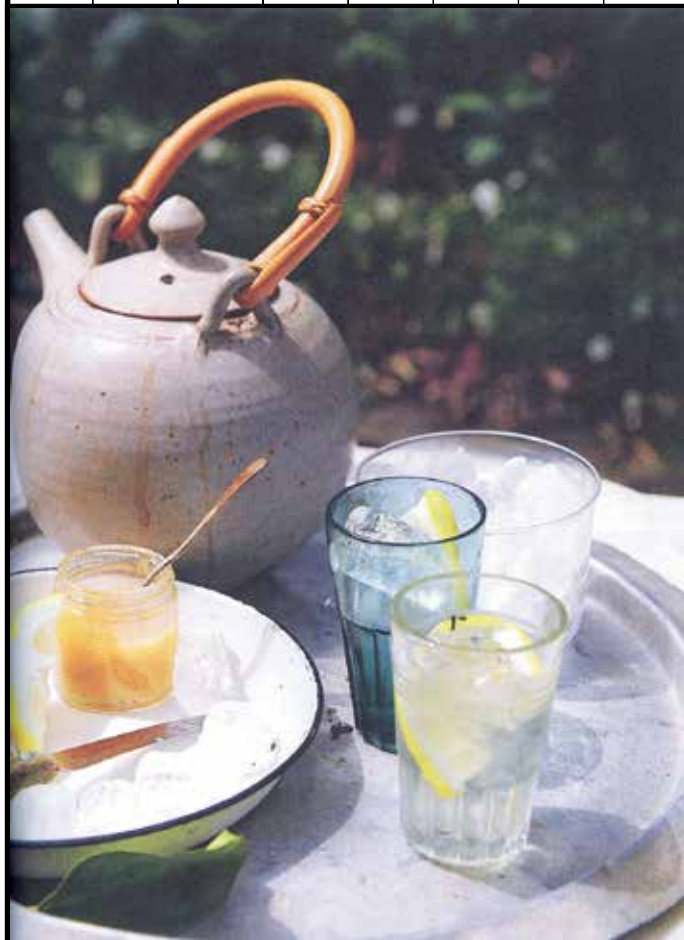
Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glas, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poštšina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas
www.gorenjskiglas.si

GORENJSKI GLAS	SLADKA SNOV	INFEKCIJSKA BOLEZEN	STAR IZRAZ ZA VRV	FRANCOŠKI VOZNIK F-1 (OLIVIER)	ODBOJKAR PAJENK	LESJE NIELSEN	GLASBILO S STRUNAMI	NAUK O ZVOKU	GORENJSKI GLAS	SKAND. MOŠKO IME	NAPAKA VODENJA ŽOGE PRI KOSARKI	HRV. SKLADATELJ (KRSTO)	LUKA NIZETIČ	ŽENSKI SUKNJIČ	GRŠKA MUZA POEZIJE	
PEDAL				18					OKOLIČA, OKOLIS							
STOL ZA LEŽANJE							20		ZODIAKALNI ZNAK		10					
GRŠKA PRESTOLNICA						LADJA ZA LOV NA TUNE JUŽNOAMERIŠKI GRM			LATINSKA NIKALNICA				KATJA AJSTER			
DENIS AVDIČ			TRGOVSKI IZTRZEK							11	TROPSKA RASTLINA			IGRALKA FARIS		
PEVKA ERBUS			NABAVNI REFERENT	3		NASELJE PRI RIBNICI					REŽISERKA IVAKIC					
ČEBULA (NAREČNO)						MOZOLJAVOST							RT V JUŽNI ŠPANJI	13		
SLANA VODA Z MESOM					ZNAMKA JAP. HI-FI APARATOV				MESTO V ŠVICI				GNUS (KNIŽNO)		NEKDANJA POPOTNA TORBA	
					LJU			ARABSKO NASLADILO								PREBIVALEC ISTRE
								DALJŠI NIZ VOZIL			PEVKA NOVAK					
GORENJSKI GLAS	STIK, KONTAKT	KRAJ PRI ZADRU		17		MORSKA ŽELVA								IVO SVETINA		
		OSMAN, OTOMAN				ZDRAVNIK (STAR.)								MUSLIMANSKI TEOLOG		
STATIV									STROK, ZA ARABŠČINO	2						
AMERIŠKA ZVER									PEVKA MAX							
RANO-CELNIK						LUKA V IZRAELU					SL. KOŠAR-KAR (ZIGA)					
						ČISTO PRE-MOZENJE					SILVO TERSEK					

SESTAVIL: KALAN	MALO-VREDEN CLOVEK	VELIK CERKVENI OBJEKT	DRUGO IME ZA DUŠIK	LUKA PRAŠNIKAR	IGRALEC EMERŠIČ	PREDUJEM	JUŠNA POVRTNINA		19	KVALITETA							
							ZRAK (NAREČNO)			PEVEČ LUNAČEK							8
GORSKA KOTANJA (ZASTAR.)							ŠPANJJA (ORIGINAL)			IGRA S KARTAMI							
										NARAVA (STAR.)							
RAZPOREDITEV				21													
ATLET BOLDON				GOZDNA CISTINA													
				NEUMET-NIŠKO DELO													
JANKO IN ?	16					SL. KITARIST (STANKO)				25	OBER						
						HRV. PEVEC (GORAN)					STARO IME ZA KONGO						
OSKAR DEV			INKOVSKI VLADAR		6		SLABA NAVADA										
			SOKRATOV TOŽNIK				VLADAR KNEŽEVINE										
ČASOPISNA ČENCA						GL. MESTO TURČIJE											
						SPIKERKA BAŠ					FAVNA ŽIVALSTVO (KNIŽNO)						7
REKA NA TAJSKEM				AZIJSKA DRŽAVA			NIZEK SVET, NIZAVJE										
				ANDREJ ROZMAN			MLETO ŽITO										
HOMERJEV EP					4												
						SLIKAR BERNARD											
PREMOGOV DESTILAT																	
							KLIC, POZIV (STAR.)	9		SMUČIŠČE V ZDA	24						
										BAHAČ (ZARG.)							

MESTNI GOSTINSKI LOKAL																	
REŽISER PAKULA																	
KANASTA, KARETA, ORTNEK RZADA ŽIVANA	JAZONOV POMORŠČAK	AFORIST PETAN															
		KOSTUMOGRAF															
PEVEC RAHIMOVIŠKI											RAŽENJ. ROŠTLJ						
											KOZAREC (ZASTAR.)						
ROKICA, ROČICA																	
GEORGE SEGAL																	
TEKSTILNI STROJ, OTEPALNIK																	
NIČLA																	
AMERIŠKI VOJAK																	
DOSLUŽEN VOJAK																	
ULIČNA PRODAJALNA S ČASOPISI																	

1. nagrada: darilna kartica OBI v vrednosti 20 EUR
2. in 3. nagrada: knjiga

Rešitev križanke – geslo na kuponu – lahko pošljete po pošti na naslov Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, Kranj, ali jo oddate v nabiralnik na tem naslovu. **Rešitve lahko pošljete tudi po e-pošti.** To storite tako, da z mobilnim telefonom slikate kupon z geslom in ga pošljete na naslov **križanke@g-glas.si**. V elektronsko sporočilo ne pozabite napisati svojih osebnih podatkov. Rok za oddajo je četrtek, 18. januar 2024.

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26		

Žive jaslice na samostanskem vrtu

Božično zgodbo z živimi jaslicami na samostanskem vrtu v Adergasu si je v dveh dneh ogledalo več kot tisoč ljudi.

JANEZ KUCHAR

Adergas – Kulturno-umetniško društvo Pod lipo Adergas je v sodelovanju z Občino Cerklje na Gorenjskem ob zadnjem božiču (25. in 26. decembra) drugič pripravilo božično zgodbo z živimi jaslicami na samostanskem vrtu v Adergasu. Predstavo je soustvarilo več kot petdeset članov društva, ogledalo pa si jo je več kot tisoč ljudi. »Več let je tlela želja, da bi bile v Adergasu žive jaslice. S prisotnostjo živali smo še povzdignili lepoto bogatega izročila izpred dva tisoč let,« je povedala Angelca Maček, ki je pripovedovala božično zgodbo. »Če nam je s to božično zgodbo uspelo v slehernem ali v večjem delu prisotnih prižgati majhno iskrico božje ljubezni, potem je naše poslanstvo doseglo svoj namen,« je podarila.

Monika Ribnikar je pripravila besedilo, povzeto po Svetem pismu, scenarij za predstavo in izbrala pesmi. Njeno delo sta bila tudi izbor kostumov in režija. »K sodelovanju smo povabili pevce in igralce. Z razlago zamisli božične zgodbe so bili vsi navdušeni in so sprejeli naloge. Takoj zatem so se začele pevske vaje,« je povedala. Pevskih vaj se je pogosto udeležil velik del pevcev v mladinskem zboru, ki jih je vodila Nancy Luisa Sirc. Tudi solisti so navdušili: Rudi Aleksander Sirc, Rok Rezar in Sara Rozman. Največ dela pri pripravi je sicer imel Primož Sirc, ki je moral uskladiti vso napeljavo za ozvočenje, glasbo in razsvetljavo prizorišča.

Predstavo sta si med drugim ogledala tudi cerkljanski župan Franc Čebulj s soprogo in prejšnji velesovski župnik Peter Miroslič, zdaj župnik v Podzemlju.

Žive jaslice so v Adergasu pripravili drugič. / Foto: Janez Ribnikar

Na T-2 brez Planeta

Ljubljana – Iz službe za stike z javnostjo Planet TV so sporočili, da od 3. januarja letos njihovi trije televizijski kanali, Planet, Planet 2 ter Planet Eva, ne bodo več vidni na omrežju T-2. Razlog za takšno odločitev je potek pogodbe o sodelovanju, so še navedli, a se trudijo doseči nov dogovor, da bi naročniki T-2 še naprej lahko spremljali njihov program.

HALO-HALO GORENJSKI GLAS telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201 42 00 ali osebno na Nazorjevi ulici 1 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrta do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

ROZMAN BUS, T: 04 531 52 49, 041 855 630, www.rozmanbus.si

TRST: 10. 1., CVETLIČNI SEJEM PORDENONE: 2. 3., BERNARDIN: 10.–13. 3., ŠMARJEŠKE TOPLICE: 17.–22. 3., MORAVSKE TOPLICE: 20.–24. 5., RADENCI: 20.–24. 5., MADŽARSKE TOPLICE: 1.–5. 4., MEDŽUGORJE: 20.–22. 4., 11.–13. 5.

AKCIJA 2024: BANJA VRUČICA S TERAPIJAMI, JANUAR: 10.–17. 1., 12.–19. 1., 19.–26. 1., 20.–27. 1., FEBRUAR: 4.–11. 2., 5.–12. 2., 22.–29. 2., MAREC – DODATNI TERMIN: 5.–12. 3., BANJA VRUČICA S SARAJEVOM: 22.–25. 2.

MORJE: DUGI OTOK, KORČULA, OREBIČ – VEČ TERMINOV

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

OBVESTILA

Filmam, torej sem!

Medvode – Sedem filmskih navdušencev različnih generacij je v preteklem letu v okviru Filmske delavnice, ki jo je organiziral KUD Fofite, proučevalo film v teoriji in praksi. Njihovi izdelki bodo na ogled na zaključni prireditvi Filmam, torej sem!, ki bo v sredo, 17. januarja, ob 19. uri v Kulturnem domu Medvode. Obvezna je rezervacija brezplačnih vstopnic na kud.fofite@gmail.com.

PREDAVANJA

O novostih za nosilce dopolnilnih dejavnosti

Kranj – Kmetijsko gozdarski zavod Kranj vabi na predavanje o novostih na področju davčne zakonodaje za nosilce dopolnilnih dejavnosti na kmetiji, ki bo v torek, 9. januarja, ob 9. uri v prostorih KGZ Sloga na Primskovem. Specialistka za agrarno ekonomiko Ana Demšar Benedičič bo predstavila spremembe pri obdavčitvi na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, nekaj izračunov davka in možnosti nadaljnega obdavčenja ter se dotaknila tudi interventne zakonodaje zaradi poplav, ki omogoča finančno pomoč kmečkim zavarovancem.

KONCERTI

To so bili časi

Slovenski Javornik – Skupina godcev pri KUD Triglav Suhe hruške skupaj z gosti OFS Jabčki in Tuba evfonij iz Glasbene šole Kranj v nedeljo, 7. januarja, ob 17. uri vabi na koncert z naslovom To so bili časi, ki bo v dvorani Kulturnega doma Julke in Albina Pibernika na Slovenskem Javorniku.

GG naročnine

E-POŠTA: narocnine@g-glas.si, TELEFON: 04 201 42 41
www.gorenjskiglas.si

OBVESTILO NAROČNIKOM

Račune lahko prejmete tudi po elektronski pošti

- Če želite račune prejemati po e-pošti, nam na e-naslov narocnine@g-glas.si sporočite točno ime in priimek ter naslov, da vas bomo našli na seznamu.
- Na e-naslov, s katerega nam boste poslali osebne podatke, bomo poslali račun v obliki pdf, ki bo povsem enak položnici v tiskani izdaji.
- Sodobna tehnologija omogoča tudi hitro in preprosto plačevanje računov s pomočjo mobilnega telefona in QR kode.

Prepričani smo, da boste zadovoljni.

Gorenjski Glas | www.gorenjskiglas.si

Jasmina Pogačnik, učiteljica klavirja, ki je mnogim generacijam približala glasbo, je po petdesetih letih poučevanja napisala knjigo s pomenljivim naslovom Še enkrat, prosim!. Dogodek bodo z glasbo pospremili njeni učenci iz Glasbene šole Kranj. Pogovor bo povezoval novinar Igor Kavčič.

VABLJENI NA PREDSTAVITEV KNJIGE
Še enkrat, prosim!, ki bo v Mestni knjižnici Kranj v sredo, 10. januarja, ob 19. uri.

Vstopnina je brezplačna, za rezervacijo vstopnic pokličite 04 201 35 55.

Gorenjski Glas

ZA upanje

Prinesimo upanje družinam in posameznikom v večjih stiskah.

UPANJE₅ na 1919
UPANJE₁₀ na 1919

S poslanim SMS sporočilom boste darovali 5 ali 10 EUR.

Prispevajo lahko uporabniki Telekom Slovenije, A1, Telemacha, T-2 in Bob.

Plačilo letne naročnine se zares spleča!

Pri plačilu **letne naročnine** prihranite **25 odstotkov**, to pomeni, da časopis kar tri mesece prejmete brezplačno! Izognete se še mesečnemu plačilu položnic (in provizije) in prejmete darilo s praktičnimi izdelki.

Letna naročnina za fizične osebe za leto 2024 s popustom znaša 208,57 evra, prihranek pa kar 69,53 evra!

Spremembo načina plačevanja nam čim prej sporočite na tel. št. 04/201 42 41 vsak delavnik od 8. do 15. ure ali po e-pošti na narocnine@g-glas.si.

Pridružite se naši pozitivno naravnani družini naročnikov, veseli vas bomo!

Gorenjski Glas
www.gorenjskiglas.si

ENKRAT PLAČATE, STOPETKRAT PREJMETE!

MALI OGLASI

T: 201 42 47
E: malioglas@g-glas.siMale oglase sprejemamo:
**za objavo v petek do srede
do 14. ure in za objavo
v torek do petka do 14. ure!**Delovni čas:
**ponedeljek, torek, četrtek,
petek neprekinjeno
od 8. do 15. ure, sreda od
8. do 16. ure, sobote, nedelje
in prazniki zaprt.**

NEPREMIČNINE

STANOVANJA

KUPIM

STANOVANJE v Škofji Loki, lahko v
bloku ali hiši, tel.: 041/220-387

AVTODELI IN OPREMA

PRODAM

ZIMSKE gume za Opel Corso, 185/55
R15, malo rabljene, tel.: 031/544-998

OSTALO

PRODAM

DACIA Duster 4 x 4, letnik 2013, cena
6.700 EUR in kombi Mercedes Benz
Vito, tel.: 041/758-972GRADBENI
MATERIAL

KURIVO

PRODAM

5 m3 suhih drv - hrast in gaber, razža-
ganih, s prevozom 350 eur/m3, okolica
Kranja, tel.: 031/229-151DRVA, metrska ali razžagana, možnost
dostave, tel.: 041/718-019SUHA bukova in mešana drva, buko-
ve butare ter rajkne - okroglice, tel.:
031/826-621STANOVANJSKA
OPREMA

POHIŠTVO

PRODAM

MIZO 80 x 120, tel.: 040/705-145

HOBI

KUPIM

STARINE: mizarski ponk, poslikane
skrinje, manjšo kaščo, drobnarije, kipe,
... tel.: 051/258-936

IŠČEM

ZNAČKE, odlikovanja, medalje, ko-
vance, slike, ure, luči in drugo, tel.:
068/173-293OBLAČILA IN
OBUTEV

PRODAM

NOVA smučarska ženska oblačila,
kombizon, hlače, ugodno, cena 30
EUR, tel.: 031/855-945MEDICINSKI
PRIPOMOČKIOČALA kot na napotnico s popustom
do 101 EUR. Qlandia Kranj, Qlandia
Kamnik, Deteljica Tržič, Spar center
Jesenice. Kličite brezplačno 080 1331,
www.optika-aleksandra.si

ŽIVALI IN RASTLINE

PRODAM

SONČNICE za ptice, pakirane po 20 kg,
cena 25 eur/vreča, tel.: 041/787-995

KMETIJSKI STROJI

PRODAM

ROTACIJSKI mulčar 80 cm za moto-
kultivator, letnik 2019, malo rabljen,
tel.: 031/318-782

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM

KOKOŠI - nesnice, jarkice, rjave, pred
nesnostjo. Pripeljemo na dom, Matej
Bulovec s.p., Mlakarjeva ul. 45, Senčur,
tel.: 041/710-113ČB bikca, starega 3 tedne, tel.:
040/903-069DVA bikca ČB/RJ, stara 2 - 3 tedne, tel.:
041/254-711MESO mladega bika, krmljen samo
s senom in suha bukova drva, tel.:
041/923-210PRAŠIČE, težke 60 kg, ČB bikca ter
kobilu SH, staro 3 leta, breja, tel.:
041/378-937

KUPIM

BIKCA simentalca (teličko), starega 5 -
10 tednov, tel.: 051/441-722ODKUP ŽIVINE- KOGLER. Plačilo v
treh dneh, eko plus. V rejo oddamo
pitance- teličke, bikce. Kogler Franz A.
d.o.o., Parmova 53, Ljubljana, naročila
na tel.: 064/130-081

ZAJKLJO z mladiči, tel.: 040/674-688

ZAPOSLITVE (M/Ž)

NUDIM

MESAR - sekač za prodajo mesa. Me-
sarija Mlinarič d.o.o., Železniška ul. 1,
Lesce. Prijave pošljite na mail joze.mli-
narič@mlinarič.siPRODAJALEC ali prodajalka za delo v
trgovini Lesce. Mesarija Mlinarič d.o.o.,
Železniška ul. 1, Lesce. Prijave pošljite
na mail joze.mlinarič@mlinarič.si

IŠČEM

IŠČEM DELO - učna pomoč matema-
tika in fizika na vašem domu, ugodno,
tel.: 04/20-26-532, 031/535-543

STORITVE

NUDIM

SENČILA ASTERIKS, d.o.o., Cesta na
Loko 2, 4290 Tržič, tel.: 59-55-170,
041/733-709; žaluzije, roloji, rolete, la-
melne zavese, plise zavese, komarniki,
markize, www.asteriks.netADAPTACIJE - vsa gradbena dela od
temeljev do strehe, fasade, škarpe,
urejanje dvorišč, tlakovanje, asfalt,
ograde, dimniki, izolacija, krovstvo, te-
sarstvo - po zelo ugodni ceni. Leard
d.o.o., Pivka 11, Naklo, tel.: 041/583-
163ŽE 30 LET z vami grad. podjetje
REDŽO.B d.o.o., Zg. Bitnje 260, Zab-
nica - izvajamo vse od temeljev do
streh, notranji ometi, predelne stene,
vse vrste fasad, kamnite in betonske
škarpe, urejanje in tlakovanje dvorišč,
tel.: 041/294-279, 041/589-996

ZASEBNI STIKI

IŠČEM

FANT poln elana, resnih namenov, iš-
čem dekle - mamico do 45, ki obožuje
podeželje, tel.: 051/747-097

RAZNO

PRODAM

KAŠČO za žita s 6 prekati, d. 360 x v.
162 x g. 116 cm, prostornina 4.000 li-
trov, tel.: 031/300-333

radio
GORENC | Širim
veselje!

Osrednje slovenska 93,8 MHz | Jesenice 92,1 MHz | Tržič 95,1 MHz

RADIO
KRANJ **97.3**
tvoji najljubši hiti

Radio Sora

Vedno blizu. 91.1 / 89.8 / 96.3

RADIO SORA, D.O.O., KAPUCINSKI TRG 4, ŠKOFJA LOKA

POZDRAVIMO
**MULTIPLO
SKLEROZO**

Dieta, razstrupljanje in prehranska
preobrazba za popolno okrevanje

ANN BORCH
USPOSABLJENA SVETOVALKA ZA PREHRANO

420 strani, mehka vezava. Redna cena knjige je
29,90 EUR, če jo kupite na Gorenjskem glasu je cena

**15
EUR**
* poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu,
Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.:
04/201 42 41 ali na narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti,
se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas
www.gorenjskiglas.si

VELIKI DOBRODELNI KONCERT
LIONS KLUBA ŠKOFJA LOKABIG BAND BLEED DIRIGENT
PRIMOŽ GRAŠIČUROŠ
PERIČALENKA
GODECOTO
PESTNER

Vstopnina 15 €

Nakup vstopnic:

EVENTIM: prodajna mesta
TIC ŠKOFJA LOKA, Cankarjev trg
GORENJSKI GLAS, Kranjsobota,
27. januar 2024,
ob 19. uriŠportna dvorana TRATA
ŠKOFJA LOKA

Brezplačna objava

LIONS KLUB ŠKOFJA LOKA, POLJANSKACESTA 7, GORENJA VAS

Generalni
pokrovitelj

OSMRTNICA

Ni smrt tisto, kar nas loči,
in življenje ni, kar družijo nas.
So vezi močnejše,
brez pomena zanje so
razdalje, kraj in čas.

Tiho je odšla od nas naša draga

KRISTINA ŠUBIC Od nje se bomo poslovili v ponedeljek, 8. januarja 2024, ob 15. uri na pokopališču Lipica
pri Škofji Loki. Na dan pogreba bo žara od 10. ure dalje v tamkajšnji poslovljni vežici.
Pogrešali te bomo!Hčerke Janka, Mojca in Andreja z družinami in drugo sorodstvo
Škofja Loka, 30. 12. 2023

OSMRTNICA

Kaj je moč človeška,
kaj so njena dela?
In življenje naše,
ki tak hitro teče,
al' so same sanje?
- Sanje - jek mi reče.
(Simon Jenko)

Nepričakovano nas je zapustil naš dragi

NEJČ SLAPAR Zadnje slovo bo v ponedeljek, 8. januarja 2024, ob 15. uri na
kranjskem pokopališču. Žara bo v vežici od 12. ure dalje.

Hčeri Nina in Tamara s svojimi

LOTO

Loto rezultati – žrebanje 03. 01. 2024
3, 11, 19, 22, 37, 41 in 39

Loto PLUS: 2, 18, 19, 24, 30, 44 in 31
Joker 6: 2 2 5 6 0 6

Predvideni sklad 7. 1. 2024 za Šestico: 830.000 EUR
Predvideni sklad 7. 1. 2024 za 6 plus: 370.000 EUR
Največji dobitek za Joker 6: 300.000 EUR

GG naročnine

E-POŠTA: narocnine@g-glas.si
TELEFON: 04 201 42 41

www.gorenjskiglas.si

V SPOMIN

Moji predragi

MOJCI ARIH

Ne morem sprejeti tvojega odhoda, ostajaš za vedno ljubljena v mojem srcu.

Tvoja Tatjana z družino

OSMRTNICA

Svojo življenjsko pot je sklenil naš upokojeni sodelavec

JANEZ VOGELNIK

Ohranili ga bomo v lepem spominu.

Elektro Gorenjska, d. d.

OSMRTNICA

V 79. letu je umrla

MARIJA ZAVAŠNIK

iz Seničnega

Pogreb bo v petek, 5. januarja 2024, ob 13.30 na pokopališču v Križah pri Trziču. Žara bo na dan pogreba od 11. ure dalje v tamkajšnji mrliški vežici. Daritev cvetja in sveč svojci prijazno odklanjamo; namesto tega, prosimo, darujte na HUMANITARČEK, TRR: SI56 0417 3000 1907 020, NAMEN NAKAZILA: #projektVida, CHAR, Referenca: SI00 – 2024

Žaljuči svojci

Srce je omagalo,
tvoj dih je zastal,
a nate spomin
bo večno ostal.

ZAHVALA

V 76. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, ati, dedek, pradedek, brat, stric, bratranec in tast

MARJAN KRISTANC

iz Vogelj

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, podarjeno cvetje in sveče. Zahvaljujemo se dr. Marjanu Kristancu in oddelku 300 Bolnišnice Golnik. Hvala g. župniku patru Piršu, gasilcem, pevcem, trobentaču in pogrebni službi Navček. Zahvaljujemo se vsem, ki ste se od njega poslovili in ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Žaljuči vsi njegovi
Voglje, Voklo, Zg. Brnik, Kranjska Gora, Trzič, Cerklje,
20. decembra 2023

Prazen dom je in dvorišče,
naše oko zaman te išče;
solza, žalost, bolečina
te zbudila ni,
ostala je le praznina,
ki hudo boli.

V SPOMIN

ANA ZUPAN

po domače Urinova Ani

Pred dvema letoma je zastal tvoj korak in z delom so prenehale tvoje pridne roke. Mami, zelo te pogrešamo in tvoj veseli, vedri obraz.

Hvala vsem, ki se je spominjate in obiščete njen grob.

Vsi njeni

Tekle in tekle so nitke,
nitke življenja in nitke blaga,
tkanino ljubezni so stkale,
ponesle te zdaj tja gor do neba.

ZAHVALA

V zadnjih dneh preteklega leta smo se poslovili od našega ata

FRANCETA ŽLEBIRJA

krojača iz Dvorij pri Cerkljah na Gorenjskem

Iskreno se zahvaljujemo osebju Splošne bolnišnice Jesenice za vso skrb v njegovih zadnjih dneh, župniku Martinu Lebanu za lepo pogrebno mašo, našim dobrim sosedom za vso podporo, Pogrebniku Jeriču, nosačema Krištofu in Tomažu, pevcem, ki ste se odzvali v tako velikem številu in našem atu priredili poslednji koncert. Hvala tudi vsem, ki ste se prišli posloviti od njega, in vsem, ki ste imeli ata radi in mu na kakršenkoli način polepšali kakšen dan njegovega zemeljskega življenja.

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 100. letu starosti se je poslovila naša draga stara mama, prababica in tašča

MARICA BRIŠAR

s Slovenskega Javornika, upokojena babica Splošne bolnišnice Jesenice

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste z obiski in pogovori lepšali njene dni, ter vsem, ki ste jo s cvetjem, svečami in toplimi mislimi pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala gre njenemu dolgoletnemu zboru Društva upokojencev Javornik - Koroška Bela in vokalni skupini Ptice trnovke za prelepo petje ter g. Marjanu Vebru iz Društva upokojencev Javornik - Koroška Bela in ge. Albinu Repinc iz Združenja borcev za vrednote NOB za ganljive poslovilne besede. Hvala tudi pogrebni službi Zvonček. Za skrbno nego in prijaznost smo hvaležni Domu dr. Janka Benedika Radovljica, ki je bil mami Marici dom zadnjih osem let.

Vsi njeni

Ni res, da je odšla – nikoli ne bo!
Ujeta v naša srca, z najlepšimi spomini,
bo vsak naš korak spremljala v tišini!

ZAHVALA

V 90. letu starosti se je tiho in nevsiljivo, kot je živela, ob koncu adventa od nas poslovila, naša draga mama

MARIJA KERN

Ukanova mama iz Srednje vasi pri Šenčurju

Zahvaljujemo se vsem in vsakemu posebej za izrečena sožalja, podarjene sveče, cvetje in darove za maše in cerkev. Zahvala gre našemu župniku Urbanu Kokalju za lepo opravljeno sveto mašo in pogrebni obred. Hvala vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti in ste nam in nam še vedno v molitvah stojite ob strani ter jo ohranjate v lepem spominu!

MAMA,
vsa toplina vašega srca in vsa vaša ljubezen ostajata za vedno z nami.

Marinka, Janko, Miha in Franci z družinami

Zdaj prazen dom je in dvorišče,
zdaj zaman oko te
v tvojem preljubem Ravtu išče.
Ni več tvojega smehljaja,
le delo in trud
tvojih pridnih rok ostaja.

ZAHVALA

V ponedeljek, 18. decembra 2023, se je v 72. letu poslovil naš dragi

MARJAN TROJAR

Keržarjev Marjan iz Sorice

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom in prijateljem za pomoč, podarjeno cvetje, sveče in vse darove. Hvala lepa obema internističnima oddelkoma Splošne bolnišnice Jesenice za skrb v času zdravljenja. Posebna zahvala gospodu župniku Mirku Turku za lepo opravljeno pogrebni obred, govornikom Mirku in Janezu, pevcem za lepo petje, vsem pogrebcom ter Stanetu za skrb, da so Marjanu v slovo zapeli sorški zvonovi. Hvala vsem imenovanim in neimenovanim, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam pomagali in našega Marjana v tako velikem številu pospremili na zadnjo pot.

Žaljuči vsi njegovi

Na Trsteniku znova koncert za dober namen

Domači odbor Rdečega križa na Trsteniku je konec leta organiziral že devetnajsti dobrodelni koncert. Odločeni so, da bodo tudi dvajsetega.

JOŽE KOŠNJEK

Trstenik – Telovadnica podružnične osnovne šole na Trsteniku je bila konec lanskega leta znova polna. Domači krajevni odbor Rdečega križa je ob pomoči gasilcev, številnih občanov in donatorjev organiziral že 19. tradicionalni dobrodelni koncert. Letos bodo del zasluzka porabili za dejav-

Letos bodo del zasluzka porabili za dejavnost Rdečega križa, ki ima v vaseh pod Storžičem dolgo tradicijo, del pa so ga namenili dobrodelnosti. Izbrali so družino, ki je zaradi požara ostala brez strehe nad glavo.

nost Rdečega križa, ki ima v vaseh pod Storžičem dolgo tradicijo, del pa so ga namenili dobrodelnosti. Letos so izbrali družino, ki je zaradi

Pevska skupina Kostanarji rada sodeluje na trsteniški dobrodelni prireditvi. / Foto: Tina Dokl

požara ostala brez strehe nad glavo.

Letos so na oder trsteniške dvorane stopili člani tamburaškega orkestra Folklornega društva Kranj, ki ga vodi Damir Zajec, ansambli Zeme iz Celja, Tik Tak iz Postojne, Glas iz Opotnice in Svizci. Ti so mladi gorenjski ansambel, ki so za

svoj sedež izbrali Begunje, v njem pa igrajo in pojejo harmonikar Aleš Jakopič, kitarist Gašper Jakopič, basist Boštjan Vidic, klarinetist Enej Valjavec in trobentač Dejan Zupan, ki skupaj z Urško Borovinšek tudi prepeva. Dejana mnogi poznajo tudi zaradi dolgoletnega prepevanja v ansamblu

Saša Avsenika. Pevski gostje pa so bili »domorodci iz teh krajev«, člani vokalne skupine Kostanarji. Koncert je povezoval Nejc Drobnič iz Ribnice.

Trsteničani že tokrat vabijo na jubilejni dvajseti dobrodelni koncert z udeležbo znanih slovenski glasbenikov in pevcev.

Organizatorji tradicionalnih trsteniških dobrodelnih koncertov so hvaležni nastopajočim in zvestemu občinstvu.

/ Foto: Tina Dokl

Člani ansambla Svizci so zapriseženi Gorenjci. Za svoj sedež so izbrali Begunje, čeprav prihajajo iz različnih krajev Gorenjske. / Foto: Tina Dokl

Tudi letos Okusi Škofjeloškega

Od danes pa vse do konca januarja bo potekal tretji kulinarčni festival, ki nosi ime Okusi Škofjeloškega.

VILMA STANOVNIK

Škofja Loka – Letošnji festival je združil trinajst gostiln in turističnih kmetij s Škofjeloškega, ki so se zavezale k skupni zgodbi sodelovanja in povezovanja, a ne le med seboj, temveč tudi z lokalnimi dobavitelji surovin.

Od danes dalje bo kulinarčni festival Okusi Škofjeloškega potekal v vseh vključenih gostilnah in na turističnih kmetijah, kjer vas bodo razvajale z unikatnimi meniji, ki jih navdihuje lokalna tradicija. Tako bo moč dobre kuharskih mojstrov okušati v Gostilni Danilo, Gostilni Inglič, Gostilni Kašča, Gostilni Lipan, Gostilni Pr' Pepet, Gostilni Starman, Gostišču Tolc, Penzionu in gostišču Lajnar, Pizzeriji Klementina, Restavraciji Na Vasi, Taverni Petra, na Turistični kmetiji Jamnk in na Turistični kmetiji Pri Marku. Enotna cena menije bo 27 evrov.

Dejstvo je, da škofjeloško območje ponuja številne kulinarčne zgodbe. Raznolikost zelenjave s podeželskih vrtov, gobe in gozdni sadeži iz lokalnih gozdov, sadje s travniških sadovnjakov, sveže in zdravo meso, zelišča in med, ki ga marljivo nabirajo čebele ... je osnova kulinarčne ponudbe, ki so jo gostinci uvrstili v svoje jedilnike, saj se zavedajo sodobnih trendov in pomena zdravega prehranjevanja, ki temelji na sezonskih jedeh in živilih lokalnega izvora.

»S povezovanjem dobaviteljev lokalnih živil in gostinskih ponudnikov, vključno s turističnimi kmetijami, se prenavlja obstoječa kulinarčna ponudba, ki bo temeljila na uporabi lokalnih surovin in pripravi hišnih specialitet, postreženih na sodoben način. S tem se postavlja tudi nov kulinarčni temelj dodatne turistične ponudbe na Škofjeloškem.« pravi organizatorji pri Razvojni agenciji Sora.

Majda Gričar že četrtič v Savinji

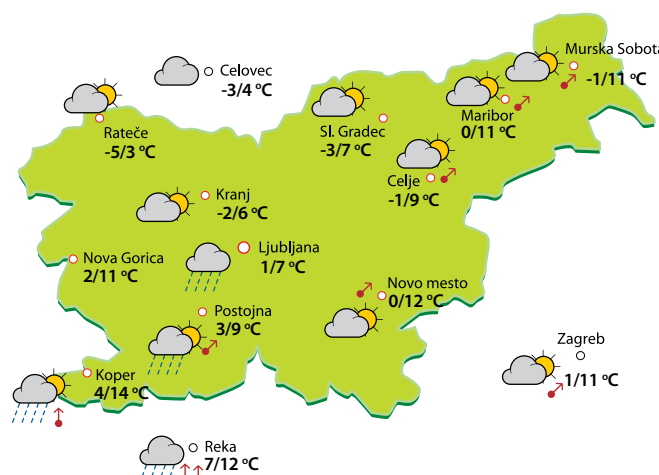
Celje – Na Špici v Celju je nedavno potekal že 15. tradicionalni novoletni skok v Savinjo. V reko, katere temperatura se je povzpela do največ šest stopinj Celzija, se je podalo 76 najpogumnejših, ki so preplavali nekaj metrov slalomске proge Kajak kanu kluba Nivo Celje. Dogodka se je že četrtič udeležila tudi Majda Gričar iz Doslovč pri Žirovnici, ki so jo letos na plavanje posebej povabili organizatorji. S skoraj 83 leti je bila tokrat najstarejša plavalka. Pogumno gospo, ki pravi, da je »skok« v Savinjo doživetje, pa so spodbujali domači in tudi številni drugi gledalci.

Majda Gričar se je letos ponovno podala v Savinjo, ki je tokrat imela pičlih šest stopinj Celzija. / Foto: Severina Gričar

vremenska napoved

Danes se bo postopno pooblačilo, proti večeru bo lahko deževalo. Jutri bo oblačno in deževno. Popoldne se bo shladilo, meja sneženja se bo spuščala. Pihal bo severovzhodnik. V nedeljo bo oblačno, padavine bodo oslabele in postopno pnehale. Pihal bo severni do severovzhodni veter.

NA GLAS

aforizem

Moto politikov: „Motiti se je človeško, človeški biti je moteče.“

Milan Fridauer - Fredi